

Službeni list Europske unije

L 312

Hrvatsko izdanje

Zakonodavstvo

Godište 62.

3. prosinca 2019.

Sadržaj

II. Nezakonodavni akti

UREDDBE

★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2007 od 18. studenoga 2019. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu popisa životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, zametnih proizvoda, nusproizvoda životinjskog podrijetla i dobivenih proizvoda te sijena i slame koji podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama i o izmjeni Odluke 2007/275/EZ ⁽¹⁾	1

ODLUKE

★ Odluka Vijeća (EU) 2019/2008 od 28. studenoga 2019. o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Međunarodne pomorske organizacije tijekom 31. zasjedanja njezine Skupštine o donošenju izmjena rezolucije A.658(16) o upotrebi katadipterskih materijala na sredstvima za spašavanje te njihovu ugrađivanju na ta sredstva i donošenju rezolucije o Smjernicama za nadzor na temelju usklađenog sustava nadzora i certifikacije (HSSC)	40
★ Odluka Vijeća (ZVSP) 2019/2009 od 2. prosinca 2019. o potpori naporima koje Ukrajina ulaže u suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima, u suradnji s OEŠS-om	42
★ Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/2010 od 12. studenoga 2019. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za spaljivanje otpada (priopćeno pod brojem dokumenta C(2019) 7987) ⁽¹⁾	55
★ PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/2011 od 28. studenoga 2019. o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2016/2009 o odobravanju programa cijepljenja protiv bolesti kvrgave kože koje podnose države članice tako što će se produljiti razdoblje njezine primjene (priopćeno pod brojem dokumenta C(2019) 8580) ⁽¹⁾	93
★ Provedbena Odluka Komisije (EU) 2019/2012 od 29. studenoga 2019. o izuzećima na temelju članka 14. Uredbe Komisije (EZ) br. 29/2009 o utvrđivanju zahtjeva u vezi s uslugama podatkovnih veza za jedinstveno europsko nebo ⁽¹⁾	95

(1) Tekst značajan za EGP.

II

(Nezakonodavni akti)

UREDDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/2007

od 18. studenoga 2019.

o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu popisa životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, zametnih proizvoda, nusproizvoda životinjskog podrijetla i dobivenih proizvoda te sijena i slame koji podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama i o izmjeni Odluke 2007/275/EZ

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 97/78/EZ od 18. prosinca 1997. o utvrđivanju načela organizacije veterinarskih pregleda proizvoda koji ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja (¹), a posebno njezin članak 3. stavak 5.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (²), a posebno njezin članak 47. stavak 2. točku (a) prvi podstavak,

budući da:

- (1) Uredbom (EU) 2017/625 utvrđuju se pravila o provedbi službenih kontrola koje provode nadležna tijela država članica na životnjama i robi koji ulaze u Uniju radi provjere usklađenosti sa zakonodavstvom Unije o poljoprivredno-prehrabrenom lancu.
- (2) Delegiranim uredbom Komisije (EU) 2019/478 (³) izmijenjena je Uredba (EU) 2017/625 tako što su kategorijama robe iz članka 47. stavka 1. točke (b) te Uredbe dodani sijeno i slama te hrana koja sadržava i proizvode biljnog podrijetla i prerađene proizvode životinjskog podrijetla („mješoviti proizvodi“).
- (3) U skladu s Uredbom (EU) 2017/625 određene kategorije životinja i robe iz trećih zemalja uvijek je potrebno prijaviti na graničnoj kontrolnoj postaji radi službenih kontrola koje se provode prije njihova ulaska u Uniju. Kategorije koje je uvijek potrebno prijaviti na graničnim kontrolnim postajama radi službenih kontrola osim životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, zametnih proizvoda i nusproizvoda životinjskog podrijetla obuhvaćaju sijeno i slamu te mješovite proizvode.
- (4) Uredbom (EU) 2017/625 od Komisije se zahtijeva da izradi popise različitih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla, zametnih proizvoda, nusproizvoda životinjskog podrijetla, sijena i slame te mješovitih proizvoda koji se prijavljuju na graničnim kontrolnim postajama radi službenih kontrola te da za njih navede odgovarajuće oznake kombinirane nomenklature (KN) iz Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2658/87 (⁴).
- (5) Budući da su dobiveni proizvodi potkategorija nusproizvoda životinjskog podrijetla, potrebno ih je uvrstiti na popise i navesti odgovarajuće oznake KN.

(¹) SL L 24, 30.1.1998., str. 9.

(²) SL L 95, 7.4.2017., str. 1.

(³) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/478 od 14. siječnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu kategorija pošiljki koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama (SL L 82, 25.3.2019., str. 4.).

(⁴) Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

- (6) Odlukom Komisije 2007/275/EZ (⁵) utvrđuju se odredbe o životinjama i proizvodima, uključujući mješovite proizvode, koji podliježu veterinarskim pregledima na graničnim inspekcijskim postajama u skladu s direktivama Vijeća 91/496/EEZ (⁶) i 97/78/EZ. Novi uvjeti za ulazak mješovitih proizvoda u Uniju primjenjivat će se od 21. travnja 2021. u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2019/625 (⁷). Stoga je primjereno da se do tada i dalje primjenjuju postojeća pravila iz Odluke 2007/275/EZ o mješovitim proizvodima koji podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama te da se ova Uredba ne primjenjuje na mješovite proizvode. Kako bi se izbjeglo preklapanje pravnih odredaba, ovom bi se Uredbom trebala izmijeniti Odluka 2007/275/EZ tako da se njezino područje primjene ograniči na mješovite proizvode.
- (7) Kako bi se nadležnim tijelima olakšala službena kontrola na graničnim kontrolnim postajama u skladu s Uredbom (EU) 2017/625, popis utvrđen u ovoj Uredbi trebao bi sadržavati detaljan opis životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, zametnih proizvoda, nusproizvoda životinjskog podrijetla i dobivenih proizvoda te sijena i slame koji podliježu takvim službenim kontrolama.
- (8) Osim toga, za određene oznake KN u ovoj se Uredbi navodi samo dio životinja i proizvoda iz odgovarajućeg tarifnog broja ili podbroja. U tim bi slučajevima u ovoj Uredbi trebale biti navedene dodatne pojedinosti o relevantnim životinjama i proizvodima koji podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama.
- (9) S obzirom na to da se odredbe Uredbe (EU) 2017/625 kojima se uređuju pitanja obuhvaćena ovom Uredbom primjenjuju od 14. prosinca 2019., ova bi se Uredba trebala primjenjivati od istog datuma.
- (10) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju popisi životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, zametnih proizvoda, nusproizvoda životinjskog podrijetla i dobivenih proizvoda te sijena i slame koji podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama u skladu s člankom 47. stavkom 2. točkom (a) prvim podstavkom Uredbe (EU) 2017/625.
2. Ova se Uredba ne primjenjuje na mješovite proizvode.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „proizvodi životinjskog podrijetla” znači proizvodi životinjskog podrijetla kako su definirani u točki 8.1. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća (⁸);
2. „neobrađene svinjske čekinje” znači neobrađene svinjske čekinje kako su definirane u točki 33. Priloga I. Uredbi Komisije (EU) br. 142/2011 (⁹);

(⁵) Odluka Komisije 2007/275/EZ od 17. travnja 2007. o popisu životinja i proizvoda koji podliježu kontroli na graničnim inspekcijskim postajama na temelju direktiva Vijeća 91/496/EEZ i 97/78/EZ (SL L 116, 4.5.2007., str. 9.).

(⁶) Direktiva Vijeća 91/496/EEZ od 15. srpnja 1991. o utvrđivanju načela o organizaciji veterinarskih pregleda životinja koje se unose u Zajednicu iz trećih zemalja i o izmjeni direktive 89/662/EEZ, 90/425/EEZ i 90/675/EEZ (SL L 268, 24.9.1991., str. 56.).

(⁷) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/625 od 4. ožujka 2019. o dopuni Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva koji se primjenjuju na ulazak u Uniju pošiljaka određenih životinja i robe namijenjenih prehrani ljudi (SL L 131, 17.5.2019., str. 18.).

(⁸) Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30.4.2004., str. 55.).

(⁹) Uredba Komisije (EU) br. 142/2011 od 25. veljače 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i o njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi i o provedbi Direktive Vijeća 97/78/EZ u pogledu određenih uzoraka i predmeta koji su oslobođeni veterinarskih pregleda na granici na temelju te Direktive (SL L 54, 26.2.2011., str. 1.).

3. „neprerađeno perje i dijelovi perja” znači neprerađeno perje i dijelovi perja kako su definirani u točki 30. Priloga I. Uredbi (EU) br. 142/2011;
4. „neobrađena dlaka” znači neobrađena dlaka kako je definirana u točki 32. Priloga I. Uredbi (EU) br. 142/2011;
5. „međuproizvod” znači međuproizvod kako je definiran u točki 35. Priloga I. Uredbi (EU) br. 142/2011;
6. „obrađene kože” znači obrađene kože kako su definirane u točki 28. Priloga I. Uredbi (EU) br. 142/2011;
7. „neobrađena vuna” znači neobrađena vuna kako je definirana u točki 31. Priloga I. Uredbi (EU) br. 142/2011.

Članak 3.

Službene kontrole životinja i robe iz Priloga I.

Životinje i roba iz Priloga I. ovoj Uredbi podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama u skladu s Uredbom (EU) 2017/625.

Članak 4.

Izmjene Odluke Komisije 2007/275/EZ

Odluka 2007/275/EZ mijenja se kako slijedi:

1. naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Odluka Komisije od 17. travnja 2007. o popisu mješovitih proizvoda koji podliježu kontroli na graničnim kontrolnim postajama”;

2. članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Predmet

Ovom se Odlukom utvrđuju pravila o mješovitim proizvodima koji podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama pri ulasku u Uniju.”;

3. članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.

Službene kontrole mješovitih proizvoda iz Priloga I.

1. Mješoviti proizvodi iz Priloga I. ovoj Odluci podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama u skladu s Uredbom (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

2. Početni odabir mješovitih proizvoda za službene kontrole načinjen na temelju Kombinirane nomenklature u stupcu 1. Priloga I. pojašnjen je upućivanjem na određeni tekst ili zakonodavstvo navedeno u stupcu 3. Priloga I.

(*) Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).”;

4. članak 4. mijenja se kako slijedi:
  - (a) naslov se zamjenjuje sljedećim:
„**Mješoviti proizvodi koji podliježu službenim kontrolama**“;
  - (b) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećom:
„Sljedeći mješoviti proizvodi podliježu službenim kontrolama:“;
5. članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 6.

Odstupanje za određene mješovite proizvode

1. Odstupajući od članka 3., sljedeći mješoviti proizvodi koji ne sadržavaju mesne proizvode ne podliježu službenim kontrolama:
  - (a) mješoviti proizvodi koji sadržavaju manje od polovine tvari bilo kojeg drugog prerađenog proizvoda pod uvjetom da su takvi proizvodi:
    - i. trajni na sobnoj temperaturi ili su tijekom proizvodnje bili podvrgnuti potpunom kuhanju ili postupku toplinske obrade jednolikou u cijelom proizvodu tako da je sav sirov proizvod denaturiran;
    - ii. jasno označeni kao namijenjeni za prehranu ljudi;
    - iii. sigurno zapakirani ili zapečaćeni u čistim spremnicima;
    - iv. popraćeni komercijalnim dokumentom i označeni na službenom jeziku države članice tako da i dokument i oznaka zajedno daju podatke o vrsti, količini i broju pakiranja mješovitog proizvoda, zemlji podrijetla, proizvođaču i sastojku;
  - (b) mješoviti proizvodi iz Priloga II.
2. Međutim, mliječni proizvodi uključeni u mješovite proizvode smiju biti podrijetlom samo iz zemalja iz Priloga I. Uredbi Komisije (EU) br. 605/2010 (*) i obrađeni kako je navedeno u tom Prilogu.

(*) Uredba Komisije (EU) br. 605/2010 od 2. srpnja 2010. o uvjetima zdravlja životinja i javnog zdravlja te uvjetima veterinarskog certificiranja za unošenje sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda, kolostruma i proizvoda na osnovi kolostruma namijenjenih prehrani ljudi u Europsku uniju (SL L 175, 10.7.2010., str. 1.).

6. prilozi I. i II. mijenjaju se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi.

Članak 5.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se od 14. prosinca 2019.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. studenoga 2019.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG I.

**POPIS ŽIVOTINJA, PROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA, ZAMETNIH PROIZVODA, NUSPROIZVODA
ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA I DOBIVENIH PROIZVODA TE SIJENA I SLAME KOJI PODLIJEŽU SLUŽBENIM
KONTROLAMA NA TOČKAMA GRANIČNE KONTROLE IZ ČLANKA 3.**

Napomene:

1. Opće napomene

Određenim poglavljima dodaju se opće napomene kako bi se razjasnilo koje su životinje ili roba obuhvaćene odgovarajućim poglavljem. Osim toga po potrebi se upućuje na posebne zahtjeve utvrđene u Uredbi Komisije (EU) br. 142/2011⁽¹⁾.

2. Napomena uz poglavlje

Popisi u ovom Prilogu strukturirani su u poglavla koja odgovaraju odgovarajućim poglavljima kombinirane nomenklature (KN) iz Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87⁽²⁾.

Napomene uz poglavlja objašnjenja su koja su po potrebi preuzeta iz napomena uz pojedinačna poglavљa KN-a.

3. Izvadak iz Napomena s objašnjenjem i mišljenja o razvrstavanju Harmoniziranog sustava

Dodatne informacije o različitim poglavljima preuzete su po potrebi iz Napomena s objašnjenjima i mišljenja o razvrstavanju Harmoniziranog sustava Svjetske carinske organizacije.

Tablice:

4. Stupac 1. – Oznaka KN

U ovom se stupcu navodi oznaka KN. Kombinirana nomenklatura, uspostavljena Uredbom (EEZ) br. 2658/87, temelji se na međunarodnom Harmoniziranom sustavu nazivlja i brojčanog označavanja robe (HS) koji sastavlja Vijeće za carinsku suradnju, sada Svjetska carinska organizacija (WCO), donešenom Međunarodnom konvencijom sklopljenom u Bruxellesu 14. lipnja 1983. i odobrenom u ime Europske ekonomske zajednice Odlukom Vijeća 87/369/EEZ⁽³⁾ („Konvencija o HS-u“). Prvih šest znamenki tarifnih brojeva i podbrojeva KN-a preuzeto je iz HS-a, dok su sedma i osma znamenka dio njegova vlastitog razvrstavanja.

Kada se koristi četveroznamenkasta oznaka, ako nije drukčije određeno, svi proizvodi koji imaju prefiks ili su određeni s te četiri znamenke podliježu službenim kontrolama na graničnoj kontrolnoj postaji. U većini tih slučajeva odgovarajuće oznake KN uključene u sustav Traces osnovan Odlukom Komisije 2004/292/EZ⁽⁴⁾ raščlanjuju se na šestero ili osmeroznamenkastu oznaku.

Ako službenim kontrolama podliježu samo određeni utvrđeni proizvodi pod četveroznamenkastom, šesteroznamenkastom ili osmeroznamenkastom oznakom, a u KN pod tom oznakom ne postoji nikakva posebna potpodjela, oznaka se označava „ex“. U tom su slučaju životinje i proizvodi obuhvaćeni ovom Uredbom utvrđeni područjem primjene oznake KN i odgovarajućim nazivom u stupcu 2. te kvalifikacijom i objašnjenjem u stupcu 3.

5. Stupac 2. — Naziv

Naziv robe kako je utvrđen u stupcu KN-a.

Ne dovodeći u pitanje pravila za tumačenje KN-a, smatra se da tekst opisa životinja i proizvoda u stupcu 2. ima samo indikativnu vrijednost jer je roba obuhvaćena ovom Uredbom određena oznakama KN.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 142/2011 od 25. veljače 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi i o provedbi Direktive Vijeća 97/78/EZ u pogledu određenih uzoraka i predmeta koji su oslobođeni veterinarskih pregleda na granici na temelju te Direktive (SL L 54, 26.2.2011., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

⁽³⁾ Odluka Vijeća 87/369/EEZ od 7. travnja 1987. o sklapanju Međunarodne konvencije o Harmoniziranom sustavu nazivlja i brojčanog označavanja robe i Protokola o izmjenama te Konvencije (SL L 198, 20.7.1987., str. 1.).

⁽⁴⁾ Odluka Komisije 2004/292/EZ od 30. ožujka 2004. o uvođenju sustava Traces te izmjeni Odluke 92/486/EEZ (SL L 94, 31.3.2004., str. 63.).

6. Stupac 3. — Kvalifikacija i objašnjenje

Ovaj stupac sadržava pojedinosti o obuhvaćenim životinjama ili robi. Daljnje informacije o životinjama ili robi obuhvaćenima različitim poglavljima KN-a nalaze se u Napomenama s objašnjnjem kombinirane nomenklature Europske unije⁽⁵⁾.

Proizvodi dobiveni od nusproizvoda životinskog podrijetla obuhvaćeni Uredbom (EZ) br. 1069/2009⁽⁶⁾ Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbom (EU) br. 142/2011 nisu posebno utvrđeni u pravu Unije. Službene kontrole provode se na djelomično prerađenim, ali i dalje sirovim proizvodima namijenjenim za daljnju preradu u odobrenom ili registriranom objektu na odredištu. Službeni inspektorji na graničnim kontrolnim postajama ocjenjuju i po potrebi utvrđuju je li dobiveni proizvod prerađen dovoljno da daljnje službene kontrole propisane pravom Unije više nisu potrebne.

POGLAVLJE 1

Žive životinje

Napomena uz poglavlje 1 (izvadak iz napomena uz ovo poglavlje KN-a)

„1. U ovo se poglavlje razvrstava sve žive životinje, osim:

- (a) riba i rakova, mekušaca i ostalih vodenih beskralježnjaka iz tarifnog broja 0301, 0306, 0307 ili 0308;
- (b) kulture mikroorganizama i ostale proizvode iz tarifnog broja 3002; i
- (c) životinje iz tarifnog broja 9508.”

Izvadak iz Napomena za pojašnjenje harmoniziranog sustava

„Tarifni broj 0106 uključuje, među ostalim, sljedeće domaće ili divlje životinje:

- (A) sisavci
  - 1. primati.
  - 2. kitovi, dupini i pliskavice (sisavci iz reda *Cetacea*); morske krave i moronji (sisavci iz reda *Sirenia*); tuljani, morski lavovi i morževi (sisavci iz podroda *Pinnipedia*).
  - 3. ostalo (kao što su sobovi, mačke, psi, lavovi, tigrovi, medvjedi, slonovi, deve (uključujući dromedare), zebre, kunići, zečevi, jeleni, antilope (osim onih iz potporodice *Bovinae*), divokoza, lisica, kuna i drugih životinja za proizvodnju krvna).
- (B) gmazovi (uključujući zmije i kornjače)
- (C) ptice
  - 1. grabežljivice.
  - 2. psitako-vrste (*Psittaciformes*) (uključujući papige, papigice s dugim repovima, crvene are i kakadue).
  - 3. ostalo (kao što su jarebice, fazani, prepelice, šumske šljuke, šljuke livadarke, golubovi, lještarke, vrtne strnadice, divlje patke, divlje guske, drozdovi, kosovi, ševe, zebe, sjenice, kolibrići, paunovi, labudovi i ostale ptice koje nisu specificirane u tarifnom broju 0105).
- (D) insekti, kao što su pčele (neovisno o tome prevoze li u kutijama ili u kavezima ili košnicama ili ne).
- (E) ostalo, npr. žabe.

Ovaj tarifni broj isključuje životinje koje su dio cirkusa, zvjerinjaka ili drugih sličnih putujućih izložbi životinja (tarifni broj 95.08).“

⁽⁵⁾ Napomene s objašnjnjem kombinirane nomenklature Europske unije (SL C 76, 4.3.2015., str. 1.), kako su naknadno izmijenjene.

⁽⁶⁾ Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinskog podrijetla) (SL L 300, 14.11.2009., str. 1.).

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
0101	Živi konji, magarci, mule i mazge	Sve
0102	Žive životinje vrste goveda	Sve
0103	Žive svinje	Sve
0104	Žive ovce i koze	Sve
0105	Živa domaća perad vrste <i>Gallus domesticus</i> , patke, guske, pure i biserke	Sve
0106	Ostale žive životinje	Sve, obuhvaća sve životinje iz sljedećih podbrojeva: 0106 11 00 (primati) 0106 12 00 kitovi, dupini i pliskavice (sisavci iz reda <i>Cetacea</i>); morske krave i moronji (sisavci iz reda <i>Sirenia</i>); tuljani, morski lavovi i morževi (sisavci iz podreda <i>Pinnipedia</i>) 0106 13 00 (deve i ostali kamelidi (<i>Camelidae</i>)) 0106 14 (kunići i zečevi) 0106 19 00 (ostalo): sisavci osim onih iz tarifnog broja 0101, 0102, 0103, 0104, 0106 11, 0106 12, 0106 13 i 0106 14; obuhvaća pse i mačke 0106 20 00 (gmazovi, uključujući zmije i kornjače) 0106 31 00 (ptice: grabljivice) 0106 32 00 (ptice: psitako-vrste, uključujući papige, papigice s dugim repovima, crvene are i kakadue) 0106 33 00 (nojevi; emui (<i>Dromaius novaehollandiae</i>)) 0106 39 (ostalo): obuhvaća ptice, osim onih iz tarifnog broja 0105, 0106 31, 0106 32 i 0106 33, uključujući golubove. 0106 41 00 (pčele) 0106 49 00 (ostali kukci, osim pčela) 0106 90 00 (ostalo): sve ostale žive životinje koje nisu drugdje obuhvaćene, osim sisavaca, gmazova, ptica i kukaca. Ovim su brojem obuhvaćene žive žabe bilo da su namijenjene za držanje u vivarijima ili za prehranu ljudi.

POGLAVLJE 2

Meso i jestivi klaonički proizvodi**Napomena uz poglavlje 2 (izvadak iz napomena uz ovo poglavlje KN-a)**

„1. Ovo poglavlje ne obuhvaća:

- (a) proizvode vrsta opisanih u tarifnim brojevima 0201 do 0208 ili 0210, neprikladne ili neuporabljive za prehranu ljudi;
- (b) životinjska crijeva, mjehure ili želuce (tarifni broj 0504) ili životinjsku krv (tarifni broj 0511 ili 3002); ili
- (c) masti životinjskog podrijetla, osim proizvoda iz tarifnog broja 0209 (poglavlje 15).

...“

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
0201	Meso od životinja vrste goveda, svježe ili rashlađeno	Sve. Međutim, sirovine koje nisu namijenjene ni prikladne za prehranu ljudi nisu obuhvaćene ovom oznakom.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
0202	Meso od životinja vrste goveda, smrznuto	Sve. Međutim, sirovine koje nisu namijenjene ni prikladne za prehranu ljudi nisu obuhvaćene ovom oznakom.
0203	Svinjsko meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto	Sve. Međutim, sirovine koje nisu namijenjene ni prikladne za prehranu ljudi nisu obuhvaćene ovom oznakom.
0204	Ovčje ili kozje meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto	Sve. Međutim, sirovine koje nisu namijenjene ni prikladne za prehranu ljudi nisu obuhvaćene ovom oznakom.
0205 00	Meso od konja, magaraca, mula ili mazgi, svježe, rashlađeno ili smrznuto	Sve. Međutim, sirovine koje nisu namijenjene ni prikladne za prehranu ljudi nisu obuhvaćene ovom oznakom.
0206	Jestivi klaonički proizvodi od životinja vrsta goveda, svinja, ovaca, koza, konja, magaraca, mula ili mazgi, svježi, rashlađeni ili smrznuti	Sve. Međutim, sirovine koje nisu namijenjene ni prikladne za prehranu ljudi nisu obuhvaćene ovom oznakom.
0207	Meso i jestivi klaonički proizvodi, od peradi iz tarifnog broja 0105, svježi, rashlađeni ili smrznuti	Sve. Međutim, sirovine koje nisu namijenjene ni prikladne za prehranu ljudi nisu obuhvaćene ovom oznakom.
0208	Ostalo meso i jestivi mesni klaonički proizvodi, svježi, rashlađeni ili smrznuti	Sve. Međutim, sirovine koje nisu namijenjene ni prikladne za prehranu ljudi nisu obuhvaćene ovom oznakom. Obuhvaća ostale sirovine za proizvodnju želatine ili kolagena za prehranu ljudi. Obuhvaća sve meso i jestive mesne nusproizvode klanja iz sljedećih podbrojeva: 0208 10 (od kunića ili zečeva) 0208 30 00 (od primata) 0208 40 (od kitova, dupina i pliskavica (sisavci iz reda <i>Cetacea</i>); od morskih krava i moronja (sisavci iz reda <i>Sirenia</i>); od tuljana, morskih lavova i morževa (sisavaca iz podreda <i>Pinnipedia</i>)) 0208 50 00 (od gmazova, uključujući zmije i kornjače) 0208 60 00 (od deva i ostalih kamelida (<i>Camelidae</i>)) 0208 90 (ostalo: od domaćih golubova; od divljači, osim od kunića ili zečeva itd.): obuhvaća meso od prepelica, sobova ili bilo kojih drugih sisavaca. Obuhvaća žablje krakove iz oznake KN 0208 90 70.
0209	Svinjska masnoća, očišćena od mesa i masnoća od peradi, netopljena niti drukčije ekstrahirana, svježa, rashlađena, smrznuta, soljena, u salamuri, sušena ili dimljena	Sve, obuhvaća mast i prerađenu mast, kako je opisano u stupcu 2., čak i ako su primjerene samo za industrijsku uporabu (neuporabljive za prehranu ljudi).
0210	Meso i jestivi mesni klaonički proizvodi, soljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni; jestivo brašno i krupica od mesa ili mesnih klaoničkih proizvoda	Sve, obuhvaća meso, mesne proizvode i ostale proizvode životinjskog podrijetla. Međutim, sirovine koje nisu namijenjene ni prikladne za prehranu ljudi nisu obuhvaćene ovom oznakom. Obuhvaća prerađene životinjske bjelančevine i sušene svinjske uši za prehranu ljudi. Čak i kad se te sušene svinjske uši upotrebljavaju kao hrana za životinje, Prilogom Uredbi Komisije (EZ) br. 1125/2006 (¹) pojašnjava se da mogu biti obuhvaćene oznakom KN 0210 99 49. Međutim, sušeni nusproizvodi klanja i svinjske uši neuporabljivi za prehranu ljudi razvrstani su u oznaku KN 0511 99 85.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
		Kosti za prehranu ljudi obuhvaćene su tarifnim brojem 0506. Kobasice su obuhvaćene tarifnim brojem 1601. Ekstrakti i sokovi od mesa obuhvaćeni su tarifnim brojem 1603. Čvarci su obuhvaćeni tarifnim brojem 2301.

(¹) Uredba Komisije (EZ) br. 1125/2006 od 21. srpnja 2006. o razvrstavanju određene robe u kombiniranu nomenklaturu (SL L 200, 22.7.2006., str. 3.).

POGLAVLJE 3

Ribe i rakovi, mekušci i ostali vodeni beskralježnjaci

Opće napomene

Ovo poglavlje obuhvaća i živu ribu za uzgoj i rasplod, živu ukrasnu ribu te živu ribu ili žive rakove prevezene žive, ali uvezene za prehranu ljudi.

Svi proizvodi u ovome poglavlju podliježu službenim kontrolama.

Napomena uz poglavlje 3 (izvadak iz napomena uz ovo poglavlje KN-a)

„1. Ovo poglavlje ne obuhvaća:

- (a) sisavce iz tarifnog broja 0106;
- (b) meso sisavaca iz tarifnog broja 0106 (tarifni broj 0208 ili 0210);
- (c) ribe (uključujući njihovu jetra, ikru i mlječ) ili rakove, mekušce i ostale vodene beskralježnjake, mrtve i neuporabljive za prehranu ljudi zbog njihove vrste ili stanja (poglavlje 5); brašno, krupicu ili pelete od riba, rakova, mekušaca ili ostalih vodenih beskralježnjaka neuporabljivih za prehranu ljudi (tarifni broj 2301); ili
- (d) kavijar ili nadomjeske kavijara pripremljene od ribljih jaja (tarifni broj 1604).

...“

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
0301	Živa riba	Sve: obuhvaća pastrvu, jegulju, šarana i bilo koje druge vrste ili bilo koje ribe uvezene radi uzgoja ili rasploda. Žive ribe uvezene za neposrednu prehranu ljudi tretiraju se u svrhu službenih kontrola kao da su proizvodi. Obuhvaća ukrasnu ribu iz podbrojeva 0301 11 00 i 0301 19 00.
0302	Riba, svježa ili rashlađena, isključujući riblje filete i ostalo riblje meso iz tarifnog broja 0304	Sve; obuhvaća jetru, ikru i mlječ, svježu ili rashlađenu, iz oznake KN 0302 91 00.
0303	Riba, smrznuta, isključujući riblje filete i ostalo riblje meso iz tarifnog broja 0304	Sve; obuhvaća jetru, ikru i mlječ, smrznutu, iz podbroja 0303 91.
0304	Riblji fileti i ostalo riblje meso (neovisno je li mljeveno ili ne), svježe, rashlađeno ili smrznuto	Sve
0305	Riba, sušena, soljena ili u salamuri; dimljena riba, neovisno je li kuhanja prije ili tijekom procesa dimljenja ili ne; brašno, krupica i pelete od ribe, uporabljivi za prehranu ljudi	Sve, obuhvaćeni su ostali proizvodi ribarstva, kao što su brašno, krupica i pelete namijenjeni prehrani ljudi, izrađeni od ribe; obuhvaća riblje glave, repove i želuce i druge riblje proizvode.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
0306	Rakovi, neovisno jesu li u ljusci ili ne, živi, svježi, rashlađeni, smrznuti, sušeni, soljeni ili u salamuri; dimljeni rakovi, neovisno jesu li u ljusci ili ne, neovisno jesu li kuhani prije ili tijekom postupka dimljenja ili ne; rakovi, u ljusci, kuhani u paru ili vodi, neovisno jesu li rashlađeni, smrznuti, sušeni, soljeni ili u salamuri ili ne; brašno, krupica i pelete rakova, uporabljivi za prehranu ljudi	Svi: živi rakovi uvezeni za neposrednu prehranu ljudi smatraju se proizvodima i tako tretiraju u svrhu službenih kontrola. Obuhvaća ukrasne morske majmune i njihove ciste za držanje kao kućni ljubimci; i sve žive ukrasne rakove kako je predviđeno Uredbom Komisije (EZ) br. 1251/2008 (¹).
0307	Mekušci, neovisno jesu li u ljusci ili ne, živi, svježi, rashlađeni, smrznuti, sušeni, soljeni ili u salamuri; dimljeni mekušci, neovisno jesu li u ljusci ili ne, neovisno jesu li kuhani prije ili tijekom postupka dimljenja ili ne; brašno, krupica i pelete od mekušaca, uporabljivi za prehranu ljudi	To obuhvaća mekušce koji su mogli biti kuhani, a potom dimljeni. Ostali kuhani mekušci obuhvaćeni su tarifnim brojem 1605. Obuhvaća žive ukrasne mekušce kako je predviđeno Uredbom (EZ) br. 1251/2008. Živi mekušci uvezeni za neposrednu prehranu ljudi smatraju se proizvodima i tako tretiraju u svrhu službenih kontrola. Obuhvaća sve iz podbrojeva 0307 11 do 0307 99, poput sljedećih primjera: 0307 60 (puževi osim morskih puževa): obuhvaća kopnene puževe vrste <i>Helix pomatia</i> , <i>Helix aspersa</i> , <i>Helix lucorum</i> i vrste porodice <i>Achatinidae</i> . Obuhvaća žive puževe (uključujući slatkovodne puževe) za neposrednu prehranu ljudi te također meso puževa za prehranu ljudi. Obuhvaća blansirane ili prethodno prerađene puževe. Dalje prerađeni proizvodi obuhvaćeni su tarifnim brojem 1605. 0307 91 00 (živi, svježi ili rashlađeni drugi mekušci, tj. osim kamenica, kapice, dagnji (<i>Mytilus</i> spp., <i>Perna</i> spp.), sipa, lignji, hobotnica, morskih puževa, kućica, srčanki, kunjki, Petrovih ušiju (<i>Haliotis</i> spp.) i puževa (<i>Strombus</i> spp.); obuhvaća meso vrsta morskih puževa, neovisno jesu li u ljusci ili ne. 0307 99 (ostali mekušci koji nisu živi, svježi, rashlađeni ili smrznuti, tj. osim kamenica, kapice, dagnji (<i>Mytilus</i> spp., <i>Perna</i> spp.), sipa, lignji, hobotnica, morskih puževa, kućica, srčanki, kunjki, Petrovih ušiju (<i>Haliotis</i> spp.) i puževa (<i>Strombus</i> spp.); uključujući i brašno, krupicu i pelete, uporabljivi za prehranu ljudi).
0308	Vodeni beskralježnjaci osim raka i mekušaca, živi, svježi, rashlađeni, smrznuti, sušeni, soljeni ili u salamuri; dimljeni vodeni beskralježnjaci osim raka i mekušaca, neovisno jesu li kuhani prije ili tijekom postupka dimljenja ili ne; brašno, krupica i pelete od vodenih beskralježnjaka osim raka i mekušaca, uporabljivi za prehranu ljudi	Sve

(¹) Uredba Komisije (EZ) br. 1251/2008 od 12. prosinca 2008. o provedbi Direktive Vijeća 2006/88/EZ u pogledu uvjeta i kriterija certificiranja za stavljanje na tržište i uvoz u Zajednicu životinja i proizvoda akvakulture te utvrđivanju popisa vektorskih vrsta (SL L 337, 16.12.2008., str. 41.).

POGLAVLJE 4

Mlječni proizvodi; ptičja jaja; prirodni med; jestivi proizvodi životinjskog podrijetla, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu**Napomena uz poglavlje 4 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)**

- „1. Pod pojmom ‚mljeko‘ podrazumijeva se punomasno mljeko ili djelomično ili potpuno obrano mljeko.
2. Za potrebe tarifnog broja 0405:
  - (a) pod pojmom ‚maslac‘ podrazumijeva se prirodni maslac, maslac od sirutke ili rekombinirani maslac (svjež, slan ili užegnut, uključujući i maslac u limenci) dobiven isključivo od mlijeka, s masenim udjelom mlječne masti 80 % ili većim, ali ne većim od 95 %, s maksimalnim masenim udjelom krute mlječne nemasne tvari 2 % i maksimalnim masenim udjelom vode 16 %. Maslac ne sadrži dodane emulgatore, ali može sadržavati natrijev klorid, prehrambene boje, neutralizirajuće soli i kulture bakterija mlječne kiseline;
  - (b) pod pojmom ‚mlječni namazi‘ podrazumijeva se emulziju za mazanje tipa ‚voda u ulju‘, koje sadrže mlječnu mast kao jedinu mast u proizvodu, s masenim udjelom mlječne masti 39 % ili većim, ali manjim od 80 %.
3. Proizvode dobivene koncentracijom sirutke i dodavanjem mlijeka ili mlječne masti razvrstava se kao sir u tarifni broj 0406 pod uvjetom da imaju sljedeće tri značajke:
  - (a) maseni udio mlječne masti 5 % ili veći, računano na suhu tvar;
  - (b) maseni udio suhe tvari najmanje 70 %, ali ne veći od 85 %; i
  - (c) oblikovani su ili ih se može oblikovati.
4. Ovo poglavlje ne obuhvaća:
  - (a) proizvode dobivene od sirutke, s masenim udjelom laktoze većim od 95 %, izražene kao anhidrid laktoze računano na suhu tvar (tarifni broj 1702);
  - (b) proizvode dobivene od mlijeka zamjenom jednog ili više njegovih prirodnih sastojaka (na primjer mlječne masti) drugim tvarima (na primjer biljnom masti) (tarifni broj 1901 ili 2106); ili
  - (c) albumine (uključujući koncentrate dviju ili više vrsta bjelančevina sirutke, s masenim udjelom bjelančevina sirutke većim od 80 %, računano na suhu tvar) (tarifni broj 3502) ili globuline (tarifni broj 3504).

...“

Izvadak iz Napomena s objašnjnjem harmoniziranog sustava

„Tarifni broj 0408 obuhvaća čitava jaja koja nisu u ljusci i žumanjke jaja svih ptica. Proizvodi iz ovog tarifnog broja mogu biti svježi, sušeni, kuhanji na paru ili u vodi, ukalupljeni (npr. cilindrična ‚duga jaja‘), smrznuti ili konzervirani na drugi način. Svi oni potпадaju u tarifni broj neovisno sadrže li dodani šećer ili druga sladila ili ne te neovisno jesu li namijenjeni za uporabu kao hrana ili u industrijske svrhe (npr. štavljenje).

Ovaj tarifni broj ne obuhvaća:

- (a) Ulje žumanjka (tarifni broj 1506).
- (b) Pripravke od jaja koji sadrže začine ili druge aditive (tarifni broj 2106).
- (c) Lecitin (tarifni broj 2923).
- (d) Odvojeni bjelanjak (albumin iz jaja) (tarifni broj 3502).

...

Tarifni broj 0409 obuhvaća med koji su proizvele pčele (*Apis mellifera*) ili drugi kukci, centrifugiran ili u saču ili koji sadrži komadiće sača, pod uvjetom da je bez dodanog šećera ili drugih tvari. Takav med može biti određen prema cvjetnom izvoru, podrijetlu ili boji.

Tarifni broj 0409 isključuje umjetni med i mješavine prirodnog i umjetnog meda (tarifni broj 1702).

...

Tarifni broj 0410 obuhvaća proizvode životinjskog podrijetla prikladne za prehranu ljudi koji nisu navedeni ni uključeni drugdje u kombiniranoj nomenklaturi. To uključuje:

- (a) Jaja od kornjača. Riječ je o jajima od riječnih i morskih kornjača; mogu biti svježa, sušena ili na drugi način konzervirani.

Ulje od jaja isključuje se (tarifni broj 15.06).

- (b) Gnijezda salangana (ptičja gnijezda'). Sastoje se od tvari koju izlučuju ptice i koja se brzo stvrdnjava na zraku.

Gnijezda mogu biti neobrađena ili ih se može očistiti od perja, paperja, prašine i drugih nečistoća kako bi bila prikladna za konzumaciju. Obično su u obliku bjelkastih niti ili vrpci.

Gnijezda salangana imaju visok udio bjelančevina i upotrebljavaju se gotovo isključivo za pripremu juha ili drugih prehrabnenih proizvoda.

Tarifni broj 0410 isključuje krv životinja, jestivu ili nejestivu, tekuću ili sušenu (tarifni broj 0511 ili 3002)."

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
0401	Mlijeko i vrhnje, nekoncentrirani, niti s dodanim šećerom ni drugim sladilima	Sve. Mlijeko za hranu za životinje obuhvaćeno je ovim tarifnim brojem, dok je hrana za životinje koja uključuje mlijeko obuhvaćena tarifnim brojem 2309. Mlijeko za terapijsku/profilaktičnu uporabu obuhvaćeno je tarifnim brojem 3001.
0402	Mlijeko i vrhnje, koncentrirani ili s dodanim šećerom ili drugim sladilima	Sve.
0403	Mlaćenica, kiselo mlijeko i vrhnje, jogurt, kefir i ostalo fermentirano ili zakiseljeno mlijeko i vrhnje, neovisno jesu li koncentrirani ili sadrže dodani šećer ili druga sladila ili su aromatizirani ili sadrže dodano voće, oraštaste plodove ili kakao ili ne	Sve, obuhvaća vrhnje, aromatizirano ili koje sadrži voće, smrznuto i fermentirano mlijeko, za prehranu ljudi. Sladoled je obuhvaćen tarifnim brojem 2105. Piće koje sadrži mlijeko aromatizirano kakaom ili drugim tvarima obuhvaćeno je tarifnim brojem 2202.
0404	Sirutka, neovisno je li koncentrirana ili sadrži dodani šećer ili druga sladila ili ne; proizvodi koji se sastoje od prirodnih sastojaka mlijeka, neovisno sadrže li dodani šećer ili druga sladila ili ne, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu	Sve, obuhvaća mliječne proizvode za dojenčad. Obuhvaća u oznaci KN 0404 10 48 govedi kolostrum, u tekućem obliku, odmašćen i bez kazeina, za prehranu ljudi, i u oznaci KN 0404 90 21 raspršivanjem osušeni, smanjene masnoće, prah kolostruma s kazeinom, za prehranu ljudi.
0405	Maslac i ostale masti i ulja, dobiveni od mlijeka; mliječni namazi	Sve.
0406	Sir i skuta	Sve
0407	Jaja peradi i ptičja jaja, u ljusci, svježa, konzervirana ili kuhanja	Sve, obuhvaća jaja za valjenje i jaja slobodna od specifičnih patogena (SPF), oplođena jaja za inkubaciju (0407 11 i 0407 19). Obuhvaća svježa jaja (0407 21 do 0407 29) i druga jaja (0407 90), neuporabljiva i uporabljiva za prehranu ljudi. Obuhvaća „stogodišnja jaja”. Albumin iz jaja neuporabljiv i uporabljiv za prehranu ljudi obuhvaćen je tarifnim brojem 3502.
0408	Jaja peradi i ptičja jaja bez ljuske i žumanjci jaja, svježi, sušeni, kuhanji u pari ili vodi, oblikovani, smrznuti ili na drugi način konzervirani, neovisno sadrže li dodani šećer ili druga sladila ili ne	Sve: ovaj tarifni broj obuhvaća proizvode od jaja neovisno jesu li toplinski tretirani ili ne i proizvode neprikladne za prehranu ljudi.
0409 00 00	Prirodni med	Sve

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
0410 00 00	Jestivi proizvodi životinjskog podrijetla, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu	Sve Ovaj tarifni broj obuhvaća „matičnu mlijec“ i propolis (koji se upotrebljavaju u proizvodnji farmaceutskih proizvoda i dodataka prehrani) te ostale materijale za prehranu ljudi dobivene od životinja, osim kostiju (koje su obuhvaćene u 0506). Kukci ili jaja kukaca za prehranu ljudi obuhvaćeni su ovom oznakom KN.

POGLAVLJE 5

Proizvodi životinjskog podrijetla, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu**Opće napomene**

Posebni zahtjevi za određene proizvode u ovome poglavlju utvrđeni su u tablici 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011:

redak 7: svinjske čekinje

redak 8: neobrađena vuna i dlaka proizvedena od životinja koje nisu svinje

redak 9.: obrađeno perje, dijelovi perja i paperje.

Napomena uz poglavlje 5 (izvadak iz napomena uz ovo poglavlje KN-a)

„1. Ovo poglavlje ne obuhvaća:

- (a) jestive proizvode (osim životinjskih crijeva, mjeđuhra i želudaca, cijelih ili u komadima i životinjske krvi, tekuće ili osušene);
- (b) kože (uključujući krvna), osim robe iz tarifnog broja 0505 i obrezaka i sličnog otpada od sirovih koža iz tarifnog broja 0511 (poglavlje 41 ili 43);
- (c) tekstilne materijale podrijetlom od životinja, osim konjske dlake i otpada konjske dlake (odjeljak XI.); ili
- (d) pripremljene vezice ili snopice za izradu metli ili četki (tarifni broj 9603).

...

3. U cijelom se nazivaju, pod pojmom „bjelokost“ podrazumijevaju kljove slona, vodenog konja, morskog konja, narvala i divljeg vepra te rogovi nosoroga i zubi svih životinja.

4. U cijelom se nazivaju pod pojmom „konjska dlaka“ podrazumijeva dlaka iz griva i repova kopitar i goveda. Tarifnim brojem 0511 obuhvaćena je, među ostalim, konjska dlaka i otpaci konjske dlake, pripremljeni u slojevima ili nepripremljeni, s podlogom ili bez podloge.“

Izvadak iz Napomena s objašnjnjem harmoniziranog sustava

„Tarifni broj 0505 obuhvaća

1. kože i druge dijelove od ptica (npr. glave, krila) s perjem ili paperjem, i

2. perje i dijelove perja (s podrezanim ili nepodrezanim rubovima) te paperje,

pod uvjetom da su neobrađeni ili samo očišćeni, dezinficirani ili tretirani radi očuvanja, ali da nisu na drugačiji način obrađivani ili ugrađeni.

Tarifni broj 0505 također obuhvaća prah, brašno i otpad od perja ili dijelova perja.“

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
0502 10 00	Čekinje domaćih ili divljih svinja i otpaci od tih čekinja	Sve, obrađeno i neobrađeno.
0504 00 00	Crijeva, mjehuri i želuci od životinja (osim od riba), cijeli i njihovi komadi, svježi, rashlađeni, smrznuti, soljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni	Sve, uključuje želuce, mjehure i crijeva, očišćena, usoljena, sušena ili termički obrađena, podrijetlom od goveda, svinja, ovaca, koza ili peradi.
ex 0505	Kože i ostali dijelovi ptica, s perjem i papjerjem, perje i dijelovi perja (neovisno imaju li obrezane rubove ili ne) te paperje, dalje neobrađeni osim očišćeni, dezinficirani ili konzervirani; prah i otpaci od perja ili dijelovi perja	Sve, uključujući trofeje ptica, ali isključujući obrađeno ukrasno perje, obrađeno perje koje prenose putnici za osobnu uporabu ili pošiljke obrađenog perja slane privatnim osobama u neindustrijske svrhe. Člankom 25. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) br. 142/2011 zabranjuje se uvoz u Uniju i provoz kroz nju neobrađenog perja i dijelova perja te paperja. Službene kontrole primjenjuju se na perje neovisno o njegovoj obradi, kako je navedeno u točki C poglavlja VII. Priloga XIII. Uredbi (EU) br. 142/2011. Daljnji posebni zahtjevi za trofeje divljači utvrđeni su u odjeljku 5. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011. Odjeljak 6. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011 obuhvaća perje koje se rabi za punjenje, paperje, sirovo ili drugo perje.
0506	Kosti i srž rogova, neobrađeni, odmašćeni, jednostavno pripremljeni (ali neoblikovani), obrađeni kiselinom ili dezelatinizirani; prah i otpaci tih proizvoda	Obuhvaća kosti koje se upotrebljavaju kao žvakalice za pse i kosti za proizvodnju želatine ili kolagena, ako su dobivene od trupova životinja zaklanih za prehranu ljudi. Koštanu brašnu za prehranu ljudi obuhvaćeno je tarifnim brojem 0410. Posebni zahtjevi za takve proizvode koji nisu namijenjeni za prehranu ljudi utvrđeni su u retku 6. (trofeji divljači), retku 11. (kosti i proizvodi od kostiju (isključujući koštano brašno), rogovi i proizvodi od rogova (isključujući brašno od rogova) te kopita i proizvodi od kopita (isključujući brašno od kopita) za drugu uporabu osim kao hrana za životinje, organsko gnojivo ili poboljšivač tla) i retku 12. (žvakalice za pse) tablice 2. odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.
0507	Bjelokost, kornjačevina, kitova kost i dlake kitove kosti, rogovi, parošci, kopita, nokti, pandže i kljunovi, neobrađeni ili jednostavno pripremljeni, ali neoblikovani; prah i otpaci tih proizvoda	Obuhvaća obrađene trofeje divljači od ptica, kopitara i papkara koji su isključivo kosti, rogovi, kopita, papci, pandže, parošci, zubi i kože ili krvna iz trećih zemalja. Posebni zahtjevi za trofeje divljači utvrđeni su u retku 6. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.
ex 0508 00 00	Koralji i slični materijali, neobrađeni ili jednostavno pripremljeni, ali drukčije neobrađeni; ljuštture mekušaca, rakova ili bodljikaša i kosti sipe, neobrađeni ili jednostavno pripremljeni, ali neoblikovani, prah i otpaci tih proizvoda	Prazne školjke za uporabu kao hrana i uporabu kao sirovina za glukozamin. Osim toga, obuhvaćene su školjke, uključujući sipine kosti, koje sadržavaju meko tkivo i meso iz članka 10. točke (k) podtočke i. Uredbe (EZ) br. 1069/2009.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 0510 00 00	Siva ambra, kastoreum, cibet i mošus; kantaride, žuč, neovisno je li sušena ili ne; žljezde i ostali životinjski proizvodi koje se rabi u proizvodnji farmaceutskih proizvoda, svježi, rashlađeni ili smrznuti ili drukčije privremeno konzervirani	<p>Siva ambra i kantaride su isključene. Žljezde, ostali proizvodi životinjskog podrijetla i žuč obuhvaćeni su ovom oznakom. Sušene žljezde i proizvodi obuhvaćeni su tarifnim brojem 3001.</p> <p>U retku 14. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011 mogu se utvrditi posebni zahtjevi za nusproizvode životinjskog podrijetla za proizvodnju hrane za kućne ljubimce osim sirove hrane za kućne ljubimce i dobivenih proizvoda za uporabu izvan hranidbenog lanca (za farmaceutske i ostale tehničke proizvode).</p>
ex 0511	Životinjski proizvodi nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz poglavlja 1 ili 3, neuporabljive za prehranu ljudi	<p>Sve.</p> <p>Obuhvaća genetski materijal (sjeme i zametke podrijetlom od životinja poput goveda, ovaca, koza, konja i svinja) i nusproizvode životinjskog podrijetla materijala kategorije 1. i 2. iz članaka 8. i 9. Uredbe (EZ) br. 1069/2009. Slijede primjeri proizvoda životinjskog podrijetla koji su obuhvaćeni podbrojevima 0511 10 do 0511 99: 0511 10 00 (sjeme goveda). 0511 91 (proizvodi od riba ili rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka): sve, obuhvaća sva riblja jaja za valjenje, mrtve životinje, nusproizvode životinjskog podrijetla za proizvodnju hrane za kućne ljubimce i farmaceutske i druge tehničke proizvode. Obuhvaća uginule životinje iz poglavlja 3., nejestive ili razvrstane kao neuporabljive za prehranu ljudi, na primjer dafnije, poznate kao vodenbuhe, i drugi ostracode i phyllopode, sušeni, za hranjenje akvarijskih riba; obuhvaća mamac za ribe. Ex05 11 99 10 (tetine ili žile; obresci i slični otpaci od sirovih koža i krvna).</p> <p>Službene kontrole nužne su za neobrađene kože iz točke C 2 poglavlja V. Priloga XIII. Uredbi (EU) br. 142/2011, ako je u skladu s člankom 41. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1069/2009.</p> <p>Ex05 11 99 31 (sirove prirodne spužve životinjskog podrijetla): sve ako je za prehranu ljudi; ako nije za prehranu ljudi, samo one namijenjene za hranu za kućne ljubimce. Posebni zahtjevi za prehranu koja nije za ljudi utvrđeni su u retku 12. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.</p> <p>Ex05 11 99 39 (osim sirovih prirodnih spužvi životinjskog podrijetla): sve ako je za prehranu ljudi; ako nije za prehranu ljudi, samo one namijenjene za hranu za kućne ljubimce. Posebni zahtjevi za prehranu koja nije za ljudi utvrđeni su u retku 12. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.</p>

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
		<p>Ex05 11 99 85 (ostali proizvodi životinjskog podrijetla nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu; uginule životinje iz poglavlja 1., neuporabljive za prehranu ljudi): u ovaj tarifni broj razvrstani su zameci, jajne stanicice, sjeme i genetski materijal koji nisu obuhvaćeni tarifnim brojem 0511 10 i od vrsta osim goveda. Obuhvaća nusproizvode životinjskog podrijetla za proizvodnju hrane za kućne ljubimce ili druge tehničke proizvode. Obuhvaća neobrađenu konjsku dlaku, proizvode pčelarstva osim voskova za pčelarstvo ili tehničku uporabu, spermacet za tehničku uporabu, uginule životinje iz poglavlja 1., koje su nejestive ili nisu za prehranu ljudi (na primjer psi, mačke, kukci), životinjski materijal u kojem se bitne karakteristike nisu promijenile i jestiva životinjska krv koja nije dobivena od ribe, za prehranu ljudi.</p>

POGLAVLJE 6

Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; rezano cvijeće i ukrasno lišće**Opće napomene**

Ovo poglavlje obuhvaća micelije gljiva u steriliziranom kompostu životinjskog podrijetla.

Izvadak iz napomena s objašnjnjem KN-a

„0602 90 10 Miceliji gljiva:

Ovaj pojam označava mrežu krhkih vlakana (*Thallus* ili *Mycelium*), što ih se često nalazi u zemlji, što žive i rastu na površini raspadajuće životinjske ili biljne tvari u kopreni i razvija se u gljive.

U ovaj se podbroj razvrstava proizvod koji se sastoji iz nepotpuno razvijenih micelija gljiva što su u mikroskopskim veličinama položeni na slojeve žitnih zrna pomiješanih u sterilizirani konjski kompost (mješavinu slame i konjskog gnoja)."

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 0602 90 10	Micelij gljiva	Samo ako sadržavaju prerađeni stajski gnoj životinjskog podrijetla, a posebni zahtjevi utvrđeni su u retku 1. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.

POGLAVLJE 12

Uljane sjemenke i plodovi; razno zrnje, sjemenje i plodovi; industrijsko ili ljekovito bilje; slama i krmivo

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 1212 99 95	Ostali biljni proizvodi vrsta koje se rabi prvenstveno za prehranu ljudi, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu	Pčelinji polen

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 1213 00 00	Slama i pljeva od žitarica, neprerađene, neovisno je li sjeckana, mljevena, prešana ili u obliku peleta ili ne	Samo slama
ex 1214 90	Švedska repa, krmna cikla, krmno korijenje, sijeno, lucerna (alfalfa), djetelina, esparzeta, krmni kelj, lupine, grahorice i slični proizvodi za stočnu hranu, neovisno jesu li u obliku peleta ili ne: osim krupice i peleta od lucerne (alfalfa)	Samo sijeno

POGLAVLJE 15

Masti i ulja životinjskog i biljnog podrijetla te proizvodi njihova razlaganja; prerađene jestive masti; životinjski ili biljni voskovi**Opće napomene**

Sve masti i ulja dobiveni od životinja. Posebni zahtjevi za sljedeće proizvode utvrđeni su u Prilogu XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011:

1. prerađene masti i riblja ulja iz retka 3. tablice 1. iz odjeljka 1. poglavlja I.;
2. prerađene masti iz materijala kategorije 2 za određene svrhe izvan hranidbenog lanca farmskih životinja (na primjer uljnokemijske svrhe) u retku 17. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II.;
3. derivati masti u retku 18. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II.

Derivati masti uključuju proizvode prve faze dobivene od masti i ulja koja su u svom čistom stanju proizvedena metodom utvrđenom u točki 1. poglavlja XI. Priloga XIII. Uredbi (EU) br. 142/2011.

Derivati miješani s drugim materijalima podliježu službenim kontrolama.

Napomena uz poglavlje 15 (izvadak iz napomena uz ovo poglavlje KN-a)

- „1. Ovo poglavlje ne obuhvaća:
  - (a) slaninu i salo svinja te salo peradi iz tarifnog broja 0209;
  - (b) kakao maslac, mast ili ulje (tarifni broj 1804);
  - (c) jestive proizvode s masenim udjelom proizvoda iz tarifnog broja 0405 većim od 15 % (obično poglavlje 21);
  - (d) čvarke (tarifni broj 2301) ili ostatke iz tarifnih brojeva 2304 do 2306;
  - ...
- 3. Tarifni broj 1518 ne obuhvaća masti ili ulja ili njihove frakcije, samo denaturirane, te ih se razvrstava u odgovarajući tarifni broj predviđen za nedenaturirane masti i ulja i njihove frakcije.
- 4. Sapunske taloge, uljane taloge, stearinsku smolu, glicerolsku smolu i ostatke masti iz vune razvrstava se u tarifni broj 1522.”

Izvadak iz Napomena s objašnjnjem harmoniziranog sustava

„Tarifni broj 1516 obuhvaća biljne i životinjske masti i ulja koji su podvrgnuti posebnim vrstama kemijskih promjena kako je opisano u nastavku, ali nisu dalje pripremljene.

Tarifni broj također obuhvaća slično prerađene frakcije biljnih ili životinjskih masti i ulja.

Hidrogenacija, koja se odvija dovođenjem proizvoda u dodir s čistim vodikom pri prikladnoj temperaturi i tlaku u nazročnosti katalizatora (obični fino podijeljeni nikal), podiže točke tališta masti i podiže konzistentnost ulja pretvorbom nezasićenih glicerida (npr. oleinskih, linolnih itd. kiselina) u zasićene gliceride s višim točkama talištima (npr. palmitinske, stearinske itd. kiseline).

Tarifni broj 1518 obuhvaća nejestive mješavine ili pripravke životinjskih ili biljnih masti ili ulja ili frakcija različitih masti ili ulja u ovom poglavlju, nespomenute niti uključene na drugom mjestu.

Ovaj dio obuhvaća, među ostalim, korišteno ulje za prženje koje sadržava, na primjer ulje od repice, sojino ulje i malu količinu životinjske masti, za upotrebu u pripremi hrane za životinje.

U tarifni se broj također razvrstava hidrogenirane, interesterificirane, reesterificirane ili elaidinizirane masti i ulja ili njihove frakcije, ako izmjena uključuje više od jedne masti ili ulja."

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
1501	Svinjska mast (uključujući salo) i mast peradi, osim one iz tarifnog broja 0209 ili 1503	Sve
1502	Masti od životinja vrste goveda, od ovaca ili koza, osim onih iz tarifnog broja 1503	Sve
1503 00	Stearin od sala, ulje od sala, oleostearin, oleo ulje i ulje od loja, neemulgirani, nemiješani niti na drugi način pripremljeni	Sve
1504	Masti i ulja te njihove frakcije, od riba ili morskih sisavaca, neovisno jesu li rafinirani ili ne, ali kemijski nemodificirani	Sve, ribljia ulja i ulja od ribljih proizvoda i morskih sisavaca. Razni prehrabeni proizvodi uglavnom su obuhvaćeni tarifnim brojem 1517 ili poglavljem 21.
1505 00	Mast od vune i masne tvari dobivene od nje (uključujući lanolin)	Sve, mast od vune uvezena kao topljena mast, kako je utvrđeno u Prilogu XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011, ili lanolin uvezen kao poluproizvod.
1506 00 00	Ostale životinjske masti i ulja te njihove frakcije, neovisno jesu li rafinirani ili ne, ali kemijski nemodificirani	Sve Nepodijeljene masti ili ulja i njihove početne frakcije proizvedene metodom iz točke 1. poglavlja XI. Priloga XIII. Uredbi (EU) br. 142/2011.
1516 10	Masti i ulja životinjskog podrijetla te njihove frakcije, djelomično ili potpuno hidrogenirani, interesterificirani, reesterificirani ili elaidinizirani, neovisno jesu li rafinirani ili ne, ali dalje nepripremljeni	Sve: životinjske masti i ulja. Za službene kontrole derivati masti uključuju proizvode prve faze dobivene iz životinjskih masti i ulja kada su u njihovom čistom stanju proizvedeni metodom iz točke 1. poglavlja XI. Priloga XIII. Uredbi (EU) br. 142/2011.
ex 1517	Margarin, jestive mješavine ili pripravci od masti ili ulja životinjskog ili biljnog podrijetla ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ovog poglavlja, osim jestivih masti ili ulja ili njihovih frakcija iz tarifnog broja 1516	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.
ex 1518 00 91	Životinjske ili biljne masti i ulja te njihove frakcije, kuhani, oksidirani, dehidrirani, sumporirani, puhanji, polimerizirani zagrijavanjem u vakuumu ili u inertnom plinu ili drukčije kemijski modificirani, osim onih iz tarifnog broja 1516	Samo životinjskog podrijetla. Derivati masti proizvedeni metodom iz točke 1. poglavlja XI. Priloga XIII. Uredbi (EU) br. 142/2011. Posebni zahtjevi utvrđeni su u retku 17. (prerađene masti) i retku 18. (derivati masti) tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.
ex 1518 00 95	Nejestive mješavine ili pripravci životinjskih ili životinjskih i biljnih masti i ulja i njihovih frakcija	Samo pripravci masti ulja dobiveni od životinja, prerađene masti i derivati dobiveni od životinja; uključujući korišteno ulje za kuhanje, namijenjeno za uporabu u okviru područja primjene Uredbe (EZ) br. 1069/2009.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
		Derivati masti proizvedeni metodom iz točke 1. poglavlja XI. Priloga XIII. Uredbi (EU) br. 142/2011.
ex 1518 00 99	Ostalo	Samo ako sadržava masti životinjskog podrijetla.
ex 1520 00 00	Glicerol, sirovi; glicerolske vode i lužine	Samo životinjskog podrijetla.
1521 90 91	Sirovi pčelinji vosak i voskovi od drugih kukaca	Sve, obuhvaća voskove u prirodnom saču, sirovi pčelinji vosak za pčelarstvo ili tehničke svrhe. Člankom 25. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU) br. 142/2011 zabranjuje se uvoz u Uniju i provoz kroz nju pčelinjeg voska u obliku pčelinjeg sača. Posebni zahtjevi za pčelarske nusproizvode utvrđeni su u retku 10. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.
1521 90 99	Pčelinji vosak i voskovi od ostalih kukaca, neovisno jesu li rafinirani ili obojeni ili ne, osim sirovih	Sve, obuhvaća voskove, prerađene ili rafinirane, neovisno jesu li izbijeljeni ili obojeni ili ne, za pčelarstvo ili tehničke svrhe. Posebni zahtjevi za pčelarske nusproizvode utvrđeni su u retku 10. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011. Pčelarski nusproizvodi osim voskova dostavljaju se za službene kontrole pod oznakom KN 0511 99 85 „Ostalo”.
ex 1522 00	Degra; ostaci dobiveni pri preradi masnih tvari ili životinjskih ili biljnih voskova	Samo životinjskog podrijetla. Posebni zahtjevi utvrđeni su u retku 18. (derivati masti) tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.

POGLAVLJE 16

Proizvodi od mesa, riba, rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka**Napomena uz poglavlje 16 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)**

- „1. Ovo poglavlje ne obuhvaća meso, klaoničke proizvode, ribu, rakove, mekušce ili ostale vodene beskralježnjake, pripremljene ili konzervirane postupcima navedenim u poglavljima 2 ili 3 ili tarifnom broju 0504.
2. Prehrambene se proizvode razvrstava u ovo poglavlje pod uvjetom da sadrže više od 20 % masenog udjela kobasica, mesa, klaoničkih proizvoda, krvi, riba ili rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka odnosno bilo koje kombinacije ovih proizvoda. Kada proizvod sadrži dva ili više prethodno spomenuta proizvoda, razvrstava ga se u odgovarajući tarifni broj poglavlja 16 prema masenom udjelu komponente, odnosno komponenata, koje prevladavaju. Ove se odredbe ne primjenjuje na punjene proizvode iz tarifnog broja 1902 ili na proizvode iz tarifnih brojeva 2103 ili 2104

Za pripravke koji sadrže jetru, odredbe druge rečenice ne primjenjuju se prilikom određivanja podbrojeva unutar tarifnog broja 1601ili 1602.

...“

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
1601 00	Kobasice i slični proizvodi, od mesa, mesnih klaoničkih proizvoda ili krvi; prehrambeni proizvodi na osnovi tih proizvoda	Sve, obuhvaća konzervirano meso u različitim oblicima.
ex 1602	Ostali pripremljeni ili konzervirani proizvodi od mesa, mesnih klaoničkih proizvoda ili krvi	Samо proizvodi životinjskog podrijetla.
ex 1603 00	Ekstrakti i sokovi od mesa, riba ili rakova, mekušaca ili od drugih vodenih beskralježnjaka	Samо proizvodi životinjskog podrijetla. Obuhvaća mesne ekstrakte i mesne koncentrate, riblje bjelančevine u želatinoznom obliku, neovisno jesu li rashladene ili smrznute ili ne, hrskavicu morskih pasa.
ex 1604	Pripremljena ili konzervirana riba; kavijar i nadomjesci kavijara pripremljeni od ribljih jaja	Samо proizvodi životinjskog podrijetla, kuhanji ili pretkuhanji kulinarski pripravci koji sadržavaju ribu ili proizvode ribarstva ili su s njima pomiješani. Obuhvaća pripremljeni surimi u oznaci KN 1604 20 05. Obuhvaća ribu u konzervama i kavijar u hermetički zatvorenim konzervama te sushi (uz uvjet da se ne razvrstavaju u oznaku KN u poglavljju 19). Takozvani riblji ražnjići (sirovo riblje meso/kozice s povrćem na drvenom štapiću) razvrstani su u oznaku KN 1604 19 97.
ex 1605	Rakovi, mkušci i drugi vodeni beskralježnjaci, pripremljeni ili konzervirani	Samо proizvodi životinjskog podrijetla. Obuhvaća potpuno pripremljene ili prethodno pripremljene puževe, rukove ili druge vodene beskralježnjake i prašak školjki.

POGLAVLJE 17

Šećeri i šećerni proizvodi**Napomena uz poglavlje 17 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)**

„1. Ovo poglavlje ne obuhvaća:

...

(b) kemijski čiste šećere (osim saharoze, lakoze, maltoze, glukoze i fruktoze) ili druge proizvode iz tarifnog broja 2940;

...”

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 1702	Ostali šećeri, uključujući kemijski čistu lakozu, maltozu, glukozu i fruktozu, u krutom stanju; sirovi šećeri bez dodanih aroma ili tvari za bojenje; umjetni med, neovisno o tome je li pomiješan s prirodnim medom ili ne	Lakoza. Šećeri i umjetni med, u mješavini s prirodnim medom.

POGLAVLJE 18

Kakao i kakao proizvodi**Napomena uz poglavlje 18 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)**

- „1. Ovo poglavlje ne obuhvaća proizvode navedene u tarifnim brojevima 0403, 1901, 1904, 1905, 2105, 2202, 2208, 3003 ili 3004.
2. U tarifni se broj 1806 razvrstava proizvode od šećera što sadrže kakao te, uzimajući u obzir napomenu 1 uz ovo poglavlje, ostale prehrambene proizvode što sadrže kakao.

...”

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 1806	Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi s kakaom	Samo proizvodi životinjskog podrijetla, na primjer mlijecni proizvodi.

POGLAVLJE 19

Proizvodi od žitarica, brašna, škroba ili mlijeka; slastičarski proizvodi**Napomena uz poglavlje 19 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)**

- „1. Ovo poglavlje ne obuhvaća:
- (a) s izuzetkom punjenih proizvoda iz tarifnog broja 1902, prehrambene proizvode s masenim udjelom kobasica, mesa, klaoničkih proizvoda, krvi, riba ili rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka odnosno, ili bilo koje njihove kombinacije, većim od 20 % (poglavlje 16);

...”

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 1901	Prehrambeni proizvodi od brašna, prekrupe, kruvice, škroba ili sladnog ekstrakta koji ne sadrže kakao ili koji sadrže manje od 40 % kakaa, potpuno odmašćenog, drugdje nespomenuti niti uključeni; prehrambeni proizvodi od robe iz tarifnih brojeva 0401 do 0404, bez kakaa ili s masenim udjelom kakaa manjim od 5 % računano s potpuno odmašćenom osnovom, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu	Samo proizvodi životinjskog podrijetla. Obuhvaća nekuhane prehrambene proizvode (npr. pizze) koji sadržavaju proizvode životinjskog podrijetla. Kulinarski pripravci obuhvaćeni su poglavljima 16. i 21.
1902 11 00	Nekuhana tjestenina, nepunjena niti drukčije pripremljena, s jajima	Sve
ex 1902 20 10	Punjena tjestenina, neovisno je li kuhana ili drukčije pripremljena ili ne, s masenim udjelom riba, rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka većim od 20 %	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.
ex 1902 20 30	Punjena tjestenina, neovisno je li kuhana ili drukčije pripremljena ili ne, s masenim udjelom kobasica i sličnih proizvoda, od mesa i mesnih klaoničkih proizvoda bilo koje vrste, uključujući masnoće bilo koje vrste ili podrijetla, većim od 20 %	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.
ex 1902 20 91	Kuhana punjena tjestenina	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 1902 20 99	Drugo [druga punjena tjestenina, nekuhana]	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.
ex 1902 30	Ostala tjestenima osim tjestenima iz podbrojeva 1902 11, 1902 19 i 1902 20	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.
ex 1902 40	Kuskus	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.
ex 1904 10 10	Prehrambeni proizvodi dobiveni bubrenjem ili prženjem kukuruza	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.
ex 1904 90 10	Pripremljena hrana dobivena od riže	Samo proizvodi životinjskog podrijetla, na primjer sushi (pod uvjetom da se ne razvrstava u poglavlje 16).
ex 1905	Peciva	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.

POGLAVLJE 20

Proizvodi od povrća, voća, orašastih plodova ili drugih dijelova biljaka**Napomena uz poglavlje 20 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)**

„1. Ovo poglavlje ne obuhvaća:

...

(b) prehrambene proizvode s masenim udjelom kobasica, mesa, klaoničkih proizvoda, krvi, riba ili rakova, mekušaca ili ostalih vodenih beskralježnjaka, ili bilo koje njihove kombinacije, većim od 20 % (poglavlje 16).

...”

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 2001	Povrće, voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka, pripremljeni ili konzervirani u octu ili octenoj kiselini	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.
ex 2004	Ostalo povrće, pripremljeno ili konzervirano na drugi način osim u octu ili octenoj kiselini, smrznuto, osim proizvoda iz tarifnog broja 2006	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.
ex 2005	Ostalo povrće, pripremljeno ili konzervirano na drugi način osim u octu ili octenoj kiselini, nesmrznuto, osim proizvoda iz tarifnog broja 2006	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.

POGLAVLJE 21

Razni prehrambeni proizvodi**Napomena uz poglavlje 21 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)**

„1. Ovo poglavlje ne obuhvaća:

...

(e) prehrambene proizvode, osim proizvoda iz tarifnog broja 2103 ili 2104, s masenim udjelom kobasica, mesa, mesnih klaoničkih proizvoda, krvi, riba ili rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka, ili bilo koje njihove kombinacije, većim od 20 % (poglavlje 16).

...”

3. U smislu tarifnog broja 2104 pod pojmom „homogenizirani složeni prehrambeni proizvodi“ podrazumijeva se proizvode koji se sastoje od fino homogenizirane mješavine dvaju ili više osnovnih sastojaka, kao što su: meso, riba, povrće, voće ili orašasti plodovi, pripremljene u pakiranju za pojedinačnu prodaju kao hrana za dojenčad i malu djecu ili za dijetetske svrhe, u posudama neto-sadržaja ne većeg od 250 g. Radi primjene ove definicije, ne uzima se u obzir male količine bilo kojih sastojaka koji su dodani mješavini kao začini, za konzerviranje ili u druge svrhe. Ovi proizvodi mogu sadržavati male količine vidljivih komadića sastojaka.

Dodatne napomene

...

5. Ostali prehrambeni proizvodi pakirani u odmjerene doze poput kapsula, tableta, pastila i pilula, koji su namijenjeni za upotrebu kao dodaci prehrani razvrstavaju se u tarifni broj 2106, osim ako su spomenuti ili uključeni na drugom mjestu.

...”

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 2103 90 90	Pripravci za umake i pripremljeni umaci; miješani začini i miješana začinska sredstva; brašno i krušica od gorušice i pripremljena gorušica (senf). — Ostalo	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.
ex 2104	Juhe i mesne juhe (temeljci) te pripravci za njih; homogenizirani složeni prehrambeni proizvodi	Samo proizvodi životinjskog podrijetla, uključujući hranu za dojenčad u posudama neto-sadržaja ne većeg od 250 g.
ex 2105 00	Sladoled i ostali jestivi ledeni proizvodi, neovisno sadrže li kakao ili ne	Samo proizvodi životinjskog podrijetla.
ex 2106 10	Koncentrati bjelančevina i teksturirane bjelančevinaste tvari	Samo proizvodi životinjskog podrijetla; osim dodataka hrani pakiranih za krajnjeg potrošača, koji sadržavaju manje količine (ukupno manje od 20 %) prerađenih proizvoda životinjskog podrijetla (uključujući glukozamin, kondroitin i/ili kitosan) osim mesnih proizvoda.
ex 2106 90 51	Laktozni sirup	Samo proizvodi životinjskog podrijetla; osim dodataka hrani pakiranih za krajnjeg potrošača, koji sadržavaju manje količine (ukupno manje od 20 %) prerađenih proizvoda životinjskog podrijetla (uključujući glukozamin, kondroitin i/ili kitosan) osim mesnih proizvoda.
ex 2106 90 92	Ostali prehrambeni proizvodi nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu, bez mlječnih masti, saharoze, izoglukoze, glukoze ili škroba ili s manjim udjelom manjim od 1,5 % mlječne masti, 5 % saharoze ili izoglukoze, 5 % glukoze ili škroba	Samo proizvodi životinjskog podrijetla; osim dodataka hrani pakiranih za krajnjeg potrošača, koji sadržavaju manje količine (ukupno manje od 20 %) prerađenih proizvoda životinjskog podrijetla (uključujući glukozamin, kondroitin i/ili kitosan) osim mesnih proizvoda.
ex 2106 90 98	Prehrambeni proizvodi nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu	Samo proizvodi životinjskog podrijetla; osim dodataka hrani pakiranih za krajnjeg potrošača, koji sadržavaju manje količine (ukupno manje od 20 %) prerađenih proizvoda životinjskog podrijetla (uključujući glukozamin, kondroitin i/ili kitosan) osim mesnih proizvoda.

POGLAVLJE 22

Pića, alkoholi i ocat**Napomena uz poglavlje 22 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)**

”...

3. U smislu tarifnog broja 2202, pod pojmom „bezalkoholna pića“ podrazumijeva se pića s volumnim udjelom alkohola ne većim od 0,5 %. Alkoholna se pića, ovisno o slučaju, razvrstava u tarifne brojeve 2203 do 2206 ili u tarifni broj 2208.

...”

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 2202 99 99	Ostala bezalkoholna pića, osim voćnih sokova ili sokova od povrća iz tarifnog broja 2009, s manjim udjelom masnoće dobivene od proizvoda iz tarifnih brojeva od 0401 do 0404 od 2 % ili većim	Samo mlijeko i mlijecni proizvodi.

POGLAVLJE 23

Ostaci i otpad iz prehrambene industrije; pripremljena hrana za životinje**Napomena uz poglavlje 23 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)**

- „1. U tarifni se broj 2309 razvrstava proizvode vrsta koje se rabi za hranidbu životinja, nespomenute niti uključene na drugome mjestu, dobivene preradom biljnih ili životinjskih materijala tako da su izgubili bitne značajke izvornog materijala, osim biljnih otpadaka, biljnih ostataka i nusproizvoda takve prerade.

...”

Izvadak iz Napomena s objašnjnjem harmoniziranog sustava

„Čvarci, membranska tkiva koja ostaju nakon uklanjanja svinjske ili drugih životinjskih masti. Uglavnom se koriste u pripremi hrane za životinje (npr. pseći keksi), ali ostaju u tarifnom broju 2301, čak i ako su prikladni za prehranu ljudi.“

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
2301	Brašno, krupica i pelete, od mesa ili mesnih klaoničkih proizvoda te od riba ili rakova, mkušaca ili ostalih vodenih beskraltežnjaka, neuporabljivi za prehranu ljudi; čvarci	Sve, obuhvaća prerađene životinjske bjelančevine koje nisu za prehranu ljudi, mesno brašno koje nije za prehranu ljudi te čvarke, neovisno jesu li za prehranu ljudi ili ne. Brašno od perja obuhvaćeno je tarifnim brojem 0505. Posebni zahtjevi za prerađene životinjske bjelančevine utvrđeni su u retku 1. tablice 1. iz odjeljka 1. poglavlja I. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.
ex 2309	Pripravci koje se rabi za hranidbu životinja	Sve, ako sadržavaju proizvode životinjskog podrijetla, osim podbrojeva 2309 90 20 i 2309 90 91.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
		<p>Obuhvaća, među ostalim, hranu za pse ili mačke, u pakiranjima za pojedinačnu prodaju (podbroj 2309 10), koja sadržava proizvode životinjskog podrijetla te topive tvari od riba ili morskih sisavaca (oznaka KN 2309 90 10). Proizvodi za hranidbu životinja, uključujući mješavinu krupica (poput papaka i rogova).</p> <p>Ovaj tarifni broj obuhvaća tekuće mljeko, kolostrum i proizvode koji sadržavaju mlijecne proizvode, kolostrum ili ugljikohidrate koji nisu uporabljivi za prehranu ljudi, već za hranidbu životinja.</p> <p>Obuhvaća hranu za kućne ljubimce, žvakalice za pse i mješavine obroka, a smjese mogu uključivati mrtve kukce.</p> <p>Posebni zahtjevi za hranu za kućne ljubimce uključujući žvakalice za pse, utvrđeni su u retku 12. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.</p> <p>Obuhvaća proizvode od jaja koji nisu za prehranu ljudi i ostale prerađene proizvode životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi.</p> <p>Posebni zahtjevi za proizvode od jaja utvrđeni su u retku 9. tablice 1. iz odjeljka 1. poglavlja I. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.</p>

POGLAVLJE 28

Anorganski kemijski proizvodi; organski ili anorganski spojevi plemenitih kovina, kovina rijetkih zemalja, radioaktivnih elemenata ili izotopa

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 2835 25 00	Kalcijev hidrogenortofosfat („dikalcijev fosfat”)	Samo životinjskog podrijetla. Posebni zahtjevi za dikalcijev fosfat utvrđeni su u retku 6. tablice 1. iz odjeljka 1. poglavlja I. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.
ex 2835 26 00	Ostali kalcijevi fosfati	Trikalcijev fosfat samo životinjskog podrijetla. Posebni zahtjevi za trikalcijev fosfat utvrđeni su u retku 7. tablice 1. iz odjeljka 1. poglavlja I. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.

POGLAVLJE 29

Organiski kemijski proizvodi

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 2922 49	Ostale amino kiseline, osim onih s više od jedne vrste kisikovih skupina, i njihovi esteri; njihove soli	Samo životinjskog podrijetla.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 2925 29 00	Ostali imini i njihovi derivati, osim klordimeforma (ISO); njihove soli	Kreatin životinjskog podrijetla.
ex 2930	Organski sumporni spojevi	Aminokiseline životinjskog podrijetla, kao što su: — ex 2930 90 13 Cistein i cistin; — ex 2930 90 16 Derivati cisteina ili cistina.
ex 2932 99 00	Heterociklički spojevi samo s hetero atomom ili heteroatomima kisika	Samo životinjskog podrijetla, na primjer glukozamin, glukozamin-6-fosfat i njihovi sulfati.
ex 2942 00 00	Ostali organski spojevi	Samo životinjskog podrijetla.

POGLAVLJE 30

Farmaceutski proizvodi**Opće napomene**

Gotovi lijekovi koji nisu obuhvaćeni Uredbom (EZ) br. 1069/2009 i (EU) br. 142/2011 isključeni su s popisa. Uključeni su međuproizvodi.

U tarifnom broju 3001 (žlijezde i ostali organi za organoterapijsku uporabu, sušeni, neovisno jesu li u prahu ili ne; ekstrakti od žlijezda ili drugih organa ili od njihovih izlučevina, za organoterapijsku uporabu; heparin i njegove soli; druge ljudske ili životinske tvari pripremljene za terapijsku ili profilaktičnu uporabu, nespomenute niti uključene na drugom mjestu) samo proizvodi životinjskog podrijetla iz podbrojeva 3001 20 i 3001 90 relevantni su za službene kontrole. Uputiti se na sljedeće posebne zahtjeve u Prilogu XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011:

1. redak 2. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. za proizvode od krvi za tehničke proizvode isključujući od kopitara, i
2. redak 3. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. za krv i proizvode od krvi od kopitara, i
3. redak 14. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. za nusproizvode životinjskog podrijetla za proizvodnju hrane za kućne ljubimce osim sirove hrane za kućne ljubimce i od njih dobivenih proizvoda za uporabu izvan lanca hranidbe životinja.

U tarifnom broju 3002 (ljudska krv; životinska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičnu ili dijagnostičku uporabu; antiserumi, ostale frakcije krvi i imunološki proizvodi, dobiveni biotehnološkim postupcima ili na drugi način; cjepiva, toksini, kulture mikroorganizama (osim kvasaca) i slični proizvodi) samo podbrojevi 3002 12 i 3002 90 relevantni su za službene kontrole. Ljudsku krv iz podbroja 3002 90 10 i cjepiva iz podbrojeva 3002 20 i 3002 30 ne treba podvrgavati službenim kontrolama.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
3001 20 90	Ekstrakti žlijezda ili drugih organa ili od njihovih izlučevina, osim ljudskog podrijetla	Sve; obuhvaća proizvod koji djeluje kao zamjena za majčinski kolostrum i upotrebljava se za hranjenje teladi.
ex 3001 90 91	Životinske tvari pripremljene za terapijsku ili profilaktičnu uporabu: heparin i njegove soli	Svi proizvodi životinjskog podrijetla namijenjeni daljnjoj preradi u skladu s člankom 34. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1069/2009 za proizvodnju dobivenih proizvoda iz članka 33. točaka od (a) do (f) te Uredbe.
3001 90 98	Ostale životinske tvari osim heparina i njegovih soli pripremljene za terapijsku ili profilaktičku uporabu, nespomenute niti uključene na drugom mjestu	Sve. Osim žlijezda i ostalih organa navedenih u napomenama s objašnjnjem Harmoniziranog sustava uz tarifni broj 3001, (A), ovaj tarifni podbroj obuhvaća hipofizu, nadbubrežne žlijezde i štitnjaču; osim onih navedenih u članku 33. Uredbe (EZ) br. 1069/2009.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 3002 12 00	Antiserumi i druge frakcije krvi	<p>Samo proizvodi dobiveni od životinja. Isključuje pripremljene medicinske i gotove proizvode za krajnjeg potrošača. Isključuje protutijela i DNK. Pod tarifnim brojem 3002 utvrđeni su posebni zahtjevi za nusproizvode životinjskog podrijetla obuhvaćene tablicom 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011 i navedeni u sljedećim recima: redak 2: proizvodi od krvi osim od kopitara; redak 3: krv i proizvodi od krvi od kopitara.</p>
3002 90 30	Životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičnu ili dijagnostičku uporabu	Sve
ex 3002 90 50	Kulture mikroorganizama	Samo patogeni i kulture patogena za životinje.
ex 3002 90 90	Ostalo	Samo patogeni i kulture patogena za životinje.
ex 3006 92 00	Farmaceutski otpad	Samo proizvodi dobiveni od životinja. Farmaceutski otpad, farmaceutski proizvodi neprikladni za prvobitnu namjenu.

POGLAVLJE 31

Gnojiva**Napomena uz poglavlje 31 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)**

„1. Ovo poglavlje ne obuhvaća:

(a) životinjsku krv iz tarifnog broja 0511;

...”

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 3101 00 00	Gnojiva životinjskog ili biljnog podrijetla, neovisno jesu li pomiješana ili kemijski obrađena ili ne; gnojiva dobivena miješanjem ili kemijskom obradom proizvoda životinjskog ili biljnog podrijetla	<p>Samo proizvodi dobiveni od životinja u nepromjenjenom obliku. Obuhvaća guano, ali mineralizirani guano je isključen. Obuhvaća stajski gnoj pomiješan s prerađenom životinjskom bjelančevinom, ako se upotrebljava kao gnojivo, ali isključene su mješavine stajskog gnoja i kemikalija koje se upotrebljavaju kao gnojivo (vidjeti tarifni broj 3105, koji obuhvaća samo mineralna ili kemijska gnojiva). Posebni zahtjevi za prerađeni stajski gnoj, proizvode dobivene od prerađenog stajskog gnoja i guana od šišmiša navedeni su u retku 1. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.</p>
ex 3105 10 00	Roba iz ovog poglavlja u obliku tableta ili u sličnim oblicima ili u pakiranjima bruto mase ne veće od 10 kg	<p>Samo gnojiva koja sadržavaju proizvode životinjskog podrijetla. Posebni zahtjevi za prerađeni stajski gnoj, proizvode dobivene od prerađenog stajskog gnoja i guana od šišmiša navedeni su u retku 1. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.</p>

POGLAVLJE 32

Ekstrakti za štavljenje ili bojenje; tanini i njihovi derivati; pigmenti i druge tvari za bojenje; boje i lakovi; kitovi i druge mase za brtviljenje; tiskarske boje i tinte**Napomena uz poglavlje 32 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)**

"..."

3. U tarifne se brojeve 3203, 3204, 3205 i 3206 uključuje i pripravke na osnovi tvari za bojenje (uključujući, u slučaju tarifnog broja 3206, pigmente iz tarifnog broja 2530 ili poglavlja 28, metalni prah i ljuskice), vrsta koje se rabi za bojenje bilo kojeg materijala ili ih se rabi kao komponente u proizvodnji pripravaka za bojenje. Međutim, tim tarifnim brojevima nisu obuhvaćeni pigmenti dispergirani u nevodenom mediju, u obliku tekućine ili paste, vrsta koje se rabi u proizvodnji premaznih boja, uključujući emajle (tarifni broj 3212) ili druge pripravke iz tarifnog broja 3207, 3208, 3209, 3210, 3212, 3213 ili 3215.

..."

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 3203	Bojila životinjskog podrijetla (uključujući ekstrakte za bojenje, ali isključujući životinjsko crnilo), neovisno jesu li kemijski određena ili ne, pripravci na osnovi bojila životinjskog podrijetla navedeni u napomeni 3 uz ovo poglavlje	Samo disperzije boja na osnovi mlijecne masti koje se upotrebljavaju u proizvodnji hrane ili hrane za životinje.
ex 3204	Sintetička organska bojila, neovisno jesu li kemijski određena ili ne; pripravci na osnovi sintetičkih organskih bojila navedeni u napomeni 3 uz ovo poglavlje; sintetički organski proizvodi vrsta koje se rabi kao sredstva za fluorescentno izbjeljivanje ili kao luminofori, neovisno jesu li kemijski određeni ili ne	Samo disperzije boja na osnovi mlijecne masti koje se upotrebljavaju u proizvodnji hrane ili hrane za životinje.

POGLAVLJE 33

Eterična ulja i rezinoidi; parfumerijski, kozmetički ili toaletni proizvodi

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 3302	Mješavine mirisnih tvari i mješavine (uključujući alkoholne otopine) na osnovi jedne ili više tih tvari, vrsta koje se rabi kao sirovine u industriji; ostali pripravci na osnovi mirisnih tvari vrsta koje se rabi u proizvodnji pića	Samo poboljšivači okusa na osnovi mlijecne masti koji se upotrebljavaju kao hrana ili hrana za životinje.

POGLAVLJE 35

Bjelančevinaste tvari; modificirani škrobovi; ljepila; enzimi

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 3501	Kazein, kazeinati i ostali derivati kazeina; kazeinska ljepila	Kazein za prehranu ljudi, hranidbu životinja ili tehničke svrhe.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
		Posebni zahtjevi za mlijeko, proizvode na osnovi mlijeka i kolostruma koji nisu za prehranu ljudi utvrđeni su u retku 4. tablice 1. iz odjeljka 1. poglavlja I. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.
ex 3502	Albumini (uključujući koncentrate dviju ili više bjelančevina sirutke, s masenim udjelom bjelančevina sirutke većim od 80 %, računano na suhu tvar), albuminati i ostali albuminski derivati	Obuhvaća proizvode dobivene od jaja i dobivene od mlijeka, neovisno jesu li za prehranu ljudi ili ne (uključujući u svrhu hranične životinje). Posebni zahtjevi za mlijeko, proizvode na osnovi mlijeka i kolostruma koji nisu za prehranu ljudi utvrđeni su u retku 4. tablice 1. iz odjeljka 1. poglavlja I. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011 te za proizvode od jaja koji nisu za prehranu ljudi u retku 9. tablice 1. iz odjeljka 1. poglavlja I. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.
3503 00	Želatina (uključujući želatinu u pravokutnim (uključujući kvadratnim) listovima, neovisno je li površinski obrađena ili obojana ili ne) i derivati želatine; ljepilo iz ribljih mjehura; ostala ljepila životinjskog podrijetla, osim kazeinskih ljepila iz tarifnog broja 3501	Obuhvaća želatinu za prehranu ljudi, hranu za životinje i tehničku uporabu. Želatina razvrstana u tarifni broj 3913 (skrućene bjelančevine) i 9602 (obrađena, nestvrdnuta želatina i proizvodi od nestvrdnute želatine), na primjer prazne kapsule koje se ne upotrebljavaju kao hrana ili za prehranu životinja isključene su iz službenih kontrola. Posebni zahtjevi utvrđeni su u retku 5. tablice 1. iz odjeljka 1. poglavlja I. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011 za želatinu i hidrolizirane bjelančevine koje nisu za prehranu ljudi te u odjeljku 11. poglavlja II. Priloga XIV. navedenoj Uredbi za fotoželatinu.
ex 3504 00	Peptoni i njihovi derivati; ostale bjelančevinaste tvari i njihovi derivati, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu; kožni prah, neovisno je li kromiran ili ne	Obuhvaća kolagen i hidrolizirane bjelančevine za prehranu ljudi, hranu za životinje i tehničku uporabu. Obuhvaća proizvode kolagena na osnovi bjelančevina dobivenih od krvna, koža i tetiva životinja, uključujući kosti u slučaju svinja, peradi i riba. Obuhvaća hidrolizirane bjelančevine koje se sastoje od polipeptida, peptida ili amino kiselina te njihovih mješavina, dobivenih hidrolizom nusproizvoda životinjskog podrijetla. Isključeni su iz službenih kontrola kada se upotrebljavaju kao aditivi u prehrabrenim proizvodima (tarifni broj 2106). Obuhvaća sve mliječne nusproizvode za prehranu ljudi ako nisu obuhvaćeni tarifnim brojem 0404. Posebni zahtjevi za kolagen utvrđeni su u retku 8., a za želatinu i hidrolizirane bjelančevine u retku 5. tablice 1. iz odjeljka 1. poglavlja I. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.
ex 3507 10 00	Sirila i njegovi koncentrati	Sirila i koncentrati za prehranu ljudi, dobiveni samo od proizvoda životinjskog podrijetla.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 3507 90 90	Ostali enzimi osim sirila i njegovih koncentrata ili lipoproteinske lipaze ili aspergilne alkalne proteaze	Samo životinjskog podrijetla.

POGLAVLJE 38

Razni kemijski proizvodi**Napomena uz poglavlje 38 (izvadak iz napomena uz ovo poglavlje KN-a)**

”...

4. U cijelom se nazivlju, pod pojmom „gradski otpad“ podrazumijeva otpad vrsta koje se prikuplja iz kućanstva, hotela, restorana, bolnica, prodavaonica, ureda itd., otpad nastao pri uređenju i asfaltiranju putova, kao i otpad nastao izgradnjom ili rušenjem građevina. Gradski otpad općenito sadrži različite vrste materijala kao što su plastične mase, guma, drvo, papir, tekstil, staklo, kovine, prehrambene proizvode, odbačeno pokućstvo i druge oštećene ili odbačene proizvode.

...”

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 3822 00 00	Dijagnostički ili laboratorijski reagensi na podlozi, pripremljeni dijagnostički ili laboratorijski reagensi na podlozi ili ne, osim onih iz tarifnih brojeva 3002 ili 3006; certificirani referentni materijali	Samo proizvodi od životinja, osim medicinskih proizvoda kako su definirani u članku 1. stavku 2. točki (a) Direktive Vijeća 93/42/EEZ ⁽¹⁾ i <i>in vitro</i> dijagnostičkih medicinskih proizvoda kako su definirani u članku 1. stavku 2. točki (b) Direktive br. 98/79/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ .
ex 3825 10 00	Gradski otpad	Samo ugostiteljski otpad koji sadržava proizvode životinjskog podrijetla, ako ulazi u područje primjene članka 2. stavka 2. točke (g) Uredbe (EZ) br. 1069/2009, osim ugostiteljskog otpada koji potječe izravno iz prijevoznih sredstava u međunarodnom prometu i koji se odlaže u skladu s člankom 12. točkom (d) te Uredbe. Korišteno ulje za kuhanje namijenjeno za uporabu u okviru područja primjene Uredbe (EZ) br. 1069/2009, na primjer za organska gnojiva ili biopljin, može biti obuhvaćeno ovom oznakom KN.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 93/42/EEZ od 14. lipnja 1993. o medicinskim proizvodima (SL L 169, 12.7.1993., str. 1.).⁽²⁾ Direktiva 98/79/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 1998. o *in vitro* dijagnostičkim medicinskim proizvodima (SL L 331, 7.12.1998., str. 1.).

POGLAVLJE 39

Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 3913 90 00	Ostali prirodni polimeri (osim alginske kiselina, njezinih soli i estera) i modificirani prirodni polimeri (na primjer skrućene bjelančevine, kemijski derivati prirodnog kaučuka), nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu, u primarnim oblicima	Proizvodi dobiveni od životinja samo, na primjer kondroitin sulfat, hitosan, stvrdnuta želatina.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 3917 10 10	Umjetna crijeva (omoti za kobasičarske proizvode) od skrućenih bjelančevina ili od celuloznih materijala	Samo proizvodi dobiveni od životinja.
ex 3926 90 92	Ostali proizvodi od plastičnih masa i proizvodi od ostalih materijala iz tarifnih brojeva 3901 do 3914 izrađeni od folija	Prazne kapsule od stvrđnute želatine za prehranu životinja; posebni zahtjevi utvrđeni su u retku 5. tablice 1. iz odjeljka 1. poglavlja I. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.
ex 3926 90 97	Ostali proizvodi od plastičnih masa i proizvodi od ostalih materijala iz tarifnih brojeva 3901 do 3914, osim onih izrađenih od listova	Prazne kapsule od stvrđnute želatine za prehranu životinja; posebni zahtjevi utvrđeni su u retku 5. tablice 1. iz odjeljka 1. poglavlja I. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.

POGLAVLJE 41

Sirova koža (osim krvna) i štavljena koža**Opće napomene**

Samo kože papkara i kopitara iz tarifnih brojeva 4101, 4102, 4103 podliježu službenim kontrolama.

Posebni zahtjevi za kožu kopitara i papkara utvrđeni su retku 4. i 5. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlje II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.

Napomena uz poglavlje 41 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)

„1. Ovo poglavlje ne obuhvaća:

- (a) ostatke ili otpatke od sirove kože (tarifni broj 0511);
- (b) ptiče kože ili dijelove ptičjih koža, sa svojim perjem ili paperjem, iz tarifnog broja 0505 ili 6701; ili
- (c) sirove kože s dlakom ili vunom, štavljene ili dorađene (poglavlje 43); međutim, u poglavlje 41 razvrstava se sirove kože s dlakom ili s vunom, od goveda (uključujući od bivola), od kopitara, od ovaca ili janjadi (osim astrahanske janjadi, janjadi s debelim repom iz Male Azije, karakul, perzijske ili slične janjadi, indijske, kineske, mongolske ili tibetanske janjadi), od koza ili jarića (osim od jemenskih, mongolskih i tibetanskih koza ili jarića), od svinja (uključujući „peccary“), od divokozla, gazela, deva (uključujući od jednogrđih deva (dromedara)), sobova, losova (sjevernih jelena), jelena, srna ili od pasa.

...“

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 4101	Sirove kože životinja vrste goveda (uključujući bivolje) ili kopitara (svježe ili soljene, sušene, lužene, piklane ili drukčije konzervirane, ali neštavljene niti pergamentno obrađene niti drukčije dalje obrađene), neovisno jesu li bez dlake ili cijepane ili ne	<p>Samo svježe, rashlađene ili obrađene kože, uključujući sušene, suho soljene, vlažno soljene ili konzervirane drugim postupcima osim štavljenjem ili istovrijednim postupkom.</p> <p>Uvoz bez ograničenja moguć je za obrađene kože kako je navedeno u točki C 2. poglavlja V. Priloga XIII. Uredbi (EU) br. 142/2011, ako je u skladu s člankom 41. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1069/2009, posebno za ex 4101 20 80 i ex 4101 50 90.</p>

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 4102	Sirove ovčje i janjeće kože (svježe ili soljene, sušene, lužene, piklane ili drukčije konzervirane, ali neštavljenе, niti pergamentno obrađene, niti drukčije dalje obrađene), s vunom ili bez vune, cijepane ili necijepane, osim onih isključenih napomenom 1 (c) uz ovo poglavlje	<p>Samo svježe, rashlađene ili obrađene kože, uključujući sušene, suho soljene, vlažno soljene ili konzervirane drugim postupcima osim štavljenjem ili istovrijednim postupkom.</p> <p>Uvoz bez ograničenja moguć je za obrađene kože kako je navedeno u točki C 2. poglavlja V. Priloga XIII. Uredbi (EU) br. 142/2011, ako je u skladu s člankom 41. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1069/2009, posebno za ex 4102 21 00 i ex 4102 29 00.</p>
ex 4103	Ostale sirove kože (svježe ili soljene, sušene, lužene, piklane ili drukčije konzervirane, ali neštavljenе, niti pergamentno obrađene, niti drukčije dalje obrađene), s dlakom ili bez dlake, cijepane ili necijepane, osim onih isključenih napomenom 1 (b) ili 1 (c) uz ovo poglavlje	<p>Samo svježe, rashlađene ili obrađene kože, uključujući sušene, suho soljene, vlažno soljene ili konzervirane drugim postupcima osim štavljenjem ili istovrijednim postupkom.</p> <p>Uvoz bez ograničenja moguć je za obrađene kože kako je navedeno u točki C 2 poglavlja V. Priloga XIII. Uredbi (EU) br. 142/2011, ako je u skladu s člankom 41. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1069/2009, posebno za ex 4103 90 00.</p>

POGLAVLJE 42

Proizvodi od kože; sedlarski i remenarski proizvodi; predmeti za putovanje, ručne torbe i slični spremnici; proizvodi od životinjskih crijeva (osim od dudovog svilca)**Napomena uz poglavlje 42 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)**

“...

2. Ovo poglavlje ne obuhvaća (među ostalim proizvodima) sljedeće proizvode od službenog interesa:

(a) sterilni kirurški katgut i ostali sterilni materijal za šivanje u kirurgiji (tarifni broj 3006);

...

(ij) žice za glazbala, kožu za bubnjeve i slično, te ostale dijelove za glazbala (tarifni broj 9209).

...”

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 4205 00 90	Ostali proizvodi od kože ili od umjetne kože	Pokriva žvakalice za pse te tvari za proizvodnju žvakalica za pse.
ex 4206 00 00	Proizvodi od crijeva (osim svilenoga katguta), vanjskih membrana govedih crijeva, mjejhura ili tetiva	Pokriva žvakalice za pse te tvari za proizvodnju žvakalica za pse.

POGLAVLJE 43

Prirodno i umjetno krvnina; proizvodi od krvnina**Napomena uz poglavlje 43 (izvadak iz napomene uz ovo poglavlje KN-a)**

- „1. U cijelom se nazivlju, pod pojmom ‚krvina‘, osim sirovog krvnina iz tarifnog broja 4301, podrazumijeva kože svih vrsta životinja, štavljene ili dorađene s vunom.
2. Ovo poglavlje ne obuhvaća:
- (a) kožu ptica ili dijelove kože ptica, sa svojim perjem ili paperjem (tarifni broj 0505 ili 6701);
  - (b) sirove kože, s dlakom ili vunom iz poglavlja 41 (vidjeti napomenu 1 (c) uz to poglavlje);
- ...“

Izvadak iz Napomena za pojašnjene harmoniziranog sustava

„Tarifni broj 4301: Krvnina se smatraju sirovim i razvrstavaju se u ovaj tarifni broj ne samo kad su u prirodnom stanju, već također ako su i očišćena i sačuvana od kvarenja, npr. sušenjem ili soljenjem (mokrim ili suhim).“

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 4301	Sirova krvnina (uključujući glave, repove, šape i ostale komade ili odsječke prikladne za krzinarsku uporabu), osim sirovih koža iz tarifnog broja 4101, 4102 ili 4103	<p>Sve, isključujući krvnino obrađeno u skladu s poglavljem VIII. Priloga XIII. Uredbi (EU) br. 142/2011, ako je u skladu s člankom 41. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1069/2009.</p> <p>Obuhvaća sljedeće podbrojeve:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ex43 01 10 00 (od nerca, cijela, sa ili bez glave, repa ili šapa): posebni zahtjevi za dobivene proizvode za uporabu izvan hranidbenog lanca (krvina) utvrđeni su u retku 14. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011. — Ex43 01 30 00 (od sljedećih vrsta janjadi: astrahanske, janjadi sa širokim repom, karakul, perzijske i slične janjadi, indijske, kineske, mongolske ili tibetanske janjadi, cijela, sa ili bez glave, repa ili šapa): posebni zahtjevi za kože papkara i kopitara utvrđeni su u retku 5. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011. — Ex43 01 60 00 (od lisice, cijela, sa ili bez glave, repa ili šapa): posebni zahtjevi za dobivene proizvode za uporabu izvan hranidbenog lanca (krvina) utvrđeni su u retku 14. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011. — Ex43 01 80 00 (ostala krvnina, cijela, sa ili bez glave, repa ili šapa): osim papkara i kopitara, na primjer svisci, divlje mačke, tuljani, nutrije. Posebni zahtjevi za dobivene proizvode za uporabu izvan hranidbenog lanca (krvina) utvrđeni su u retku 14. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
		— Ex43 01 90 00 (glave, repovi, šape i drugi komadi ili odresci, prikladni za krznarsku uporabu): posebni zahtjevi za dobivene proizvode za uporabu izvan hranidbenog lanca (krzno) utvrđeni su u retku 14. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.

POGLAVLJE 51

Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka; pređa i tkanine od konjske dlake**Opće napomene**

Za tarifne brojeve 5101 do 5103 posebni zahtjevi za neobrađenu vunu i dlaku utvrđeni su u retku 8. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.

Napomena uz poglavlje 51 (izvadak iz napomena uz ovo poglavlje KN-a)

„1. U cijelom se nazivlju:

- (a) pod pojmom „vuna“ podrazumijeva prirodno vlakno dobiveno od ovaca ili janjadi;
- (b) pod pojmom „fina životinjska dlaka“ podrazumijeva dlaku alpake, ljame, vikunje, deve (uključujući jednogrbu devu (dromedara)), jaka, angorskih, tibetanskih, kašmirskih ili sličnih koza (ali ne od običnih koza), kunića (uključujući angorske kuniće), zeca, dabra, nutrije ili bizamskog štakora;
- (c) pod pojmom „gruba životinjska dlaka“ podrazumijeva dlaku životinja koje nisu prethodno navedene, isključujući dlaku i čekinje za izradu četaka (tarifni broj 0502) i konjsku dlaku (tarifni broj 0511).“

Izvadak iz Napomena s objašnjnjem harmoniziranog sustava

„U cijelom se nazivlju pod pojmom „gruba životinjska dlaka“ podrazumijevaju sve ostale životinjske dlake osim „fina životinjske dlake, osim vune (tarifni broj 5101), dlake iz griva i repova kopitara i goveda (razvrstana kao konjska dlaka iz tarifnog broja 0511), čekinja domaćih ili divljih svinja i dlaka jazavca i ostalih dlaka za izradu četaka (tarifni broj 0502) (vidjeti napomenu 1 (c)).“

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 5101	Vuna, negrebenana niti češljana	Neobrađena vuna.
ex 5102	Fina ili gruba životinjska dlaka, negrebenana niti češljana	Neobrađena dlaka, uključujući gruba dlaka s bojkova goveda ili kopitara.
ex 5103	Otpaci od vune ili od fine ili grube životinjske dlake, uključujući otpadnu pređu, ali isključujući rastrgane tekstilne materijale	Neobrađena vuna ili dlaka.

POGLAVLJE 67

Preparirano perje i paperje te proizvodi izrađeni od perja ili paperja; umjetno cvijeće; proizvodi od ljudske kose**Izvadak iz Napomena s objašnjnjem harmoniziranog sustava**

„Tarifni broj 6701 obuhvaća:

- (A) Kože i ostali dijelovi ptica sa svojim perjem ili paperjem, perje i paperje te dijelovi perja, koji ipak još ne čine gotove proizvode, podvrgnuti su postupku koji nije postupak jednostavnog čišćenja, dezinfekcije ili konzerviranja (vidjeti napomenu za pojašnjenje uz tarifni broj 0505); roba iz ovog tarifnog broja može se, na primjer, izbijeliti, obojiti, nakovrčati ili uviti.

- (B) Proizvodi izrađeni od kože ili ostalih dijelova ptica sa svojim perjem ili paperjem, proizvodi izrađeni od perja, paperja ili dijelova perja, čak i ako je perje ili paperje itd., neobrađeno ili samo očišćeno, ali ne uključuje proizvode izrađene od badrljica ili pera. Tarifni broj stoga uključuje:
1. Pojedinačno perje čija su pera privezane žicom ili vezana za uporabu, na primjer kao nosači ženskih šešira, te također pojedinačno mješovito perje sastavljeno od različitih elemenata.
  2. Perje sastavljeno u obliku klastera te perje ili paperje sastavljeni lijepljenjem ili pričvršćivanjem na tekstilnu tkaninu ili drugu bazu.
  3. Ukrasni dodaci napravljeni od ptica, dijelova ptica, perja ili paperja, za šešire, boje, ovratnike, ogrtače ili drugu odjeću ili dodatke za odjeću.
- (4) Ventilatori izrađeni od ukrasnog perja, s okvirima od bilo kojeg materijala. Međutim, ventilatori s okvirima ili plemenitim metalima razvrstani su u tarifni broj 7113.”

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 6701 00 00	Kože i ostali dijelovi ptica sa svojim perjem ili paperjem, perje, dijelovi perja, paperje i proizvodi od njih (osim proizvoda iz tarifnog broja 0505 i obrađenih badrljica od perja)	Samo kože i ostali dijelovi ptica sa svojim perjem ili paperjem, perje i paperje te dijelovi perja. Proizvodi od neobrađenih ili samo očišćenih koža, perja ili paperja te dijelova perja. Isključujući obrađeno ukrasno perje, obrađeno perje koje prevoze putnici za osobnu uporabu ili posiljke obrađenog perja ili paperja koje su namijenjene pojedincima za neindustrijske namjene. Posebni zahtjevi za perje utvrđeni su u retku 9. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.

POGLAVLJE 71

Prirodni ili kultivirani biseri, dragulji ili poludragulji, plemenite kovine, kovine platirane plemenitim kovinama i proizvodi od njih; imitacije draguljarskih proizvoda; kovani novac

Mišljenje o razvrstavanju u Harmonizirani sustav 7101.21/1

„Kamenice neuporabljive za prehranu ljudi, koje sadržavaju jedan kultivirani biser ili više njih, očuvane u salamuri i pakirane u hermetičke metalne spremnike.”

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 7101 21 00	Neobrađeni kultivirani biseri	Obuhvaća kamenice neuporabljive za prehranu ljudi, koje sadržavaju jedan kultivirani biser ili više njih, očuvane u salamuri ili na različite načine i pakirane u hermetičke metalne spremnike. Neobrađeni kultivirani biseri kako je utvrđeno u odjeljku 2. poglavlju IV. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011, osim ako su isključeni iz područja primjene Uredbe (EZ) br. 1069/2009 kako je predviđeno člankom 2. stavkom 2. točkom (f) te Uredbe.

POGLAVLJE 95

Igračke, igre i rekviziti za sport; njihovi dijelovi i pribor**Izvadak iz Napomena s objašnjenjem harmoniziranog sustava**

„Lunaparkovi, putujući cirkusi, putujući zvjerinaci i putujući zvjerinaci razvrstavaju se u tarifni broj 9508 pod uvjetom da se sastoje od svih bitnih jedinica potrebnih za normalan rad. U ovaj tarifni broj razvrstavaju se i dijelovi pomoćne opreme pod uvjetom da su podneseni zajedno s tom opremom i njezin su sastavni dio, bez obzira na činjenicu da se ti predmeti kada su podneseni posebno (npr. šatori, životinje, glazbala, elektrane, motori, rasvjetna tijela, sjedala i oružje i streljivo) razvrstavaju u druge tarifne brojeve nomenklature.“

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 9508 10 00	Putujući cirkusi i putujući zvjerinaci	Samo žive životinje.
ex 9508 90 00	Ostalo: oprema za sajamsku razonodu, putujuća kazališta.	Samo žive životinje.

POGLAVLJE 96

Razni gotovi proizvodi**Izvadak iz Napomena s objašnjenjem harmoniziranog sustava**

U smislu ovog tarifnog broja pojam „obrađeni“ odnosi se na materijale obrađene postupcima koji nadilaze jednostavnu obradu dopuštenu u tarifnom broju za sirovine (vidjeti napomene s objašnjenjem uz tarifne brojeve 05.05 do 05.08). Stoga tarifni broj obuhvaća komade bjelokosti, šipke itd., rezane u oblike (uključujući kvadratne ili pravokutne) ili polirane ili drukčije obrađene brušenjem, bušenjem, mljevenjem, glodanjem itd. Međutim, dijelovi koji su prepoznatljivi kao dijelovi proizvoda isključeni su iz ovog tarifnog broja ako su takvi dijelovi obuhvaćeni drugim tarifnim brojem nomenklature. Tako se pločice za klavirske tipke razvrstavaju u tarifni broj 92.09, a pločice za umetanje u kundake vatrengog oružja u tarifni broj 93.05. Međutim, obrađeni materijali koji nisu prepoznatljivi kao dijelovi proizvoda ostaju razvrstani u ovaj tarifni broj (npr. jednostavni diskovi, ploče ili trake za pravljenje intarzija itd. ili za naknadnu uporabu u proizvodnji klavirske tipke).

U tarifni se broj 9602 razvrstava se i nestvrdnuta želatina rezana u druge oblike osim kvadratnih ili pravokutnih. Listovi rezani u pravokutni (uključujući kvadratni) oblik, neovisno jesu li površinski obrađeni ili ne, razvrstavaju se u tarifni broj 35.03 ili u poglavlje 49 (npr. razglednice) (vidjeti napomenu s objašnjenjem uz tarifni broj 35.03). Proizvodi od nestvrdnute želatine, na primjer:

- i. pločice za ljepljenje kapica na štapove za biljar.
- ii. kapsule za farmaceutske proizvode i benzin za mehaničke upaljače..”

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 9602 00 00	Obrađena, nestvrdnuta želatina (osim želatine iz tarifnog broja 3503) i proizvodi od nestvrdnute želatine	Prazne kapsule od stvrdnute želatine za hranu ili za prehranu životinja; posebni zahtjevi utvrđeni su u retku 5. tablice 1. iz odjeljka 1. poglavlja I. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011. za prehranu životinja.

POGLAVLJE 97

Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti**Izvadak iz Napomena s objašnjenjem harmoniziranog sustava**

„(A) Naslov uključuje kolekcije i kolekcionarske predmete od zoološkog, botaničkog, mineraloškog ili anatomskog značaja, kao što su:

- (1) Mrtve životinje bilo koje vrste, očuvane u suhom stanju ili tekućini; preparirane životinje za kolekcije.

- (2) Ispuhana jaja; kukci u kutijama, okvirima itd. (osim ugrađenih proizvoda koji su imitacija draguljarskih ili ukrasnih predmeta); prazne ljske, osim onih vrsta koje su pogodne za industrijsku uporabu.
- (3) Sjeme ili bilje, sušeno ili očuvano u tekućini; herbariji.
- (4) Primjerci minerala (koji nisu drago ili poludrago kamenje iz poglavlja 71); primjerci petrifikacije.
- (5) Osteološki uzorci (kosturi, lubanje, kosti).
- (6) Anatomski i patološki uzorci.”

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 9705 00 00	Kolekcije i kolecionarski primjerci od zoološkog, botaničkog, mineraloškog, anatomskeg, povijesnog, arheološkog, paleontološkog, etnografskog ili numizmatičkog značaja	<p>Samo proizvodi dobiveni od životinja. Isključuje trofeje divljači i druge preparate životinjskih vrsta koji su prošli cjelovitu obradu prepiranja radi njihovog očuvanja na sobnoj temperaturi.</p> <p>Isključuje trofeje divljači i druge preparate svih vrsta osim kopitara i ptica (obrađene ili neobrađene).</p> <p>Posebni zahtjevi za trofeje divljači utvrđeni su u retku 6. tablice 2. iz odjeljka 1. poglavlja II. Priloga XIV. Uredbi (EU) br. 142/2011.</p>

POGLAVLJE 99

Posebne oznake KN

Statističke oznake za određena specifična kretanja roba

Opće napomene

Ovo poglavlje obuhvaća robu podrijetlom iz trećih zemalja dostavljenu plovilima i zrakoplovima u Europskoj uniji u okviru carinskog postupka za provoz (T1).

Oznaka KN	Naziv	Kvalifikacija i objašnjenje
1.	2.	3.
ex 9930 24 00	Roba iz poglavlja KN 1 do 24 dostavljena plovilima i zrakoplovima	Proizvodi životinjskog podrijetla namijenjeni opskrbi brodova kako je predviđeno člankom 77. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća (¹).
ex 9930 99 00	Roba razvrstana drugdje dostavljena plovilima i zrakoplovima	Proizvodi životinjskog podrijetla namijenjeni opskrbi brodova kako je predviđeno člankom 77. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU) 2017/625.

(¹) Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

PRILOG II.

Prilozi I. i II. Odluci 2007/275/EZ mijenjaju se kako slijedi:

1. Prilog I. mijenja se kako slijedi:

- (a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Popis mješovitih proizvoda koji podliježu službenim kontrolama iz članka 3.”;

- (b) prva rečenica zamjenjuje se sljedećom:

„U ovom popisu navode se mješoviti proizvodi u skladu s nomenklaturom robe koja se koristi u Uniji radi određivanja odabira pošiljaka koje podliježu službenim kontrolama na graničnoj kontrolnoj postaji.”;

- (c) u napomenama uz tablicu točka 1. se briše;

- (d) u napomenama uz tablicu u točki 4. drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Kada se koristi četveroznamenkasta oznaka: ako nije drukčije određeno, svi proizvodi koji imaju prefiks ili su određeni s te četiri znamenke podliježu službenim kontrolama na graničnoj kontrolnoj postaji. U većini tih slučajeva odgovarajuće oznake KN uključene u Traces sustav iz članka 133. stavka 4. Uredbe (EU) 2017/625 raščlanjuju se na šestero ili osmeroznamenkastu oznaku.”;

- (e) u napomenama uz tablicu točka 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Stupac (3) — Kvalifikacija i objašnjenje

Ovaj stupac sadrži pojedinosti o obuhvaćenim proizvodima. Daljnje informacije o mješovitim proizvodima obuhvaćenima različitim poglavljima KN-a nalaze se u Napomenama s objašnjenjem kombinirane nomenklature Europske unije (*).

(*) Napomene s objašnjenjem kombinirane nomenklature Europske unije (SL C 119, 29.3.2019., str. 1.), kako su naknadno izmijenjene.”;

- (f) brišu se poglavlja 1., 2., 3., 4., 5., 6., 12., 23., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 35., 38., 39., 41., 42., 43., 51., 67., 71., 95., 96. i 97.;

- (g) u poglavljima 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21. i 22. svi unosi u stupcu (3) – Kvalifikacija i objašnjenje u tablicama zamjenjuju se sljedećim:

„Samo složeni proizvodi (vidjeti članke 4. i 6. ove Odluke).

Za proizvode koji nisu složeni proizvodi vidjeti Prilog I. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/2007 (*) .

(*) Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2007 od 18. studenoga 2019. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu popisa životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, zmetnih proizvoda, nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda te sijena i slame koji podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama i o izmjeni Odluke 2007/275/EZ (SL L 312, 29.11.2019., str. 1).”;

- (h) Poglavlje 99 zamjenjuje se sljedećim:

„POGLAVLJE 99

Posebne oznake Kombinirane nomenklature

Potpoglavlje II

Statističke oznake za određena specifična kretanja robe

Opće napomene

Ovo poglavlje obuhvaća mješovite proizvode podrijetlom iz trećih zemalja dostavljeni plovilima i zrakoplovima u Europskoj uniji u okviru carinskog postupka za provoz (T1).

Oznaka KN	Opis proizvoda	Kvalifikacija i objašnjenje
(1)	(2)	(3)
ex 9930 24 00	Roba iz poglavlja KN od 1 do 24 dostavljena plovilima i zrakoplovima.	Mješoviti proizvodi namijenjeni opskrbi brodova kako je predviđeno u članku 77. stavku 1. točki (c) Uredbe (EU) 2017/625.
ex 9930 99 00	Roba razvrstana drugdje dostavljena plovilima i zrakoplovima.	Mješoviti proizvodi namijenjeni opskrbi brodova kako je predviđeno u članku 77. stavku 1. točki (c) Uredbe (EU) 2017/625.”;

(2) Prilog II. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Popis mješovitih proizvoda koji ne podliježu službenim kontrolama iz članka 6. stavnika 1. točke (b);”

(b) prva rečenica zamjenjuje se sljedećom:

„U ovom popisu navode se mješoviti proizvodi u skladu s nomenklaturom robe koja se koristi u Uniji radi određivanja odabira pošiljaka koje ne podliježu službenim kontrolama na graničnoj kontrolnoj postaji.”;

(c) u napomenama koje se odnose na tablicu u unosu „Stupac (1) – Oznaka KN” drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Kada se koristi četveroznamenkasta oznaka: ako nije drukčije navedeno, svi složeni proizvodi koji imaju prefiks ili su određeni s te četiri znamenke ne podliježu službenim kontrolama na graničnoj kontrolnoj postaji.”;

(d) u napomenama koje se odnose na tablicu unos „Stupac (2) – Objasnjene” zamjenjuje se sljedećim:

„Stupac (2) — Objasnjene

U ovom se stupcu navode pojedinosti o mješovitim proizvodima za koje vrijedi odstupanje od službenih kontrola na graničnoj kontrolnoj postaji. Ako je potrebno, službeno osoblje na graničnoj kontrolnoj postaji mora ocijeniti sastojke složenog proizvoda te navesti je li proizvod životinjskog podrijetla sadržan u složenom proizvodu prerađen dovoljno da daljnje službene kontrole propisane pravom Unije više nisu potrebne.”.

ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2019/2008

od 28. studenoga 2019.

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Međunarodne pomorske organizacije tijekom 31. zasjedanja njezine Skupštine o donošenju izmjena rezolucije A.658(16) o upotrebi katadiopterskih materijala na sredstvima za spašavanje te njihovu ugrađivanju na ta sredstva i donošenju rezolucije o Smjernicama za nadzor na temelju usklađenog sustava nadzora i certifikacije (HSSC)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 100. stavak 2. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Cilj djelovanja Unije u području pomorskog prometa trebao bi biti zaštita morskog okoliša i poboljšanje pomorske sigurnosti.
- (2) Očekuje se da će Skupština Međunarodne pomorske organizacije (IMO) na svojem 31. zasjedanju od 25. studenoga do 4. prosinca 2019. („31. zasjedanje Skupštine“) donijeti izmjene rezolucije A.658(16) o upotrebi katadiopterskih materijala na sredstvima za spašavanje te njihovu ugrađivanju na ta sredstva („Rezolucija A.658(16)“) te donijeti rezoluciju o Smjernicama za nadzor na temelju usklađenog sustava nadzora i certifikacije (HSSC) („Smjernice za nadzor“).
- (3) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 31. zasjedanju Skupštine s obzirom na to da će se izmjenama Rezolucije A.658(16) i rezolucijom o Smjernicama za nadzor moći presudno utjecati na sadržaj prava Unije, odnosno na Direktivu 2014/90/EU Europskog parlamenta i Vijeća (¹), Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2019/1397 (²) i Uredbu (EZ) br. 391/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (³).
- (4) Na 101. sjednici Odbora za pomorsku sigurnost („101. sjednica MSC-a“), održanoj u Londonu od 5. do 14. lipnja 2019., podsjetilo se na to da je Odbor za pomorsku sigurnost na svojoj prethodnoj sjednici, nakon što je razmotrio dokument IMO-a MSC 100/19/4 u kojem su predložene izmjene Rezolucije A.658(16), prihvatio da se izbrišu riječi „uglijčno lučnom“ iz stavka 4.10. te rezolucije te od Tajništva IMO-a zahtrevo da pripremi relevantni nacrt rezolucije Skupštine IMO-a za odobrenje na 101. sjednici MSC-a, kako bi ga se podnijelo na donošenje na zasjedanju 31. zasjedanju Skupštine (MSC 100/20, stavci 19.14. i 19.15.). Na 101. sjednici MSC-a odobren je nacrt rezolucije Skupštine IMO-a o izmjenama Rezolucije A.658(16).
- (5) Sjedinjene Države i Međunarodno udruženje klasifikacijskih društava podnijeli su alternativni prijedlog izmjene stavka 4.10. Rezolucije A.658(16) na 31. zasjedanju Skupštine (dokument IMO-a A 31/10/4).

(¹) Direktiva 2014/90/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o pomorskoj opremi i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/98/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 146.).

(²) Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/1397 od 6. kolovoza 2019. o utvrđivanju ispitnih normi i zahtjeva u vezi s projektiranjem, izvedbom i karakteristikama za pomorsku opremu te o stavljanju izvan snage Provedbene uredbe (EU) 2018/773 (SL L 237, 13.9.2019., str. 1.).

(³) Uredba (EZ) br. 391/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o zajedničkim pravilima i normama za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova (SL L 131, 28.5.2009., str. 11.).

- (6) Pododbor za provedbu instrumenata IMO-a („Pododbor“) je na svojoj petoj sjednici podsjetio na to da je na svojoj prethodnoj sjednici osnovao Skupinu za korespondenciju o preispitivanju Smjernica za nadzor u okviru HSSC-a i nepotpunog popisa obveza u okviru instrumenata relevantnih za Kodeks o provedbi instrumenata IMO-a (Kodeks III.) kako bi se i dalje ažurirale Smjernice za nadzor u svrhu uključivanja zahtjeva koji proizlaze iz izmjena relevantnih instrumenata IMO-a koji stupaju na snagu do i uključujući 31. prosinca 2019., radi podnošenja nacrta izmijenjenih Smjernica za nadzor na donošenje na 31. zasjedanju Skupštine. Na 101. sjednici MSC-a odobreno je da Pododbor o ishodu svoje 6. sjednice izvijesti izravno na 31. zasjedanju Skupštine u svrhu donošenja. Na svojoj šestoj sjednici Pododbor se suglasio s time da na 31. zasjedanju Skupštine podnese nacrt izmjena Smjernica za nadzor na razmatranje i donošenje.
- (7) Unija nije članica IMO-a niti je ugovorna stranka relevantnih konvencija i kodeksa. Vijeće bi stoga trebalo ovlastiti države članice da izraze stajalište Unije na 31. zasjedanju Skupštine i daju suglasnost da budu obvezane izmjenama i rezolucijom doneesenima na 31. zasjedanju Skupštine, u onoj mjeri u kojoj su te izmjene i ta rezolucija u isključivoj nadležnosti Unije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 31. zasjedanju Skupštine Međunarodne pomorske organizacije (IMO) jest da je suglasna sa:

- (a) donošenjem izmjena rezolucije A.658(16) o Upotrebi katadiopterskih materijala na sredstvima za spašavanje te njihovu ugrađivanju na ta sredstva, kako su utvrđene u Prilogu 27. dokumentu IMO-a MSC 101/24/Add.1 ili, kao druga mogućnost, izmjena predloženih u dokumentu IMO-a A 31/10/4; i
- (b) donošenjem rezolucije o Smjernicama za nadzor na temelju usklađenog sustava nadzora i certifikacije (HSSC) i stavljanjem izvan snage rezolucije A.1120(30)), kako je utvrđeno u Prilogu 11. dokumentu IMO-a III 6/15/Add.1.

Članak 2.

1. Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije, kako je utvrđeno u članku 1., izražavaju države članice koje su sve članice IMO-a, djelujući zajednički u interesu Unije.

2. Manje izmjene stajališta iz članka 1. mogu se dogovoriti bez daljnje odluke Vijeća.

Članak 3.

Države članice ovlašćuju se dati svoju suglasnost da budu obvezane, u interesu Unije, izmjenama iz članka 1. točke (a) i rezolucijom iz članka 1. točke (b), u onoj mjeri u kojoj su te izmjene i ta rezolucija u isključivoj nadležnosti Unije.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. studenoga 2019.

*Za Vijeće
Predsjednik
T. HARAKKA*

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2019/2009**od 2. prosinca 2019.****o potpori naporima koje Ukrajina ulaže u suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima, u suradnji s OEŠS-om**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 19. studenoga 2018. donijelo Strategiju EU-a za suzbijanje nezakonitog vatrenog oružja, malog i lakog oružja (SALW) i pripadajućeg streljiva naslovljenu „Osiguravanje oružja, zaštita građana“ („Strategija EU-a za SALW“). Svrha je Strategije EU-a za SALW usmjeriti integrirano, zajedničko i koordinirano europsko djelovanje kako bi se teroriste, kriminalce i druge neovlaštene aktere sprječilo da nezakonito nabavljaju SALW i pripadajuće streljivo te kako bi se promicalo preuzimanje odgovornosti u pogledu zakonite trgovine oružjem.
- (2) Na regionalnoj razini Strategijom EU-a za SALW Unija i njezine države članice obvezuju se pružiti pomoć u jačanju kapaciteta za kazneni progon kako bi se utvrdile, sprječile i zabranile mreže za nezakonito trgovanje te sprječilo da preko nezakonitog tržišta vatreno oružje dođe u ruke terorista i kriminalaca, među ostalim blokiranjem nezakonitog financiranja i prijevoza oružja te jačanjem uloge granične policije, carine i lučke uprave u borbi protiv nezakonitih tokova oružja u pomorskom prometu.
- (3) U Strategiji EU-a za SALW navodi se da je trenutačna nestabilnost u istočnoj Europi uzrokovala porast nezakonite trgovine vatrenim oružjem u nizu zemalja u regiji, npr. u Ukrajini. To predstavlja veliku dugoročnu prijetnju sigurnosti i za Ukrajinu i za Uniju. Suradnja između Unije i Ukrajine u tom pitanju stoga je od zajedničkog interesa. Unija je angažirana u bilateralnoj suradnji s Ukrajinom i drugim zemljama u regiji i sustavno uključuje borbu protiv nezakonitog SALW-a u sve dijaloge o sigurnosnim pitanjima s partnerskim zemljama u susjedstvu.
- (4) U svibnju 2016., Državna služba za graničnu stražu Ukrajine zatražila je od Tajništva Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OEŠS) da proveđe procjenu potreba u vezi sa suzbijanjem nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima u Ukrajini i preko ukrajinskih granica. Ta procjena potreba provedena je uz potporu Francuske i Njemačke te je objavljena u travnju 2018. Rezultate te procjene potreba potvrdila su glavna tijela za kazneni progon i sigurnost u Ukrajini tijekom sastanka na visokoj razini koji je organiziran 7. lipnja 2018. u Kijevu.
- (5) Državna služba za graničnu stražu Ukrajine, Državna porezna služba/Državna carinska služba Ukrajine i Ministarstvo unutarnjih poslova Ukrajine službeno su, u pisanim oblicima, izrazili interes i zatražili suradnju s Tajništvom OEŠS-a i koordinatorom projekata OEŠS-a u Ukrajini radi pružanja potpore naporima koje Ukrajina ulaže u suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima u skladu s rezultatima procjene potreba.
- (6) Pomoć Unije Ukrajini povezana s nadzorom granica, kao što je strategija za integrirano upravljanje granicama koju podupiru Komisija, Europski instrument za susjedstvo i civilne misije zajedničke sigurnosne i obrambene politike Unije, tj. Savjetodavna misija Europske unije za reformu sektora civilne sigurnosti u Ukrajini (EUAM Ukraine) i Misija Europske unije za pomoć na granici u Moldovi i Ukrajini (EUBAM Moldova i Ukrajina), i njihove aktivnosti potpore nadzoru granica ne uključuju potporu koja je posebno usmjerena na suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima.

- (7) Na trećoj konferenciji Ujedinjenih naroda o reviziji napretka postignutog u provedbi Akcijskog programa UN-a protiv nezakonitog malog i lakog oružja, održanoj 30. lipnja 2018., donesen je zaključni dokument u kojem su države obnovile svoju predanost sprečavanju i suzbijanju preusmjeravanja malog i lakog oružja. Države su ponovno potvrdile da su spremne razvijati međunarodnu i jačati regionalnu suradnju s pomoću bolje koordinacije, savjetovanja, razmjene informacija i operativne suradnje, u kojima će sudjelovati relevantne regionalne i podregionalne organizacije, kao i tijela kaznenog progona, tijela nadležna za nadzor granica i tijela nadležna za izdavanje dozvola za izvoz i uvoz.
- (8) U Programu održivog razvoja do 2030. potvrđuje se da je suzbijanje nezakonite trgovine malim i lakim oružjem nužno za postizanje mnogih ciljeva održivog razvoja, uključujući one koji se odnose na mir, pravdu i snažne institucije, smanjenje siromaštva, gospodarski rast, zdravlje, rodnu ravnopravnost i sigurne gradove. Stoga su se u okviru cilja održivog razvoja br. 16.4. sve države obvezale na znatno smanjenje nezakonitih finansijskih tokova i nezakonitih tokova oružja.
- (9) U svojem programu za razoružanje naslovljenom „Osiguravanje naše zajedničke budućnosti”, koji je predstavljen 24. svibnja 2018., glavni tajnik UN-a pozvao je na rješavanje problema nezakonite trgovine konvencionalnim oružjem i njegova prekomjernog gomiljanja te na podupiranje pristupa na razini zemalja u vezi s malim oružjem.
- (10) Vijeće je 25. listopada 2012. donijelo Odluku 2012/662/ZVSP⁽¹⁾ o potpori aktivnostima za smanjenje rizika nezakonite trgovine, i prekomjernog prikupljanja, malog i lakog oružja u regiji koju obuhvaća OEŠS, a 4. kolovoza 2017. Vijeće je donijelo Odluku (ZVSP) 2017/1424⁽²⁾ o potpori aktivnostima OEŠS-a radi smanjivanja rizika od nezakonitog trgovanja malim i lakim oružjem te konvencionalnim streljivom i njihova prekomjernog gomiljanja u bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji i Gruziji,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Svrha je ove Odluke jačanje kapaciteta Državne službe za graničnu stražu Ukrajine, Ministarstva unutarnjih poslova Ukrajine i Državne porezne službe/Državne carinske službe Ukrajine za suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima u Ukrajini.
2. Na temelju stavka 1. ciljevi ove Odluke jesu sljedeći:
  - (a) jačanje kapaciteta Državne službe za graničnu stražu, Ministarstva unutarnjih poslova i Državne porezne službe/Državne carinske službe u Ukrajini u pogledu sprečavanja i suzbijanja nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima;
  - (b) jačanje nadzornih kapaciteta Ministarstva unutarnjih poslova u pogledu kontrole proizvodnje i označivanja oružja, streljiva i eksploziva te vođenja evidencije o njima u skladu s potrebama utvrđenima u procjeni potreba;
  - (c) jačanje operativnih kapaciteta Ministarstva unutarnjih poslova i Nacionalne policije Ukrajine, koja izvješćuje Ministarstvo unutarnjih poslova, u pogledu forenzike, analiziranja, otkrivanja, praćenja i istraživanja nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima;
  - (d) jačanje kapaciteta Ministarstva unutarnjih poslova za poboljšanje zakonodavnih mehanizama za reguliranje i kontrolu kretanja i upotrebe oružja, streljiva i eksploziva, kao i podizanje javne svijesti o rizicima povezanim s nezakonitim posjedovanjem, zlouporabom i nezakonitom trgovinom oružjem, streljivom i eksplozivima u skladu s potrebama utvrđenima u procjeni potreba;
  - (e) jačanje koordinacije i suradnje između tijela, što dovodi do razvoja strateškog pristupa, prikupljanja i analize podataka za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima u Ukrajini u skladu s potrebama utvrđenima u procjeni potreba.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2012/662/ZVSP od 25. listopada 2012. o potpori aktivnostima za smanjenje rizika nezakonite trgovine, i prekomjernog prikupljanja, malog i lakog oružja u regiji koju obuhvaća Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OEŠS) (SL L 297, 26.10.2012., str. 29.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2017/1424 od 4. kolovoza 2017. o potpori aktivnostima OEŠS-a radi smanjivanja rizika od nezakonitog trgovanja malim i lakim oružjem te konvencionalnim streljivom i njihova prekomjernog gomiljanja u bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji i Gruziji (SL L 204, 5.8.2017., str. 82.).

3. Na temelju stavka 2. Unija podupire sljedeća djelovanja:
  - (a) jačanje relevantnog normativnog i zakonodavnog okvira;
  - (b) prikupljanje, slaganje i razmjenu relevantnih podataka, uključujući razvoj i sjedinjavanje elektroničkih baza podataka;
  - (c) razvoj kapaciteta relevantnih institucija;
  - (d) pružanje osposobljavanja;
  - (e) nabavu specijalizirane opreme i infrastrukture, uključujući kapacitete u vezi s psima tragačima;
  - (f) stvaranje platformi za pojačanu nacionalnu koordinaciju između tijela te pojašnjavanje mandatâ, olakšavanje suradnje i razmjenu informacija;
  - (g) podizanje svijesti u široj javnosti;
  - (h) regionalnu i međunarodnu razmjenu i suradnju.

4. Korisnici projekta su ukrajinska nacionalna tijela odgovorna za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima. Primarna ciljna nacionalna tijela jesu: Državna služba za graničnu stražu, Ministarstvo unutarnjih poslova, Nacionalna policija Ukrajine, koja izvješćuje Ministarstvo unutarnjih poslova, i Državna porezna služba/Državna carinska služba. Druga ovlaštena nacionalna tijela, kao što je Sigurnosna služba Ukrajine, uključuju se na pojedinačnoj osnovi.

5. Detaljan opis projekta naveden je u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik“) odgovoran je za provedbu ove Odluke.
2. Tehničku provedbu projekta iz članka 1. („projekt“) izvršava Tajništvo OEŠ-a.
3. Tajništvo OEŠ-a svoje zadaće provodi pod odgovornošću Visokog predstavnika. Visoki predstavnik u tu svrhu s Tajništvom OEŠ-a sklapa potrebne aranžmane.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projekta koji financira Unija iznosi 5 151 579 EUR.
2. Izdacima koji se financiraju iz referentnog iznosa određenog u stavku 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na opći proračun Unije.
3. Komisija nadzire ispravnost upravljanja izdacima iz stavka 1. U tu svrhu s Tajništvom OEŠ-a sklapa potrebni sporazum o financiranju. U sporazumu o financiranju utvrđuje se da Tajništvo OEŠ-a mora osigurati vidljivost doprinosa Unije, u skladu s njegovim opsegom.
4. Komisija nastoji sklopiti sporazum o financiranju iz stavka 3. što je prije moguće nakon stupanja na snagu ove Odluke. Ona obavješćuje Vijeće o svim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja sporazuma o financiranju.

Članak 4.

1. Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitih polugodišnjih opisnih izvješća koje priprema Tajništvo OEŠ-a. Ta izvješća predstavljaju temelj za evaluaciju koju treba obaviti Vijeće.
2. Komisija izvješćuje o financijskim aspektima projekta iz članka 1.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.
2. Ova Odluka prestaje važiti 36 mjeseci nakon dana sklapanja sporazuma o financiranju iz članka 3. stavka 3. Međutim, ona prestaje važiti šest mjeseci nakon dana njezina stupanja na snagu ako se u tom razdoblju sporazum ne sklopi.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. prosinca 2019.

*Za Vijeće
Predsjednica
M. OHISALO*

PRILOG

SVEOBUHVATAN PROGRAM OEES-a O POTPORI NAPORIMA KOJE UKRAJINA ULAŽE U SUZBIJANJE NEZAKONITE TRGOVINE ORUŽJEM, STRELJIVOM I EKSPLOZIVIMA

1. Kontekst

Ukrajina se posljednjih godina suočava sa znatnim rizicima u području zaštite i sigurnosti te izazovima u vezi sa širenjem nezakonitog oružja, streljiva i eksploziva na svojem državnom području i preko svojih granica. To se osobito pogoršalo zbog krize u Ukrajini i oko nje te se manifestiralo u obliku nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima te njihovim nezakonitom posjedom i zlouporabom.

Ukrajina je i dalje problematično područje te važan izazov u okviru Strategije EU-a za suzbijanje nezakonitog vatrenog oružja, malog i lakog oružja i pripadajućeg streljiva („Strategija EU-a za SALW“). U Strategiji EU-a za SALW navodi se da je „trenutačna nestabilnost u istočnoj Europi uzrokovala porast nezakonite trgovine vatrenim oružjem u nizu zemalja u regiji, npr. u Ukrajini. To predstavlja veliku dugoročnu prijetnju sigurnosti i za Ukrajinu i za EU. Suradnja između EU-a i Ukrajine u tom pitanju stoga je od zajedničkog interesa. EU je angažiran u bilateralnoj suradnji s Ukrajinom i drugim zemljama u regiji i sustavno uključuje borbu protiv nezakonitog SALW-a u sve dijaloge o sigurnosnim pitanjima s partnerskim zemljama u susjedstvu“.

Stoga se uz upućivanje na istočno susjedstvo općenito te konkretno Ukrajinu Strategijom EU-a za SALW utvrđuju sljedeća djelovanja:

- „EU i njegove države članice uključiti će borbu protiv trgovine vatrenim oružjem/SALW-om u dijalog o sigurnosnim pitanjima s partnerskim zemljama u susjedstvu, primjerice s Ukrajinom;
- EU i njegove države članice uspostaviti će komunikacijske kanale između stručnjaka iz EU-a i Ukrajine, odrediti kontaktnu točku kako bi se osigurala neometana suradnja, podizati svijest, razmjenjivati najbolje prakse i stručno znanje te utvrditi potrebe u pogledu ospozobljavanja i druge mjere potpore za jačanje ukrajinskih kapaciteta u predmetnom području, i
- EU i njegove države članice i dalje će surađivati s Ukrajinom u okviru stalnog tehničkog okruglog stola kako bi riješili gorući problem nezakonite trgovine vatrenim oružjem i opasnost povezana s takvim oružjem koje dospije u ruke terorista i organiziranih zločinačkih skupina“.

Na temelju početnog zahtjeva Državne službe za graničnu stražu Ukrajine iz svibnja 2016., Tajništvo OEES-a provelo je „Procjenu potreba za suzbijanjem nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima u Ukrajini i preko ukrajinskih granica“ („procjena potreba“). U procjenu potreba, objavljenu u travnju 2018., bilo je uključeno nekoliko ministarstava i tijela nadležnih za reguliranje, kazneni progon i sigurnost u vezi s oružjem, streljivom i eksplozivima. Njome se pokazalo da je trenutačan pristup otkrivanju i zaustavljanju nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima u Ukrajini i preko ukrajinskih granica problematičan. Potrebno je ojačati potporu u smislu razvoja ljudskih i tehničkih resursa, jasno razumljivog zakonodavstva i koordinacije između tijela, kao i međunarodnu potporu i suradnju. Procjenom potreba također je utvrđena osnova za pružanje tehničke pomoći i institucijske potpore za razvoj kapaciteta ukrajinskih tijela u okviru napora koje ulažu u suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima na cjelovit i održiv način.

Glavna ministarstva i tijela nadležna za reguliranje, kazneni progon i sigurnost u vezi s oružjem, streljivom i eksplozivima u Ukrajini 7. lipnja 2018. potvrdila su rezultate procjene potreba na sastanku na visokoj razini koji je organiziran u Kijevu. Ponovno su istaknuli da su jasno razumjeli trenutačne i prijeteće rizike nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima i obveze poboljšanja stanja na terenu. To je uključivalo odobravanje plana, izrađenog na temelju procjene potreba, kojim se podupire integriran, sveobuhvatan i suradnički pristup učinkovitom razvoju kapaciteta i funkcioniranju sustava za suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima u Ukrajini.

Ista su tijela 12. ožujka 2019. održala drugi sastanak na visokoj razini koji je organiziran u Kijevu i na njemu je jasno navedeno da je ostvaren napredak u pogledu rasprava o izazovima, stvarnim potrebama i inicijativama povezanim sa suzbijanjem nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima u Ukrajini i preko ukrajinskih granica. Nadalje, na sastanku su također preuzete nacionalne i međunarodne obveze za jačanje djelovanja.

Nekoliko ministarstava i tijela nadležnih za kazneni progon i sigurnost službeno je, u pisanom obliku, izrazilo interes i zatražilo suradnju s Tajništvom OEŠ-a u pružanju potpore naporima koje Ukrajina ulaže u suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima, a to su Državna služba za graničnu stražu u svibnju 2016., Državna porezna služba/Državna carinska služba u srpnju 2018. i Ministarstvo unutarnjih poslova Ukrajine u ožujku 2019. Ta ministarstva i tijela obratila su se koordinatoru projekata OEŠ-a u Ukrajini kako bi podržala praktičnu provedbu aktivnosti u okviru projekata prije sredine rujna 2019.

2. Opći cilj

Ojačati kapacitete ukrajinskih tijela za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima.

3. Opis djelovanja

Djelovanje se temelji na nalazima i preporukama iz „Procjene potreba za suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima u Ukrajini i preko ukrajinskih granica”, koju je sastavilo Tajništvo OEŠ-a. Nadalje, dodatno je razvijeno kao odgovor na zahtjeve za izričitu suradnju i pomoć koje su Tajništvu OEŠ-a i koordinatoru projekata OEŠ-a u Ukrajini uputili Državna služba za graničnu stražu, Državna porezna služba i Ministarstvo unutarnjih poslova Ukrajine. Nakon zahtjeva uslijedila su opsežna tehnička savjetovanja između OEŠ-a i spomenutih državnih aktera.

U bliskoj suradnji s relevantnim ukrajinskim tijelima, OEŠ je pripremio tri projekta koja se bave različitim aspektima svojih mandata u vezi sa suzbijanjem nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima. Projekti se kombiniraju u jedinstven i sveobuhvatan program radi jačanja cjelokupne sigurnosti i zaštite u Ukrajini. Sveobuhvatnim programom podupire se Strategija EU-a za suzbijanje nezakonitog vatrenog oružja, malog i lakog oružja (SALW) i pripadajućeg streljiva (2018.), a posebno djelovanja u istočnom susjedstvu.

3.1 Projekt 1.: podupiranje Državne službe za graničnu stražu Ukrajine u sprečavanju i suzbijanju nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima

3.1.1 Cilj

Cilj je projekta pružiti pomoć Državnoj službi za graničnu stražu u jačanju njezinih kapaciteta za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima.

3.1.2 Opis

Državna služba za graničnu stražu jedno je od tijela kaznenog progona u Ukrajini koja su ovlaštena za suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima. Povjerene su joj dužnosti osiguravanja nepovredivosti državnih granica i zaštite suverenih prava Ukrajine u okviru njezina isključivog (pomorskog) gospodarskog pojasa.

Projektom će se nastojati ukloniti potvrđeni nedostaci u kapacitetima Državne službe za graničnu stražu putem: (a) osposobljavanja, razvoja tehničkih i operativnih kapaciteta za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima; i (b) prijenosa međunarodnih dobroih praksi i razmjene informacija, posebno u odnosu na države članice EU-a, partnera sa zapadnog Balkana i države u susjedstvu.

3.1.3 Očekivani rezultat

Rezultat 1.: poboljšani kapaciteti Državne službe za graničnu stražu za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima

Pokazatelji:

- veće sposobnosti (organizacijske, tehničke i one u vezi sa znanjem) članova osoblja Državne službe za graničnu stražu koji su korisnici projekta u relevantnim ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje, analitičkim i istražnim jedinicama te operativnim jedinicama za potporu sprečavanju i suzbijanju nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima, koje se primjenjuju u njihovim redovnim radnim postupcima;
- mjere suradnje i umrežavanje stručnjaka u nacionalnom, podregionalnom i međunarodnom kontekstu, kojima se doprinosi interoperabilnosti korisnika projekta s njihovim partnerima te koji se primjenjuju u redovnim radnim postupcima relevantnih jedinica i institucija korisnika projekta;
- dokumentirani rezultati evaluacija i pristupi upravljanja kvalitetom razmjenjuju se i primjenjuju u praksi te ih dionici u projektu (primarni i sekundarni korisnici projekta, zajednica donatora i OEŠ) uzimaju u obzir za potrebe izgradnje kapaciteta.

3.1.4 Aktivnosti

3.1.4.1 Sveobuhvatan program osposobljavanja u području sprečavanja i suzbijanja nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima za Državnu službu za graničnu stražu koji odgovara potrebama utvrđenima u procjeni potreba

Aktivnost će uključivati:

- sveobuhvatan program osposobljavanja u području sprečavanja i suzbijanja nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima, koji će slijediti dvostupanjski pristup: (a) razvojem i jačanjem potrebnih vještina i znanja te stavova instruktora i edukatora, tj. pristupa za osposobljavanje instruktora; i (b) razvojem i poboljšanjem stručnosti u specijaliziranim područjima kao što su analiza rizika i profiliranje, kriminalistička obrada, uvođenje novih i ažuriranje postojećih tehničkih sredstava, tehnologija i postupaka.

3.1.4.2 Program pomoći u obliku opreme u području sprečavanja i suzbijanja nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima za Državnu službu za graničnu stražu koji odgovara potrebama utvrđenima u procjeni potreba

Ta će aktivnost uključivati:

- pružanje ograničene količine fiksne i mobilne opreme, kao i drugih vrsta tehničkih sredstava i tehnologija kojima se podupiru ispitivanje, evaluacija i uvođenje novih tehnoloških i postupovnih rješenja za otkrivanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima. Oprema će se osigurati za odabrane organizacijske strukture u okviru Državne službe za graničnu stražu, odnosno jedinice za nadzor granica (s naglaskom na sjevernoj i sjeverozapadnoj Ukrajini), upravljačke strukture i obrazovne institucije. Nadalje, ta se aktivnost može uključiti u sveobuhvatan program osposobljavanja, tj. njome se stvara šira inicijativa „osposobi i opremi“ za Državnu službu za graničnu stražu. Osigurana oprema bit će u skladu s potrebama utvrđenima u procjeni potreba.

3.1.4.3 Program za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima uz pomoć pasa za Državnu službu za graničnu stražu koji odgovara potrebama utvrđenima u procjeni potreba

Ta će aktivnost uključivati:

- organiziranje uzajamnih posjeta radi upoznavanja odgovarajućih stručnjaka Državne službe za graničnu stražu i edukatora s međunarodnim iskustvom i dobrim praksama u suzbijanju nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima s pomoću pasa te radi potpore stručnom umrežavanju, i
- preispitivanje i ažuriranje metodologija osposobljavanja i operativnih postupaka u vezi sa suzbijanjem nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima uz pomoć pasa.

3.2 Projekt 2.: podupiranje Ministarstva unutarnjih poslova Ukrajine (MUP) i Nacionalne policije Ukrajine, koja izvješće MUP, u sprečavanju i suzbijanju nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima

3.2.1 Cilj

Cilj je projekta pružiti pomoć Ministarstvu unutarnjih poslova Ukrajine i Nacionalnoj policiji Ukrajine, koja izvješće MUP, u sprečavanju i suzbijanju nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima.

3.2.2 Opis

MUP je jedno od ključnih nacionalnih tijela u Ukrajini koje regulira i kontrolira zakonitu upotrebu oružja, streljiva i eksploziva te provodi operativne i koordinacijske mjere za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima bilo izravno ili putem svojih podređenih tijela.

U okviru projekta rješavaju se potvrđeni nedostaci u kapacitetima MUP-a kako bi se djelotvorno sprječila i suzbila nezakonita trgovina oružjem, streljivom i eksplozivima podupiranjem poboljšavanja MUP-ovih: (a) nadzornih kapaciteta za kontrolu zakonite proizvodnje i označivanja oružja, streljiva i eksploziva te vođenja evidencije o njima; (b) operativnih kapaciteta u području forenzike, analiziranja, otkrivanja i istraživanja nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima; (c) zakonodavnih mehanizama za reguliranje i kontrolu zakonitog kretanja i upotrebe oružja, streljiva i eksploziva, kao i za podizanje svijesti o nezakonitom posjedovanju, zlouporabi i trgovini oružjem, streljivom i eksplozivima i (d) koordinacijskim mehanizmima i mehanizmima suradnje s drugim relevantnim nacionalnim tijelima, kojima se podupiru zajednički strateški i operativni pristupi za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima.

3.2.3 Očekivani rezultati

Rezultat 1.: jačanje nadzornih kapaciteta MUP-a u pogledu kontrole proizvodnje i označivanja oružja, streljiva i eksploziva te vođenja evidencije o njima u skladu s potrebama utvrđenima u procjeni potreba

Pokazatelji:

- izmjene i prijedlozi koji se odnose na nacionalni zakonodavni okvir, propise MUP-a i upravne postupke u pogledu kontrole proizvodnje i označivanja oružja, streljiva i eksploziva u Ukrajini te vođenja evidencije o njima;
- izmjene i prijedlozi koji se odnose na nacionalni zakonodavni okvir, propise MUP-a i upravne postupke za sprečavanje nezakonite proizvodnje vatrengor oružja upotrebom 3D tiskanih dijelova, nezakonita ponovna aktivacija onesposobljenog vatrengor oružja, obrtnička proizvodnja vatrengor oružja i nezakonita preinaka oružja za uzbunjivanje ili signalizaciju konstruiranog za manevarsко streljivo ili oružja Flobert;
- ujednačeni elektronički klasifikator oružja, streljiva i eksploziva razvijen, ispitani i reguliran za uvođenje u redovnu upotrebu u MUP-u i drugim zainteresiranim vladinim tijelima, koji je također integriran u MUP-ov register oružja, streljiva i eksploziva.

Rezultat 2.: poboljšani operativni kapaciteti MUP-a i Nacionalne policije Ukrajine u području forenzike, analiziranja, otkrivanja, praćenja i istraživačke nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima

Pokazatelji:

- poboljšani operativni i tehnički kapaciteti te kapaciteti politike povezani s nezakonitom trgovinom oružjem, streljivom i eksplozivima, kao i poboljšano znanje, vještine i stavovi osoblja MUP-a koje radi u području forenzike, uključujući praćenje zaplijjenjenog vatrengor oružja, koji se primjenjuju u redovnim radnim postupcima;
- poboljšani operativni i tehnički kapaciteti te kapaciteti politike Nacionalne policije Ukrajine za suzbijanje i otkrivanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima, uključujući improvizirane eksplozivne naprave i nezakonite eksplozivne materijale, kao i poboljšano znanje, vještine i stavovi osoblja Nacionalne policije Ukrajine, koji se primjenjuju u redovnim radnim postupcima.

Rezultat 3.: poboljšani kapaciteti MUP-a za unapređenje zakonodavnih mehanizama za reguliranje i kontrolu kretanja i upotrebe oružja, streljiva i eksploziva, kao i podizanje javne svijesti o rizicima povezanim s nezakonitim posjedovanjem, zlouporabom i trgovinom oružjem, streljivom i eksplozivima u skladu s potrebama utvrđenima u procjeni potreba

Pokazatelji:

- jasno razumijevanje percepcija, potreba i razmišljanja ukrajinskog društva i ciljnih skupina u pogledu regulacije i kontrole kretanja i upotrebe vatrengor oružja te drugih pitanja povezanih s oružjem, streljivom i eksplozivima;
- jačanje svijesti građana Ukrajine o rizicima povezanim s nezakonitom posjedovanjem, zlouporabom i nezakonitom trgovinom oružjem, streljivom i eksplozivima provođenjem kampanja za podizanje javne svijesti;
- sveobuhvatna procjena i analiza nedostataka nacionalnog zakonodavnog okvira o regulaciji i kontroli kretanja i upotrebe oružja, streljiva i eksploziva;
- izmjene i prijedlozi koji se odnose na nacionalni zakonodavni okvir o regulaciji i kontroli kretanja i upotrebe oružja, streljiva i eksploziva.

Rezultat 4.: poboljšana koordinacija i suradnja između tijela, iz čega proizlaze razvoj strateškog pristupa, prikupljanje i analiza podataka za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima u Ukrajini u skladu s potrebama utvrđenima u procjeni potreba

Pokazatelji:

- učinkovita provedba mehanizama koordinacije i suradnje kojima se doprinosi usklađenom planiranju, razvoju, provedbi (uključujući praćenje i kontrolu) i evaluaciji zajedničkog strateškog pristupa;
- učinkovito uvođenje i upotreba na nacionalnoj razini usklađenih statističkih pokazatelja o nezakonitoj trgovini oružjem, streljivom i eksplozivima u Ukrajini;
- preporuke za poboljšanje koordinacije i suradnje između tijela podnesene nacionalnom koordinacijskom tijelu u području kontrole SALW-a razvijene u okviru ovog projekta;
- poboljšane analitičke sposobnosti i institucionalizirana analiza podataka o nezakonitom vatrengor oružju.

3.2.4 Aktivnosti

3.2.4.1 Promicanje i prijenos međunarodnih i europskih standarda i dobre prakse za kontrolu proizvodnje, označivanja i vođenja evidencije o oružju, streljivu i eksplozivima u Ukrajini, uključujući sprečavanje nezakonite proizvodnje oružja, streljiva i eksploziva, među ostalim nezakonitom ponovnom aktivacijom, konverzijom ili drugim metodama

Ta će aktivnost uključivati:

- pružanje jednog prilagođenog stručnog osposobljavanja za oblikovatelje politika i vodeće stručnjake MUP-a, uključujući Odjel za izdavanje dozvola, Znanstveni i istraživački centar za kriminal i kriminologiju, Nacionalnu policiju i druga tijela kaznenog progona, i
- studiju izvedivosti u vezi s označivanjem vatrenog oružja u tijelima kaznenog progona Ukrajine i u civilnom vlasništvu s naglaskom na postprodukciji i uvoznim oznakama.

3.2.4.2 Razvoj i uvođenje ujednačenog elektroničkog klasifikatora oružja, streljiva i eksploziva i njegova integracija u registar oružja, streljiva i eksploziva

Ta će aktivnost uključivati:

- razvoj i ispitivanje ujednačenog elektroničkog klasifikatora oružja, streljiva i eksploziva, i
- tehničku potporu za uvođenje ujednačenog elektroničkog klasifikatora u MUP-ov registar oružja, streljiva i eksploziva te za povezano osposobljavanje (do 25 tečajeva osposobljavanja).

3.2.4.3 Promicanje dobre prakse i prijenosa znanja u području forenzike i istraga nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima

Ta će aktivnost uključivati:

- pružanje dvaju prilagođenih stručnih osposobljavanja za vodeće stručnjake MUP-a, uključujući Znanstveni i istraživački centar za kriminal i kriminologiju, Nacionalnu policiju i druga tijela kaznenog progona kao što su Državna carinska služba i Ured glavnog tužitelja. Okvirni popis tečajeva osposobljavanja uključivat će: zahtjeve i tehnike u vezi s označivanjem uvoza vatrenog oružja; osiguravanje mesta zločina (članovi policije koji prvi interveniraju u hitnim slučajevima); ispitivanje mjesta zločina i osiguravanje, pakiranje i proučavanje dokaza (kriminalistički tehničari); podupiranje domaćeg i međunarodnog praćenja (laboratorijski tehničari); razvoj, razumijevanje i širenje balističkih obavještajnih podataka o kriminalitetu povezanom s vatrenim oružjem.

3.2.4.4 Promicanje dobre prakse, prijenosa znanja i programa pomoći u obliku opreme u području suzbijanja i otkrivanja nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima za Nacionalnu policiju Ukrajine

Ta će aktivnost uključivati:

- pružanje jednog prilagođenog stručnog osposobljavanja za vodeće stručnjake Nacionalne policije i drugih tijela kaznenog progona, kao što su Državna služba za graničnu stražu i Državna porezna služba/Državna carinska služba Ukrajine, kao i povezivanje s europskom mrežom u okviru EMPACT-a koja okuplja nacionalne stručnjake za kazneni progon u vezi s vatrenim oružjem, i
- nabavu ograničene količine tehničke opreme za kaznene istražne jedinice Nacionalne policije Ukrajine radi potpore novim metodologijama i tehnološkim rješenjima za suzbijanje i otkrivanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima.

3.2.4.5 Anketa o javnom mnjenju na razini cijele zemlje, studija o ukorijenjenim stavovima i kampanje za podizanje javne svijesti i komunikacijske kampanje o rizicima povezanim s nezakonitim posjedovanjem, zlouporabom i nezakonitom trgovinom oružjem, streljivom i eksplozivima

Ta će aktivnost uključivati:

- istraživanje i analizu javnog mnjenja o nezakonitom posjedovanju, zlouporabi i nezakonitoj trgovini oružjem, streljivom i eksplozivima;
- detaljnu studiju o ukorijenjenim stavovima s ciljnim skupinama o nezakonitom posjedovanju, zlouporabi i nezakonitoj trgovini oružjem, streljivom i eksplozivima i
- kampanje za podizanje javne svijesti i komunikacijske kampanje o pravnim propisima i rizicima povezanim s nezakonitim posjedovanjem, zlouporabom i trgovinom oružjem, streljivom i eksplozivima te analizu učinka.

3.2.4.6 Promicanje poboljšanja zakonodavnih mehanizama za reguliranje i kontrolu kretanja i upotrebe oružja, streljiva i eksploziva i njihove provedbe

Ta će aktivnost uključivati:

- sveobuhvatnu procjenu i analizu nedostataka postojećeg zakonodavstva i propisa o upravljanju i kontroli kretanja i upotrebe oružja, streljiva i eksploziva, uključujući međunarodne sporazume i zakonodavstvo, podršku prevodenju i evaluaciju njihove praktične provedbe i
- pružanje stručne pomoći pri izradi zakonodavstva i izradi nacrta za reguliranje i kontrolu kretanja i upotrebe oružja, streljiva i eksploziva, uključujući razmatranje usklađivanja zakonodavstva i regulatornih pitanja s međunarodnim propisima i standardima koji su relevantni za Ukrajinu.

3.2.4.7 Promicanje razvoja strateškog pristupa u sprečavanju i suzbijanju nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima u Ukrajini

Ta će aktivnost uključivati:

- podizanje javne svijesti, pružanje savjeta i stručne potpore za uspostavu stalnog, međuagencijskog nacionalnog koordinacijskog tijela u području kontrole SALW-a koje se sastoji od relevantnih ovlaštenih nacionalnih tijela u Ukrajini (šest formalnih sastanaka); nacionalno koordinacijsko tijelo razvit će se u okviru ovog projekta i njime će predsjedati MUP, i
- sastavljanje i vođenje registra svih inicijativa povezanih sa SALW-om u Ukrajini, među ostalim o sredstvima zajednice donatora.

3.2.4.8 Promicanje razvoja međuagencijskog sustava za prikupljanje, analizu i širenje podataka o nezakonitom vlasništvu, zlouporabi i nezakonitoj trgovini oružjem, streljivom i eksplozivima

Ta će aktivnost uključivati:

- promicanje zajedničke metodologije za prikupljanje, popisivanje, usporedbu i upotrebu službenih statističkih podataka, zajedničkih i usporedivih pokazatelja uspješnosti te zajednički format potreban za automatiziranu razmjenu informacija o nezakonitom vlasništvu, zlouporabi i nezakonitoj trgovini oružjem, streljivom i eksplozivima i
- pružanje dvaju tečajeva osposobljavanja za prikupljanje i analizu podataka, uključujući procjenu rizika i prijetnji;
- pružanje pomoći pri izradi analitičkog izvješća o metodama i rutama trgovine, oblikovanog na temelju podataka prikupljenih od ukrajinskih tijela;
- promicanje prikupljanja razvrstanih podataka i međuagencijske razmjene podataka među relevantnim nadležnim nacionalnim tijelima.

3.3 Projekt 3.: podupiranje Državne porezne službe/Državne carinske službe Ukrajine u sprečavanju i suzbijanju nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima

3.3.1 Cilj

Cilj je projekta pružiti pomoći Državnoj poreznoj službi/Državnoj carinskoj službi u jačanju kapaciteta za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima.

3.3.2 Opis

Zadaće Državne porezne službe/Državne carinske službe jesu sprečavanje i suzbijanje krijumčarenja te borba protiv kršenja carinskih propisa na točkama prolaska kroz državnu granicu Ukrajine, na području morskih i riječnih luka, zračnih luka, na željezničkim kolodvorima i drugim mjestima utvrđenima u Carinskom zakoniku Ukrajine. To uključuje mјere za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima.

Projektom će se nastojati ukloniti potvrđeni nedostaci u kapacitetima Državne porezne službe u vezi s: (a) osposobljavanjem, tehničkim i operativnim kapacitetima za suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima; i (b) prijenosom međunarodnih dobroih praksi i razmjenom informacija, posebno u odnosu na države članice EU-a, partnerne sa zapadnog Balkana i države u susjedstvu.

3.3.3 Očekivani rezultati

Rezultat 1.: poboljšani kapaciteti Državne porezne službe/Državne carinske službe za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima

Pokazatelji:

- poboljšane sposobnosti osoblja korisnika projekta u relevantnim ustanovama za obrazovanje i ospozobljavanje, analitičkim i istražnim jedinicama te operativnim jedinicama za potporu suzbijanju nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima, koje se primjenjuju u redovnim radnim postupcima;
- poboljšani organizacijski i tehnički kapaciteti korisnika projekta u relevantnim ustanovama za obrazovanje i ospozobljavanje, analitičkim i istražnim jedinicama te operativnim jedinicama za potporu suzbijanju nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima, koji se primjenjuju u redovnim radnim postupcima;
- mjere suradnje i umrežavanje stručnjaka u nacionalnom, podregionalnom i međunarodnom kontekstu, kojima se doprinosi interoperabilnosti korisnika projekta s njihovim partnerima i koji se primjenjuju u redovnim radnim postupcima relevantnih jedinica i institucija korisnika projekta;
- dokumentirani rezultati evaluacija i pristupi upravljanja kvalitetom razmjenjuju se i primjenjuju u praksi te ih dionici u projektu (primarni i sekundarni korisnici projekta, zajednica donatora i OEŠS) uzimaju u obzir za potrebe izgradnje kapaciteta.

3.3.4 Aktivnosti

3.3.4.1 Sveobuhvatan program ospozobljavanja za suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima za Državnu poreznu službu/Državnu carinsku službu, koji odgovara potrebama utvrđenima u procjeni potreba.

Ta će aktivnost uključivati:

- sveobuhvatan program ospozobljavanja za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima, koji će slijediti dvostupanjski pristup: (a) razvojem i jačanjem potrebnih vještina i znanja te stavova instruktora i edukatora, tj. pristupa za ospozobljavanje instruktora; i (b) razvojem i poboljšanjem stručnosti u specijaliziranim područjima kao što su kršenja carinskog zakonodavstva, timovi sa službenim psima, ospozobljavanja o novim i moderniziranim tehničkim sredstvima, tehnologijama i postupcima.

3.3.4.2 Program pomoći u obliku opreme za sprečavanje i suzbijanje trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima za Državnu poreznu službu/Državnu carinsku službu, koji odgovara potrebama utvrđenima u procjeni potreba

Ta će aktivnost uključivati:

- pružanje ograničene količine fiksne i mobilne opreme, kao i drugih vrsta tehničkih sredstava i tehnologija kojima se podupiru ispitivanje, evaluacija i uvođenje novih tehnoloških i postupovnih rješenja za otkrivanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima. Oprema će biti osigurana za odabrane organizacijske strukture u okviru glavne administracije Državne porezne službe/Državne carinske službe, teritorijalnih tijela (s naglaskom na sjevernoj, sjeverozapadnoj i zapadnoj Ukrajini) i specijaliziranih odjela. Osim toga, ta se aktivnost može brzo uključiti u sveobuhvatan program ospozobljavanja, tj. njome se stvara šira inicijativa „ospozobi i opremi“ za Državnu poreznu službu/Državnu carinsku službu i
- tehničku podršku provedbi i prilagodbi programa ospozobljavanja te njegovoj integraciji u redovne kurikulume za ospozobljavanje.

3.3.4.3 Program za sprečavanje i suzbijanje nezakonitog trgovanja oružjem, streljivom i eksplozivima uz pomoć pasa za Državnu poreznu službu/Državnu carinsku službu

Ta će aktivnost uključivati:

- organiziranje uzajamnih posjeta radi upoznavanja odgovarajućih stručnjaka Državne porezne službe/Državne carinske službe i edukatora s međunarodnim iskustvima i dobrim praksama za suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima uz pomoć pasa te radi potpore stručnom umrežavanju;
- preispitivanje i ažuriranje metodologija ospozobljavanja i operativnih postupaka u vezi sa sprečavanjem i suzbijanjem nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima uz pomoć pasa;
- tehničku potporu za ospozobljavanje i mobilna rješenja za operacije uz pomoć pasa za suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima.

4. Upravljanje projektom i administrativna podrška provedbi djelovanja

Osoblje zaduženo za provedbu projekta iz Tajništva OEŠS-a i iz ureda koordinatora projekata OEŠS-a u Ukrajini koordinirat će provedbu djelovanja i aktivnosti povezanih s projektima i upravljati njima kako je utvrđeno u odjeljku 3. Osoblje zaduženo za provedbu projekta, organizirano u timove za upravljanje projektima i njihovu provedbu, dodatno će podupirati razvoj suradničkog okvira između ukrajinskih partnera, kao i suradnju i koordinaciju s međunarodnom zajednicom.

Zadaće osoblja zaduženog za provedbu projekta bit će sljedeće:

- upravljanje projektima u svim fazama projektnog ciklusa;
- svakodnevni finansijski nadzor nad projektima;
- pružanje tehničkog i pravnog stručnog znanja za potporu nabavi u okviru projekata;
- suradnja i koordinacija s drugim međunarodnim organizacijama i programima;
- osiguravanje i kontrola kvalitete rezultata odobrenih projekata;
- pružanje potpore ukrajinskim tijelima u razvoju novih nacionalnih mjera za jačanje kapaciteta i zajedničkih npora u sprečavanju i suzbijanju nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima.

5. Rodna ravnopravnost

Kako bi se povećala učinkovitost politika za kontrolu oružja, streljiva i eksploziva te osiguralo da se njihovom provedbom poboljša sigurnost i muškaraca i žena, rodna perspektiva uključit će se u djelovanja koja se podupiru ovom Odlukom i pristupit će joj se putem tehničkih savjeta i stručnog znanja, razvojem proizvoda znanja i ospozljavanjem.

6. Korisnici

Izravni korisnici djelovanja bit će ukrajinska nacionalna tijela nadležna za sprečavanje i suzbijanje nezakonite trgovine oružjem, streljivom i eksplozivima. Primarna ciljna nacionalna tijela jesu: MUP, uključujući njegove stručne službe i službe za izdavanje dozvola, Nacionalnu policiju Ukrajine, Državnu službu za graničnu stražu i Državnu poreznu službu/Državnu carinsku službu. Druga ovlaštena nacionalna tijela, kao što je Sigurnosna služba Ukrajine, uključivat će se na pojedinačnoj osnovi.

Neizravni korisnici djelovanja bit će stanovništvo u Ukrajini i njezinu europskom susjedstvu koje je izloženo riziku zbog upotrebe nezakonitog oružja, streljiva i eksploziva za kriminalne aktivnosti, terorizam i nasilnu zlouporabu.

EU i njegove države članice također će biti neizravni korisnici projekta jer će imati koristi od povratnih informacija ukrajinskih tijela o utvrđenim rutama trgovanja nezakonitim oružjem.

7. Vidljivost Unije

OESE poduzima sve odgovarajuće mјere kako bi javnost znala da to djelovanje financira Unija. Takve će se mјere provoditi u skladu s Priručnikom Komisije za komunikacije i vidljivost vanjskog djelovanja Europske unije. OESE će stoga osigurati vidljivost doprinosa Unije primjerenum brendiranjem i oglašavanjem, isticanjem uloge Unije, osiguravanjem transparentnosti njezina djelovanja i podizanjem svijesti o razlozima za Odluku, kao i o potpori Unije za Odluku te rezultatima te potpore. Materijal koji će nastati kao rezultat projekta imat će zastavu Europske unije na vidljivom mjestu u skladu sa smjernicama Unije za pravilnu upotrebu i reproduciranje zastave.

Budući da se planirane aktivnosti uvelike razlikuju po području primjene i prirodi, upotrebljavat će se niz promidžbenih alata, uključujući: tradicionalne medije; internetske stranice; društvene medije i informativno-promidžbene materijale, uključujući informativnu grafiku, letke, biltene, priopćenja za medije i ostalo prema potrebi. Publikacije, javne manifestacije, kampanje, oprema i građevinski radovi, ostvareni javnom nabavom u okviru ovog projekta, primjereno će se brendirati. Kako bi se dodatno pojačao podizanja svijesti među različitim nacionalnim vladama i javnosti, međunarodnom zajednicom te lokalnim i međunarodnim medijima, svakoj će se ciljnoj projektnoj skupini obratiti primjerenum jezikom.

8. Trajanje

Na temelju iskustva provedbe Odluke (ZVSP) 2017/1424 i uzimajući u obzir šire područje djelovanja, broj korisnika te broj i složenost planiranih aktivnosti, vremenski okvir za provedbu iznosi 36 mjeseci.

9. Subjekt zadužen za tehničku provedbu

Tehnička provedba ove Odluke povjerit će se Tajništvu OESE-a – Centru za sprečavanje sukoba i koordinatoru projekata OESE-a u Ukrajini. OESE će provoditi aktivnosti u okviru ove Odluke u koordinaciji i suradnji s drugim međunarodnim organizacijama i tijelima, posebno s ciljem osiguravanja učinkovitih sinergija i izbjegavanja udvostručavanja aktivnosti.

10. Upravljački odbor

Upravljački odbor za ovaj projekt sastojat će se od predstavnika Visokog predstavnika, delegacije EU-a u Kijevu i subjekta zaduženog za provedbu iz stavka 6. ovog Priloga. Subjekt zadužen za provedbu, kojem pomaže upravljački odbor, osigurat će da se projekt provodi u koordinaciji s drugom povezanom pomoći koju EU pruža Ukrajini, kao što je strategija za integrirano upravljanje granicama (uz potporu Komisijinog Europskog instrumenta za susjedstvo), regionalna suradnja sa zapadnim Balkanom u području kontrole SALW-a, koju provodi UNDP/SEESAC (poduprto odlukama Vijeća (ZVSP) 2018/1788 (¹) i (ZVSP) 2016/2356 (²)), suradnja EU-a i Ukrajine u kaznenom progonu u području nezakonite trgovine vatrenim oružjem (koju podupiru Komisijina Glavna uprava za migracije i unutarnje poslove, Europol i EMPACT za vatreno oružje), rad u okviru projekta Conflict Armament Research u Ukrajini (uz potporu Odluke Vijeća (ZVSP) 2017/2283 (³)), misije zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a EUAM Ukraine i EUBAM Moldova i Ukrajina te njihove pomoćne aktivnosti za nadzor granica, te rad Međunarodne organizacije za migracije (IOM) na razoružanju, demobilizaciji i reintegraciji bivših boraca (uz potporu iz Instrumenta Komisije za doprinos stabilnosti i miru). Upravljački odbor redovito će pozivati predstavnike ukrajinskih vladinih partnera. Upravljački odbor može pozvati i predstavnike subjekata uključenih u projekte u Ukrajini koji imaju sličan ili povezan cilj. Upravljački odbor redovito će preispitivati provedbu ove Odluke, najmanje svakih šest mjeseci, među ostalim upotrebom elektroničkih sredstava komunikacije.

11. Izvješćivanje

Izvješćivanje, i opisno i finansijsko, obuhvaća cijelokupno djelovanje kako je opisano u relevantnom sporazumu o utvrđenom doprinosu i njemu priloženom proračunu, neovisno o tome financira li se to djelovanje u potpunosti Odlukom Vijeća ili se njome sufincira.

(¹) Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/1788 od 19. studenoga 2018. o potpori Centru za kontrolu malog i lakog oružja za jugoistočnu i istočnu Europu (SEESAC) radi provedbe Regionalnog plana za suzbijanje nezakonitog trgovanja oružjem na zapadnom Balkanu (SL L 293, 20.11.2018., str. 11.).

(²) Odluka Vijeća (ZVSP) 2016/2356 od 19. prosinca 2016. za potporu aktivnostima SEESAC-a za razoružanje i nadzor naoružanja u jugoistočnoj Europi u okviru Strategije EU-a za suzbijanje nezakonitog prikupljanja i trgovanja malim i lakin oružjem (SALW) i pripadajućim streljivom (SL L 348, 21.12.2016., str. 60.).

(³) Odluka Vijeća (ZVSP) 2017/2283 od 11. prosinca 2017. za potporu globalnog mehanizma izvješćivanja o nezakonitom malom i lakin oružju te drugom nezakonitom konvencionalnom oružju i streljivu kako bi se smanjila opasnost nezakonite trgovine njima („iTrace III“) (SL L 328, 12.12.2017., str. 20.).

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/2010**od 12. studenoga 2019.****o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za spaljivanje otpada**

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2019) 7987)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja)⁽¹⁾, a posebno njezin članak 13. stavak 5.,

budući da:

- (1) Zaključci o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i) referentni su za utvrđivanje uvjeta dozvola za postrojenja obuhvaćena poglavljem II. Direktive 2010/75/EU te bi nadležna tijela trebala utvrditi granične vrijednosti emisija kojima se osigurava da, u normalnim radnim uvjetima, emisije ne prelaze razine emisija povezane s najboljim raspoloživim tehnikama, kako je utvrđeno u zaključcima o NRT-ima.
- (2) Forum sastavljen od predstavnika država članica, predmetnih industrija i nevladinih organizacija koje promiču zaštitu okoliša koji je Komisija osnovala Odlukom od 16. svibnja 2011. (⁽²⁾) Komisiji je 27. veljače 2019. dostavio svoje mišljenje o predloženom sadržaju referentnog dokumenta o NRT-ima za spaljivanje otpada. To je mišljenje javno dostupno.
- (3) Zaključci o NRT-ima iz Priloga ovoj Odluci ključni su element tog referentnog dokumenta o NRT-ima.
- (4) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 75. stavka 1. Direktive 2010/75/EU,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Donose se zaključci o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i) za spaljivanje otpada kako su utvrđeni u Prilogu.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. studenoga 2019.

Za Komisiju
Karmenu VELLA
Član Komisije

⁽¹⁾ SL L 334, 17.12.2010., str. 17.⁽²⁾ Odluka Komisije od 16. svibnja 2011. kojom se osniva forum za razmjenu informacija u skladu s člankom 13. Direktive 2010/75/EU o industrijskim emisijama (SL C 146, 17.5.2011., str. 3.).

PRILOG

ZAKLJUČCI O NAJBOLJIM RASPOLOŽIVIM TEHNIKAMA (NRT-i) ZA SPALJIVANJE OTPADA**PODRUČJE PRIMJENE**

Ovi se zaključci o NRT-ima odnose na sljedeće aktivnosti navedene u Prilogu I. Direktivi 2010/75/EU:

5.2 odlaganje ili uporaba otpada u postrojenjima za spaljivanje otpada:

- (a) za neopasni otpad, kapaciteta većeg od 3 tone na sat;
- (b) za opasni otpad, kapaciteta većeg od 10 tona na dan;

5.2 odlaganje ili uporaba otpada u postrojenjima za suspaljivanje otpada:

- (a) za neopasni otpad, kapaciteta većeg od 3 tone na sat;
- (b) za opasni otpad, kapaciteta većeg od 10 tona na dan;

čija glavna svrha nije proizvodnja materijala i ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta:

- spaljuje se samo otpad, osim otpada definiranog u članku 3. točki 31. podtočki (b) Direktive 2010/75/EU;
- više od 40 % nastale topline dobiva se od opasnog otpada;
- spaljuje se miješani komunalni otpad;

5.3 (a) odlaganje neopasnog otpada kapaciteta većeg od 50 tona na dan koji uključuje obradu šljake i/ili pepela s rešetke ložišta iz spaljivanja otpada;

5.3 (b) uporaba, ili spoj uporabe i odlaganja, neopasnog otpada kapaciteta većeg od 75 tona na dan koji uključuju obradu šljake i/ili pepela s rešetke ložišta iz spaljivanja otpada;

5.1 odlaganje ili uporaba neopasnog otpada kapaciteta većeg od 10 tona na dan koji uključuju obradu šljake i/ili pepela s rešetke ložišta iz spaljivanja otpada.

Ovi se zaključci o NRT-ima ne odnose na sljedeće:

- prethodnu obradu otpada prije spaljivanja. To može biti obuhvaćeno zaključcima o NRT-ima za spaljivanje otpada;
- obradu lebdećeg pepela od spaljivanja i drugih ostataka koji nastaju pročišćavanjem dimnih plinova. To može biti obuhvaćeno zaključcima o NRT-ima za spaljivanje otpada;
- spaljivanje ili suspaljivanje isključivo plinovitog otpada, osim onog nastalog termičkom obradom otpada;
- obradu otpada u postrojenjima obuhvaćenima člankom 42. stavkom 2. Direktive 2010/75/EU.

Slijede ostali zaključci o NRT-ima i referentni dokumenti koji bi mogli biti relevantni za aktivnosti obuhvaćene ovim zaključcima o NRT-ima:

- obrada otpada;
- ekonomski učinci i učinci prijenosa onečišćenja s medija na medij;
- emisije iz procesa skladištenja;
- energetska učinkovitost;
- industrijski sustavi hlađenja;
- praćenje emisija u zrak i vodu iz postrojenja na temelju Direktive o industrijskim emisijama;
- veliki uređaji za loženje,
- zajednički sustavi pročišćavanja otpadnih voda i otpadnih plinova/upravljanja njima u kemijskom sektoru.

DEFINICIJE

Za potrebe ovih zaključaka o NRT-ima primjenjuju se sljedeće opće definicije:

Pojam	Definicija
Opći pojmovi	
učinkovitost kotla	omjer energije proizvedene na izlazu kotla (npr. para, topla voda) i ulazne energije otpada i pomoćnoga goriva u peći (kao niže ogrjevne vrijednosti)
postrojenje za obradu pepela s rešetke ložišta	Postrojenje koje obradjuje šljaku i/ili pepeo s rešetke ložišta iz spaljivanja otpada radi odvajanja i uporabe vrijedne frakcije i omogućivanja korisne upotrebe preostale frakcije. To ne uključuje samo odvajanje komada metala u postrojenju za spaljivanje.
klinički otpad	infektivni ili na neki drugi način opasni otpad koji potječe iz zdravstvenih ustanova (npr. bolnica)
usmjerenje emisije	emisije onečišćujućih tvari u okoliš kroz bilo koju vrstu voda, cijevi, dimnjaka, lijevka itd.
kontinuirano mjerjenje	mjerjenje pomoću automatiziranog sustava mjerjenja trajno ugrađenog na lokaciji
emisije iz raspršenih izvora	neusmjerenje emisije (npr. čestica, hlapljivih spojeva, neugodnih mirisa) u okoliš koje mogu potjecati iz izvora „veće površine“ (npr. cisterni) ili „točkastih“ izvora (npr. cijevnih prirubnica)
postojeće postrojenje	postrojenje koje nije novo postrojenje
lebdeći pepeo	čestice koje nastaju u komori za izgaranje ili se oblikuju u toku dimnih plinova te se prenose dimnim plinovima
opasni otpad	opasni otpad kako je definiran u članku 3. točki 2. Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (¹)
spaljivanje otpada	izgaranje otpada, bilo zasebno ili u kombinaciji s gorivima, u postrojenju za spaljivanje
postrojenje za spaljivanje	postrojenje za spaljivanje otpada kako je definirano u članku 3. točki 40. Direktive 2010/75/EU ili postrojenje za suspaljivanje otpada kako je definirano u članku 3. točki 41. Direktive 2010/75/EU, obuhvaćeno područjem primjene ovih zaključaka o NRT-ima
opsežna nadogradnja postrojenja	opsežna promjena konstrukcije ili tehnologije postrojenja koja obuhvaća opsežnu prilagodbu ili zamjenu postupaka i/ili tehnike za smanjenje emisija te povezane opreme
kruti komunalni otpad	kruti otpad iz kućanstava (miješan ili odvojeno prikupljen) i kruti otpad iz drugih izvora koji je usporediv s otpadom iz kućanstava po naravi i sastavu
novo postrojenje	postrojenje prvi put dopušteno nakon objave ovih zaključaka o NRT-ima ili potpuna zamjena postrojenja nakon objave ovih zaključaka o NRT-ima
ostali neopasni otpad	neopasni otpad koji nije kruti komunalni otpad ni kanalizacijski mulj
dio postrojenja za spaljivanje	Za potrebe određivanja bruto električne učinkovitosti ili bruto energetske učinkovitosti postrojenja za spaljivanje njegov se dio može, na primjer, odnositi na: <ul style="list-style-type: none"> — pogon za spaljivanje i njegov parni sustav koji su izolirani; — dio parnog sustava, povezan s jednim ili više kotlova, usmjeren na kondenzacijsku turbinu; — ostatak istog parnog sustava koji se upotrebljava u druge svrhe, npr. para se izravno izvozi.

Pojam	Definicija
Opći pojmovi	
periodičko mjerjenje	mjerjenje u određenim vremenskim intervalima primjenom ručnih ili automatskih metoda
ostaci	sav tekući ili kruti otpad koji stvara postrojenje za spaljivanje otpada ili postrojenje za obradu pepela s rešetke ložišta
osjetljivi receptor	Područje kojemu je potrebna posebna zaštita, na primjer: — stambeno područje; — područje gdje se vrše ljudske aktivnosti (npr. obližnje poslovne zgrade, škole, jaslice, područja za rekreaciju, bolnice ili domovi za starije i nemoćne).
kanalizacijski mulj	Preostali mulj nastao skladištenjem, rukovanjem i pročišćavanjem otpadnih voda iz kućanstava, komunalnih ili industrijskih otpadnih voda. Za potrebe ovih zaključaka o NRT-ima isključuju se vrste preostalog mulja koje čine opasni otpad.
šljaka i/ili pepeo s rešetke ložišta	kruti ostaci uklonjeni iz peći nakon spaljivanja otpada
valjani polusatni prosjek	Polusatni prosjek smatra se valjanim ako se na automatiziranom sustavu mjerjenja ne provodi održavanje odnosno ako nije u kvaru.

(¹) Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

Pojam	Definicija
Onečišćujuće tvari i parametri	
As	zbroj arsena i njegovih spojeva izražen kao As
Cd	zbroj kadmija i njegovih spojeva izražen kao Cd
Cd+Tl	zbroj kadmija, talija i njihovih spojeva izražen kao Cd+Tl
CO	ugljikov monoksid
Cr	zbroj kroma i njegovih spojeva izražen kao Cr
Cu	zbroj bakra i njegovih spojeva izražen kao Cu
dioksinima slični PCB-i	PCB-i koji, prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (WHO), pokazuju sličnu toksičnost kao 2,3,7,8-supstituirani PCDD/PCDF
čestice	ukupne čestice (u zraku)
HCl	vodikov klorid
HF	vodikov fluorid
Hg	zbroj žive i njezinih spojeva izražen kao Hg
gubitak pri spaljivanju	promjena mase kao rezultat zagrijavanja uzorka pod određenim uvjetima
N ₂ O	dušikov monoksid (dušikov oksid)
NH ₃	amonijak
NH ₄ -N	amonijski dušik, izražen kao N, uključuje slobodni amonijak (NH ₃) i amonij (NH ₄ ⁺)
Ni	zbroj nikla i njegovih spojeva izražen kao Ni
NO _x	zbroj dušikova monoksida (NO) i dušikova dioksida (NO ₂) izražen kao NO ₂

Pojam	Definicija
Onečišćujuće tvari i parametri	
Pb	zbroj olova i njegovih spojeva izražen kao Pb
PBDD/F	polibromirani dibenzo-p-dioksini i dibenzofurani
PCB-i	poliklorirani bifenili
PCDD/F	poliklorirani dibenzo-p-dioksini i dibenzofurani
POO-i	postojane organske onečišćujuće tvari navedene u Prilogu IV. Uredbi (EZ) br. 850/2004 Europskog parlamenta i Vijeća (⁽¹⁾) i njegovim izmjenama
Sb	zbroj antimona i njegovih spojeva izražen kao Sb
Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V	zbroj antimona, arsena, olova, kroma, kobalta, bakra, mangana, nikla, vanadija i njihovih spojeva izražen kao Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V
SO ₂	sumporov dioksid
sulfat (SO ₄ ²⁻)	otopljeni sulfat izražen kao SO ₄ ²⁻
TOC	ukupni organski ugljik izražen kao C (u vodi); uključuje sve organske spojeve
udio TOC-a (u krutim ostacima)	udio ukupnog organskog ugljika; količina ugljika koji se pretvara u ugljikov dioksid izgaranjem i koji nije oslobođen kao ugljikov dioksid obradom kiselinom
UST	ukupne suspendirane krute tvari; masena koncentracija svih suspendiranih krutih tvari (u vodi) mjerena filtracijom kroz filtre od staklenih vlakana i gravimetrijom
Tl	zbroj talija i njegovih spojeva izražen kao Tl
TVOC	ukupni hlapljivi organski ugljik izražen kao C (u zraku)
Zn	zbroj cinka i njegovih spojeva izražen kao Zn

(⁽¹⁾) Uredba (EZ) br. 850/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima i izmjeni Direktive 79/117/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 7.).

POKRATE

Za potrebe ovih zaključaka o NRT-ima primjenjuju se sljedeće pokrate:

Pokrata	Definicija
EMS	sustav upravljanja okolišem
FDBR	Fachverband Anlagenbau (od prethodnog imena organizacije: Fachverband Dampfkessel-, Behälter- und Rohrleitungsbau)
FGC	procjiščavanje dimnih plinova
OTNOC	neobičajeni radni uvjeti
SCR	selektivna katalitička redukcija
SNCR	selektivna nekatalitička redukcija
I-TEQ	međunarodni ekvivalent toksičnosti u skladu s programima Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO)
WHO-TEQ	ekvivalent toksičnosti u skladu s programima Svjetske zdravstvene organizacije (WHO)

OPĆA RAZMATRANJA

Najbolje raspoložive tehnike

Tehnike koje su navedene i opisane u ovim zaključcima o NRT-ima nisu obvezujuće ni iscrpne. Mogu se primjenjivati i druge tehnike kojima se osigurava barem jednakovrijedna razina zaštite okoliša.

Ako nije drugčije navedeno, ovi zaključci o NRT-ima općenito su primjenjivi.

Razine emisija povezane s najboljim raspoloživim tehnikama (razine emisija povezane s NRT-ima) za emisije u zrak

Razine emisija povezane s najboljim raspoloživim tehnikama za emisije u zrak navedene u ovim zaključcima o NRT-ima odnose se na koncentracije izražene kao masa emitiranih tvari po volumenu dimnog plina ili odsisanog zraka u sljedećim standardnim uvjetima: suhi plin pri temperaturi od 273,15 K i tlaku od 101,3 kPa te izražen u mg/Nm³, µg/Nm³, ng I-TEQ/Nm³ ili ng WHO-TEQ/Nm³.

Referentne razine kisika koje se upotrebljavaju za izražavanje razina emisija povezanih s NRT-ima iz ovog dokumenta prikazane su u tablici u nastavku.

Aktivnost	Referentna razina kisika (OR)
spaljivanje otpada	11 % suhog volumnog udjela
obrada pepela s rešetke ložišta	bez korekcije za razinu kisika

Jednadžba za izračun koncentracije emisija pri referentnoj razini kisika:

$$E_R = \frac{21 - O_R}{21 - O_M} \times E_M$$

pri čemu je:

E_R : koncentracija emisija pri referentnoj razini kisika O_R ;

O_R : volumni udio referentne razine kisika;

E_M : izmjerena koncentracija emisija;

O_M : volumni udio izmjerene razine kisika.

Za vremena usrednjavanja primjenjuju se sljedeće definicije:

Vrsta mjerjenja	Vrijeme usrednjavanja	Definicija
kontinuirano	polusatni prosjek	prosječna vrijednost u razdoblju od 30 minuta
	dnevni prosjek	prosjek u razdoblju od jednog dana na temelju valjanih polusatnih prosjeka
periodično	prosjek tijekom razdoblja uzorkovanja	prosječna vrijednost triju uzastopnih mjerjenja od kojih je svako trajalo najmanje 30 minuta (¹)
	dugoročno razdoblje uzorkovanja	vrijednost tijekom razdoblja uzorkovanja od 2 do 4 tjedna

(¹) Za svaki parametar za koji, zbog ograničenja povezanih s uzorkovanjem ili analizom, 30-minutno uzorkovanje/mjerenje i/ili prosjek triju uzastopnih mjerjenja nisu prikladni može se primjeniti prikladniji postupak. Za PCDD/F i dioksinima slične PCB-e upotrebljava se jedno razdoblje uzorkovanja od 6 do 8 sati u slučaju kratkoročnog uzorkovanja.

Kad se otpad suspaljuje s gorivom koje nije otpad, razine emisija povezane s NRT-ima za emisije u zrak navedene u ovim zaključcima o NRT-ima primjenjuju se na cjelokupni volumen nastalih dimnih plinova.

Razine emisija povezane s najboljim raspoloživim tehnikama (razine emisija povezane s NRT-ima) za emisije u vodu

Razine emisija povezane s najboljim raspoloživim tehnikama za emisije u vodu navedene u ovim zaključcima o NRT-ima odnose se na koncentracije (masu emitiranih tvari po volumenu otpadnih voda) izražene u mg/l ili ng I-TEQ/l.

Za otpadne vode iz pročišćavanja dimnih plinova razine emisija povezane s NRT-ima odnose se na nasumično uzorkovanje (samo za UST) ili na dnevne prosjeke tj. na 24-satne kompozitne uzorke razmjerne protoku. Može se primijeniti uzimanje kompozitnih uzoraka razmjerno vremenu uz uvjet da je dokazana dovoljna stabilnost protoka.

Za otpadne vode iz obrade pepela s rešetke ložišta razine emisija povezane s NRT-ima odnose se na jedan od sljedeća dva slučaja:

- u slučaju kontinuiranih ispuštanja dnevne prosječne vrijednosti, odnosno 24-satni kompozitni uzorci razmerni protoku;
- u slučaju ispuštanja u šaržama prosječne vrijednosti tijekom trajanja ispuštanja uzete kao kompozitni uzorci razmerni protoku ili, ako je efluent prikladno izmiješan i homogen, nasumični uzorak uzet prije ispuštanja.

Razine emisija povezane s NRT-ima za emisije u vodu primjenjuju se po izlasku emisija iz postrojenja.

Razine energetske učinkovitosti povezane s najboljim raspoloživim tehnikama

Razine energetske učinkovitosti povezane s NRT-ima navedene u ovim zaključcima o NRT-ima za spaljivanje neopasnog otpada, osim kanalizacijskog mulja i opasnog drvnog otpada, izražavaju se kao:

- bruto električna učinkovitost u slučaju postrojenja za spaljivanje ili dijela postrojenja za spaljivanje koje proizvodi električnu energiju upotrebom kondenzacijske turbine;
- bruto energetska učinkovitost u slučaju postrojenja za spaljivanje ili dijela postrojenja za spaljivanje koje:
  - proizvodi samo toplinu ili
  - proizvodi električnu energiju upotrebom turbine s protutlakom te toplinu parom koja izlazi iz turbine.

To se izražava kako slijedi:

bruto električna učinkovitost	$\eta_e = \frac{W_e}{Q_{th}} \times (Q_b/(Q_b-Q_i))$
bruto energetska učinkovitost	$\eta_h = \frac{W_e+Q_{he}+Q_{de}+Q_i}{Q_{th}}$

pri čemu je:

- W_e : snaga proizvedene električne energije, u MW;
- Q_{he} : toplinska snaga koja je isporučena izmjenjivačima topline na primarnoj strani, u MW;
- Q_{de} : izravno izvezena toplinska snaga (kao para ili topla voda) umanjena za toplinsku snagu povratnog protoka, u MW;
- Q_b : toplinska snaga koju proizvodi kotao, u MW;
- Q_i : toplinska snaga (kao para ili topla voda) koja se upotrebljava interno (npr. za ponovno zagrijavanje dimnih plinova), u MW;
- Q_{th} : ulazna toplinska snaga u jedinicama za toplinsku obradu (npr. peći), uključujući otpad i pomoćna goriva koja se kontinuirano koriste (isključujući, primjerice, onu za uključivanje), u MW_{th} , izražena kao niža ogrjevna vrijednost.

Razine energetske učinkovitosti povezane s NRT-ima navedene u ovim zaključcima o NRT-ima za spaljivanje kanalizacijskog mulja i opasnog otpada, osim opasnog drvnog otpada, izražavaju se kao učinkovitost kotla.

Razine energetske učinkovitosti povezane s najboljim raspoloživim tehnikama izražavaju se u postotcima.

Praćenje povezano s razinama energetske učinkovitosti povezanim s NRT-ima opisano je u NRT-u 2.

Udio neizgorenih tvari u pepelu s rešetke ložišta/šljakci

Udio neizgorenih tvari u šljaci i/ili pepelu s rešetke ložišta izražava se kao postotak suhe mase, bilo kao gubitak pri spaljivanju ili kao maseni udio TOC-a.

1. ZAKLJUČCI O NRT-IMA

1.1 Sustavi upravljanja okolišem

BAT 1.Za poboljšanje ukupne ekološke učinkovitosti NRT je izrada i uvođenje sustava upravljanja okolišem (EMS-a) koji uključuje sve sljedeće značajke:

- i. zaloganje, vodstvo i odgovornost uprave, uključujući višu upravu, za provedbu učinkovitog sustava upravljanja okolišem;
- ii. analizu koja uključuje utvrđivanje konteksta organizacije, određivanje potreba i očekivanja zainteresiranih strana, utvrđivanje značajki postrojenja koje su povezane s mogućim rizicima za okoliš (ili zdravlje ljudi) i primjenjivih pravnih zahtjeva povezanih s okolišem;
- iii. oblikovanje politike zaštite okoliša koja uključuje stalno poboljšanje ekološke učinkovitosti postrojenja;
- iv. utvrđivanje ciljeva i pokazatelja uspješnosti za važne aspekte okoliša, uključujući održanje usklađenosti s primjenjivim pravnim zahtjevima;
- v. planiranje i provedbu potrebnih postupaka i radnji (uključujući preventivne i korektivne mjere, ako je potrebno) za postizanje ciljeva zaštite okoliša i izbjegavanje rizika za okoliš;
- vi. utvrđivanje struktura, uloga i odgovornosti u odnosu na aspekte okoliša i ciljeve zaštite okoliša te osiguravanje potrebnih finansijskih i ljudskih resursa;
- vii. osiguravanje potrebne stručnosti i osviještenosti osoblja čiji rad može utjecati na ekološku učinkovitost postrojenja (npr. pružanjem informacija i osposobljavanjem);
- viii. unutarnju i vanjsku komunikaciju;
- ix. poticanje sudjelovanja zaposlenika u dobroim praksama upravljanja okolišem;
- x. izradu i ažuriranje priručnika za upravljanje i pisanih postupaka za kontrolu aktivnosti koje znatno utječu na okoliš te odgovarajućih evidencija;
- xi. učinkovito operativno planiranje i kontrolu procesa;
- xii. provedbu primjerenih programa održavanja;
- xiii. postupke pripravnosti i odgovora u kriznim situacijama, uključujući sprečavanje i/ili ublažavanje štetnih utjecaja kriznih situacija (na okoliš);
- xiv. pri projektiranju novog postrojenja ili njegova dijela ili preoblikovanju postojećeg postrojenja ili njegova dijela, razmatranje njihova utjecaja na okoliš tijekom životnog vijeka koji uključuje izgradnju, održavanje, rad i stavljanje izvan pogona;
- xv. provedbu programa praćenja i mjerena; ako je potrebno, informacije su raspoložive u Referentnom izvješću o praćenju emisija u zrak i vodu iz postrojenja na temelju Direktive o industrijskim emisijama;
- xvi. redovitu usporedbu s drugim postignućima unutar sektora;
- xvii. periodičku neovisnu (u mjeri u kojoj je to izvedivo) unutarnju reviziju i periodičku neovisnu vanjsku reviziju kako bi se ocijenila ekološka učinkovitost i utvrdilo odgovara li sustav upravljanja okolišem planiranim mjerama te provodi li se i ažurira;
- xviii. ocjenu uzroka neusklađenosti, provedbu korektivnih mjera na temelju neusklađenosti, reviziju učinkovitosti korektivnih mjera te utvrđivanje (mogućeg) postojanja sličnih neusklađenosti;

xix. periodičku reviziju sustava upravljanja okolišem i njegove trajne primjerenosti, prikladnosti i djelotvornosti koju provodi viša uprava;

xx. praćenje i uzimanje u obzir razvoja čišćih tehnika.

Posebno za postrojenja za spaljivanje i, ako je relevantno, postrojenja za obradu pepela s rešetke ložišta, NRT je i uključivanje sljedećih značajki u EMS:

xxi. za postrojenja za spaljivanje, upravljanje tokom otpada (vidjeti NRT 9.);

xxii. za postrojenja za obradu pepela s rešetke ložišta, upravljanje kvalitetom rezultata (vidjeti NRT 10.);

xxiii. plan upravljanja ostacima uključujući mjere kojima se nastoji:

(a) svesti stvaranje ostataka na najmanju moguću mjeru;

(b) optimizirati ponovnu uporabu, regeneraciju, recikliranje i/ili uporabu energije od ostataka;

(c) osigurati odgovarajuće odlaganje ostataka;

xxiv. za postrojenja za spaljivanje, plan upravljanja pri neuobičajenim radnim uvjetima (vidjeti NRT 18.);

xxv. za postrojenja za spaljivanje, plan upravljanja nesrećama (vidjeti odjeljak 2.4.);

xxvi. za postrojenja za obradu pepela s rešetke ložišta, upravljanje emisijama čestica iz raspršenih izvora (vidjeti NRT 23.);

xxvii. plan upravljanja neugodnim mirisima u kojem se nastanak neugodnih mirisa u osjetljivijim receptorima može očekivati i/ili je zabilježen (vidjeti odjeljak 2.4.);

xxviii. plan upravljanja bukom (vidjeti i NRT 37.) u kojem se nastanak buke u osjetljivijim receptorima može očekivati i/ili je zabilježen (vidjeti odjeljak 2.4.).

Napomena

Uredbom (EZ) br. 1221/2009 utvrđen je sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Europske unije (EMAS), koji je primjer sustava upravljanja okolišem koji je dosljedan ovim najboljim raspoloživim tehnikama.

Primjenjivost

Razina detaljnosti i stupanj formalizacije EMS-a uglavnom će biti uvjetovani priodom, opsegom i složenošću postrojenja te rasponom njegovih mogućih utjecaja na okoliš (koje određuju i vrsta i količina otpada koji se obrađuje).

1.2 Praćenje

BAT 2.NRT je utvrđivanje bruto električne učinkovitosti, bruto energetske učinkovitosti ili učinkovitosti kotla postrojenja za spaljivanje u cijelosti ili svih relevantnih dijelova postrojenja za spaljivanje.

Opis

U slučaju novog postrojenja za spaljivanje ili nakon svake preinake postojećeg postrojenja za spaljivanje koja bi mogla znatno utjecati na energetsku učinkovitost, bruto električna učinkovitost, bruto energetska učinkovitost ili učinkovitost kotla utvrđuje se provođenjem ispitivanja učinkovitosti pri punom opterećenju.

U slučaju postojećeg postrojenja za spaljivanje koje nije provelo ispitivanje učinkovitosti ili ako se ispitivanje učinkovitosti pri punom opterećenju ne može provesti iz tehničkih razloga, bruto električna učinkovitost, bruto energetska učinkovitost ili učinkovitost kotla može se utvrditi uzimajući u obzir projektirane vrijednosti pri uvjetima ispitivanja učinkovitosti.

Za ispitivanje učinkovitosti ne postoji norma EN za utvrđivanje učinkovitosti kotla postrojenja za spaljivanje. Za postrojenja za spaljivanje s ložištem na rešetki može se primijeniti FBDR smjernica RL 7.

BAT 3.NRT je praćenje ključnih parametara procesa relevantnih za emisije u zrak i vodu, uključujući one navedene u nastavku.

Tok/lokacija	Parametri	Praćenje
dimni plinovi nastali spaljivanjem otpada	protok, udio kisika, temperatura, tlak, udio vodene pare	kontinuirano mjerjenje
komora za izgaranje	temperatura	
otpadne vode iz mokrog pročišćavanja dimnih plinova	protok, pH, temperatura	
otpadne vode iz postrojenja za obradu pepela s rešetke ložišta	protok, pH, vodljivost	

BAT 4.NRT je praćenje usmjerenih emisija u zrak najmanje uz učestalost navedenu u nastavku i u skladu s odgovarajućim normama EN. Ako norme EN nisu dostupne, NRT je primjena normi ISO, nacionalnih ili drugih međunarodnih normi kojima se osigurava dobivanje podataka jednakovrijedne znanstvene kvalitete.

Tvar/ Parametar	Proces	Norme (¹)	Minimalna učestalost praćenja (²)	Praćenje povezano s
NO _x	spaljivanje otpada	generičke norme EN	kontinuirano	NRT 29.
NH ₃	spaljivanje otpada pri uporabi SNCR-a i/ili SCR-a	generičke norme EN	kontinuirano	NRT 29.
N ₂ O	— spaljivanje otpada u peći s fluidiziranim slojem — spaljivanje otpada pri radu SNCR-a s ureom	EN 21258 (³)	jedanput godišnje	NRT 29.
CO	spaljivanje otpada	generičke norme EN	kontinuirano	NRT 29.
SO ₂	spaljivanje otpada	generičke norme EN	kontinuirano	NRT 27.
HCl	spaljivanje otpada	generičke norme EN	kontinuirano	NRT 27.
HF	spaljivanje otpada	generičke norme EN	kontinuirano (⁴)	NRT 27.
čestice	obrada pepela s rešetke ložišta	EN 13284-1	jedanput godišnje	NRT 26.
	spaljivanje otpada	generičke norme EN i norma EN 13284-2	kontinuirano	NRT 25.
metali i metaloidi osim žive (As, Cd, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, Tl, V)	spaljivanje otpada	EN 14385	jedanput u šest mjeseci	NRT 25.
Hg	spaljivanje otpada	generičke norme EN i EN 14884	kontinuirano (⁵)	NRT 31.
TVOC	spaljivanje otpada	generičke norme EN	kontinuirano	NRT 30.
PBDD/F	spaljivanje otpada (⁶)	ne postoji norma EN	jedanput u šest mjeseci	NRT 30.

Tvar/ Parametar	Proces	Norme (¹)	Minimalna učestalost praćenja (²)	Praćenje povezano s
PCDD/F	spaljivanje otpada	EN 1948-1, EN 1948-2, EN 1948-3	jedanput u šest mjeseci za kratkoročno uzorkovanje	NRT 30.
		ne postoji norma EN za dugoročno uzorkovanje, EN 1948-2, EN 1948-3	jedanput mjesečno za dugoročno uzorkovanje (³)	NRT 30.
dioksinima slični PCB-i	spaljivanje otpada	EN 1948-1, EN 1948-2, EN 1948-4	jedanput u šest mjeseci za kratkoročno uzorkovanje (⁴)	NRT 30.
		ne postoji norma EN za dugoročno uzorkovanje, EN 1948-2, EN 1948-4	jedanput mjesečno za dugoročno uzorkovanje (⁵) (⁶)	NRT 30.
benzo[a]piren	spaljivanje otpada	ne postoji norma EN	jedanput godišnje	NRT 30.

(¹) Generičke norme EN za kontinuirano mjerjenje su EN 15267-1, EN 15267-2, EN 15267-3 i EN 14181. Norme EN za periodička mjerjenja navedena su u tablici ili u bilješkama.

(²) Kod periodičkog praćenja učestalost praćenja ne primjenjuje se ako bi rad postrojenja bio samo za potrebe mjerjenja emisija.

(³) Ako se primjenjuje kontinuirano praćenje N₂O, primjenjuju se generičke norme EN za kontinuirana mjerjenja.

(⁴) Kontinuirano mjerjenje HF može se zamijeniti periodičkim mjerjenjima s minimalnom učestalošću jedanput u šest mjeseci ako se dokaže da su razine emisija HCl dovoljno stabilne. Za periodičko mjerjenje HF ne postoji norma EN.

(⁵) Za postrojenja u kojima se spaljuje otpad s dokazanim niskim i stabilnim udjelom žive (npr. monotokovi otpada kontroliranog sastava), kontinuirano praćenje emisija može se zamijeniti dugoročnim uzorkovanjem (ne postoji norma EN za dugoročno uzorkovanje žive) ili periodičkim mjerjenjima s minimalnom učestalošću jedanput u šest mjeseci. U potonjem slučaju relevantna je norma EN 13211.

(⁶) Praćenje se primjenjuje samo na spaljivanje otpada koji sadržava bromirane usporivače gorenja ili na postrojenja koja upotrebljavaju NRT 31.d. s kontinuiranim ubrizgavanjem broma.

(⁷) Praćenje se ne primjenjuje ako se dokaže da su razine emisija dovoljno stabilne.

(⁸) Praćenje se ne primjenjuje ako je dokazano da su emisije dioksinima sličnih PCB-a manje od 0,01 ng WHO-TEQ/Nm³.

BAT 5.NRT je primjerno praćenje usmjerenih emisija u zrak iz postrojenja za spaljivanje pri neuobičajenim radnim uvjetima.

Opis

Praćenje se može provoditi izravnim mjerjenjima emisija (npr. za onečišćujuće tvari koje se kontinuirano prate) ili praćenjem zamjenskih parametara ako se pokaže da su jednake ili bolje znanstvene kvalitete u odnosu na izravna mjerjenja emisija. Emisije tijekom uključivanja i isključivanja kad se ne spaljuje otpad, uključujući emisije PCDD/F-a, procjenjuju se na temelju aktivnosti mjerjenja, npr. svake tri godine, koja se provode tijekom planiranih operacija uključivanja/isključivanja.

BAT 6.NRT je praćenje emisija u vodu iz pročišćavanja dimnih plinova i/ili obrade pepela s rešetke ložišta najmanje uz učestalost navedenu u nastavku i u skladu s odgovarajućim normama EN. Ako norme EN nisu dostupne, NRT je primjena normi ISO, nacionalnih ili drugih međunarodnih normi kojima se osigurava dobivanje podataka jednakovrijedne znanstvene kvalitete.

Tvar/parametar	Proces	Norme	Minimalna učestalost praćenja	Praćenje povezano s	
ukupni organski ugljik (TOC)	FGC	EN 1484	jedanput mjesečno	NRT 34.	
	obrada pepela s rešetke ložišta		jedanput mjesečno (¹)		
ukupne suspen-dirane krutetvari (UST)	FGC	EN 872	jedanput dnevno (²)		
	obrada pepela s rešetke ložišta		jedanput mjesečno (¹)		
As	FGC	dostupne razne norme EN (npr. EN ISO 11885, EN ISO 15586, EN ISO 17294-2)	jedanput mjesečno		
Cd	FGC				
Cr	FGC				
Cu	FGC				
Mo	FGC				
Ni	FGC				
Pb	FGC		jedanput mjesečno		
	obrada pepela s rešetke ložišta		jedanput mjesečno (¹)		
Sb	FGC		jedanput mjesečno		
Tl	FGC				
Zn	FGC				
Hg	FGC	dostupne razne norme EN (npr. EN ISO 12846 ili EN ISO 17852)	jedanput mjesečno (¹)		
amonijjski dušik ($\text{NH}_4\text{-N}$)	obrada pepela s rešetke ložišta	dostupne razne norme EN (npr. EN ISO 11732, EN ISO 14911)			
klorid (Cl^-)	obrada pepela s rešetke ložišta	dostupne razne norme EN (npr. EN ISO 10304-1, EN ISO 15682)			
sulfat (SO_4^{2-})	obrada pepela s rešetke ložišta	EN ISO 10304-1	jedanput u šest mjeseci		
PCDD/F	FGC	ne postoji norma EN	jedanput mjesečno (¹)		
	obrada pepela s rešetke ložišta		jedanput u šest mjeseci		

(¹) Učestalost praćenja može biti najmanje jedanput u šest mjeseci ako se dokaže da su emisije dovoljno stabilne.

(²) Dnevno 24-satno kombinirano uzorkovanje razmjerno protoku može se zamjeniti dnevnim mjeranjima na slučajnom uzorku.

Parametar	Norme	Minimalna učestalost praćenja	Praćenje povezano s
gubitak pri spaljivanju ⁽¹⁾	EN 14899 te EN 15169 ili EN 15935	jedanput u tri mjeseca	NRT 14.
ukupni organski ugljik ^{(1) (2)}	EN 14899 te EN 13137 ili EN 15936		

⁽¹⁾ Prati se gubitak pri spaljivanju ili ukupni organski ugljik.

⁽²⁾ Elementarni ugljik (npr. utvrđen na temelju DIN 19539) može se oduzeti od rezultata mjerena.

BAT 8.Za spaljivanje opasnog otpada koji sadržava POO-e NRT je utvrđivanje udjela POO-a u izlaznim tokovima (npr. šljaci i pepelu s rešetke ložista, dimnim plinovima, otpadnim vodama) nakon puštanja u pogon postrojenja za spaljivanje i nakon svake promjene koja može znatno utjecati na udio POO-a u izlaznim tokovima.

Opis

Udio POO-a u izlaznim tokovima utvrđuje se izravnim mjerenjima ili neizravnim metodama (npr. kumulirana količina POO-a u lebdećem pepelu, suhim ostacima FGC-a, otpadnim vodama iz pročišćavanja dimnih plinova i povezanim muljem iz pročišćavanja otpadnih voda može se utvrditi praćenjem udjela POO-a u dimnim plinovima prije i nakon sustava za pročišćavanje dimnih plinova) ili na temelju studija koje su reprezentativne za postrojenje.

Primjenjivost

Primjenjuje se samo na postrojenja koja:

- spaljuju opasni otpad s razinama POO-a prije spaljivanja koje premašuju granične vrijednosti koncentracija definirane u Prilogu IV. Uredbi (EZ) br. 850/2004 i izmjenama; i
- ne odgovaraju specifikacijama opisa postupka iz poglavlja IV.G.2. točke (g) tehničkih smjernica UNEP-a/ CHW.13/6/Add.1/Rev.1.

1.3 Opća ekološka učinkovitost i učinkovitost izgaranja

BAT 9.Za poboljšanje ukupne ekološke učinkovitosti postrojenja za spaljivanje upravljanjem tokom otpada (vidjeti NRT 1.) NRT je primjena svih tehnika iz točaka od a. do c. navedenih u nastavku te, prema potrebi, i tehnika d., e. i f.

	Tehnika	Opis
(a)	utvrđivanje vrsta otpada koji se spaljuje	Na temelju karakteristika postrojenja za spaljivanje, identifikacija vrsta otpada koje se može spaljivati u odnosu na, primjerice, fizikalno stanje, kemijska svojstva, opasna svojstva i prihvatljive raspone ogrjevne vrijednosti, vlažnosti, udjela i veličine čestica pepela.
(b)	uspstava i provedba karakterizacije otpada i prethodnih postupaka za prihvat otpada	Cilj je tih postupaka osigurati tehničku (i pravnu) prihvatljivost postupaka obrade otpada za određeni otpad prije dovoza otpada u postrojenje. Oni uključuju postupke za prikupljanje podataka o dolaznom otpadu te mogu uključivati uzorkovanje i karakterizaciju otpada kako bi se stekla dostatna saznanja o sastavu otpada. Prethodni postupci za prihvat otpada temeljeni su na procjeni rizika uzimajući u obzir, na primjer, opasna svojstva otpada, rizik koji otpad predstavlja u smislu sigurnosti postupka, sigurnosti na radu i utjecaja na okoliš, kao i informacije koje su dostavili prethodni posjednici otpada.

	Tehnika	Opis
(c)	uspostava i provedba postupaka za prihvat otpada	Cilj je postupaka za prihvat potvrditi svojstva otpada koja su utvrđena u fazi prethodnih postupaka za prihvat. Tim se postupcima utvrđuju elementi koje treba provjeriti po dostavi otpada u postrojenje, kao i kriteriji za prihvat i odbijanje otpada. Oni mogu uključivati uzorkovanje, pregled i analizu otpada. Postupci za prihvat otpada temeljeni su na riziku uzimajući u obzir, na primjer, opasna svojstva otpada, rizik koji otpad predstavlja u smislu sigurnosti postupka, sigurnosti na radu i utjecaja na okoliš, kao i informacije koje su dostavili prethodni posjednici otpada. Elementi koje treba pratiti za svaku vrstu otpada detaljno su navedeni u NRT-u 11.
(d)	uspostava i provedba sustava praćenja i popisa otpada	Cilj je sustava praćenja i popisa otpada pratiti lokaciju i količinu otpada u postrojenju. U popisu se nalaze sve informacije generirane tijekom prethodnih postupaka za prihvat otpada (npr. datum dovoza u postrojenje i jedinstveni referentni broj otpada, informacije o prethodnim posjednicima otpada, rezultati analize prethodnih postupaka za prihvat i prihvata, priroda i količina otpada pohranjenog na lokaciji, uključujući sve utvrđene opasnosti), prihvata, skladištenja, obrade i/ili prijevoza izvan lokacije. Sustav praćenja otpada temeljen je na riziku uzimajući u obzir, na primjer, opasna svojstva otpada, rizik koji otpad predstavlja u smislu sigurnosti postupka, sigurnosti na radu i utjecaja na okoliš, kao i informacije koje su dostavili prethodni posjednici otpada. Sustav praćenja otpada uključuje jasno označivanje otpada koji se skladišti na mjestima koja nisu spremnik za otpad ili spremnik za skladištenje mulja (npr. u posudama, bačvama, balama i drugim oblicima ambalaže) tako da ga je u svakom trenutku moguće identificirati.
(e)	odvajanje otpada	Otpad se skladišti odvojeno ovisno o svojstvima kako bi se omogućili skladištenje i spaljivanje koji su jednostavniji i sigurniji za okoliš. Odvajanje otpada temelji se na fizičkom odvajanju različitih vrsta otpada i na postupcima za utvrđivanje kad se otpad skladišti i gdje.
(f)	provjera kompatibilnosti otpada prije miješanja ili usitnjavanja opasnog otpada	Kompatibilnost se osigurava nizom mjera i testova za provjeru kako bi se otkrile sve neželjene i/ili potencijalno opasne kemijske reakcije između vrsta otpada (npr. polimerizacija, razvijanje plina, egzotermna reakcija, razlaganje) pri miješanju ili usitnjavanju. Testovi kompatibilnosti temeljeni su na riziku uzimajući u obzir, na primjer, opasna svojstva otpada, rizik koji otpad predstavlja u smislu sigurnosti postupka, sigurnosti na radu i utjecaja na okoliš, kao i informacije koje su dostavili prethodni posjednici otpada.

BAT 10.Za poboljšanje ukupne ekološke učinkovitosti postrojenja za obradu pepela s rešetke ložišta NRT je uključivanje značajki upravljanja kvalitetom rezultata u EMS (vidjeti NRT 1.).

Opis

Značajke upravljanja kvalitetom rezultata uključene su u EMS kako bi se osiguralo da rezultat obrade pepela s rešetke ložišta bude u skladu s očekivanjima primjenom postojećih normi EN, ako su dostupne. Time se omogućuje i praćenje i optimizacija učinkovitosti obrade pepela s rešetke ložišta.

BAT 11.Za poboljšanje ukupne ekološke učinkovitosti postrojenja za spaljivanje NRT je praćenje isporuka otpada kao dijela postupaka za prihvatanje otpada (vidjeti NRT 9.c.), uključujući, ovisno o riziku koji ulazni otpad predstavlja, elemente navedene u nastavku.

Vrsta otpada	Praćenje isporuke otpada
Kruti komunalni otpad i ostali neopasni otpad	<ul style="list-style-type: none"> — detektiranje radioaktivnosti — vaganje isporuka otpada — vizualni pregled — periodičko uzorkovanje isporuka otpada i analiza ključnih svojstava/tvari (npr. ogrjevne vrijednosti, udjela halogena i metala/metaloida). Za kruti komunalni otpad to uključuje zasebni istovar.
kanalizacioni mulj	<ul style="list-style-type: none"> — vaganje isporuka otpada (ili mjerjenje protoka ako se kanalizacioni mulj isporučuje cjevovodom) — vizualni pregled, koliko je to tehnički moguće — periodičko uzorkovanje i analiza ključnih svojstava/tvari (npr. ogrjevne vrijednosti, udjela vode, pepela i žive)
opasni otpad koji nije klinički otpad	<ul style="list-style-type: none"> — detektiranje radioaktivnosti — vaganje isporuka otpada — vizualni pregled, koliko je to tehnički moguće — kontrola i usporedba pojedinačnih isporuka otpada s deklaracijom proizvođača otpada — uzorkovanje sadržaja: <ul style="list-style-type: none"> — svih cisterni i prikolica s rasutim teretom — pakiranog otpada (npr. u bačvama, međuspremnicima za teret ili manjim pakiranjima) i analiza: <ul style="list-style-type: none"> — parametara izgaranja (uključujući ogrjevnu vrijednost i plamište) — kompatibilnosti otpada, kako bi se otkrile moguće opasne reakcije nakon miješanja ili usitnjavanja otpada, prije skladištenja (NRT 9.f.) — ključnih tvari koje uključuju POO-e, halogene i sumpor, metale/metaloidne
klinički otpad	<ul style="list-style-type: none"> — detektiranje radioaktivnosti — vaganje isporuka otpada — vizualni pregled cjelovitosti pakiranja

BAT 12.Za smanjenje rizika za okoliš povezanih s prihvatom i skladištenjem otpada te rukovanjem otpadom NRT je primjena obiju tehnika navedenih u nastavku.

	Tehnika	Opis
(a)	nepropusne površine s odgovarajućom odvodnom infrastrukturom	Ovisno o rizicima koje otpad predstavlja u pogledu onečišćenja tla ili vode, površina zona za prihvatanje i skladištenje otpada te rukovanje otpadom nepropusna je za predmetne tekućine te je opremljena odgovarajućom odvodnom infrastrukturom (vidjeti NRT 32.). Cjelovitost te površine periodički se provjerava u mjeri u kojoj je to tehnički moguće.
(b)	odgovarajući kapacitet za skladištenje otpada	Poduzimaju se mjeru za izbjegavanje akumuliranja otpada kao što su: <ul style="list-style-type: none"> — maksimalni kapacitet za skladištenje otpada jasno je određen i nije prekomjeran, uzimajući u obzir značajke otpada (npr. u pogledu opasnosti od požara) i kapacitet obrade, — količina uskladištenog otpada redovito se prati u odnosu na najveći dozvoljeni kapacitet skladišta, — za otpad koji nije miješan tijekom skladištenja (npr. klinički otpad, pakirani otpad) jasno je utvrđeno maksimalno vrijeme zadržavanja.

BAT 13.Za smanjenje rizika za okoliš povezanih sa skladištenjem kliničkog otpada i rukovanjem njime NRT je primjena kombinacije tehnika navedenih u nastavku.

	Tehnika	Opis
(a)	automatsko ili poluautomatsko rukovanje otpadom	Klinički otpad istovaren je iz kamiona u skladišni prostor primjenom automatiziranog ili ručnog sustava, ovisno o riziku koji predstavlja taj postupak. Klinički otpad unosi se u peć iz skladišnog prostora pomoću automatiziranog sustava unošenja.
(b)	spaljivanje zatvorenih spremnika za jednokratnu uporabu, ako se upotrebljavaju	Klinički otpad isporučuje se u zapečaćenim i čvrstim spremnicima koji se spaljuju i koji se nikad ne otvaraju tijekom operacija skladištenja i rukovanja. Ako se u njima zbrinjavaju igle i oštri predmeti, spremnici su i neprobojni.
(c)	čišćenje i dezinfekcija spremnika za višekratnu uporabu, ako se upotrebljavaju	Spremnici za otpad za višekratnu uporabu čiste se u prostoru određenom za čišćenje i dezinficiraju u pogonu posebno konstruiranom za dezinfekciju. Svi ostaci iz operacija čišćenja spaljuju se.

BAT 14.Za poboljšanje ukupne ekološke učinkovitosti spaljivanja otpada, smanjenje udjela neizgorenih tvari u šljaci i pepelu s rešetke ložišta te smanjenje emisija u zrak iz spaljivanja otpada NRT je primjena odgovarajuće kombinacije tehnika navedenih u nastavku.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(a)	usitnjavanje i miješanje otpada	Usitnjavanje i miješanje otpada prije spaljivanja uključuje, primjerice, sljedeće radnje: — miješanje grabilicom otpada u spremniku; — uporabu sustava izjednačavanja unošenja; — usitnjavanje kompatibilnog tekućeg i kašastog otpada. U nekim se slučajevima kruti otpad usitnjava prije miješanja.	Nije primjenjivo ako je zbog sigurnosnih razloga ili značajki otpada potreban izravan unos u peć (npr. klinički infektivni otpad, otpad neugodnog mirisa ili otpad koji je podložan ispuštanju hlapljivih tvari). Ne primjenjuje se ako može doći do neželjenih reakcija između različitih vrsta otpada (vidjeti NRT 9.f.).
(b)	napredni sustav kontrole	Vidjeti odjeljak 2.1.	Općenito primjenjivo.
(c)	optimizacija postupka spaljivanja	Vidjeti odjeljak 2.1.	Optimizacija konstrukcije ne primjenjuje se na postojeće peći.

Tablica 1.

Razine ekološke učinkovitosti povezane s NRT-om za neizgorene tvari u šljaci i pepelu s rešetke ložišta od spaljivanja otpada

Parametar	Jedinica	Razina ekološke učinkovitosti povezana s NRT-om
udio TOC-a u šljaci i pepelu s rešetke ložišta ⁽¹⁾	udio suhe mase – %	1–3 ⁽²⁾
gubitak pri spaljivanju šljake i pepela s rešetke ložišta ⁽¹⁾	udio suhe mase – %	1–5 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Primjenjuje se razina ekološke učinkovitosti povezana s NRT-om za udio TOC-a ili razina ekološke učinkovitosti povezana s NRT-om za gubitak pri spaljivanju.

⁽²⁾ Donja granica raspona razine ekološke učinkovitosti povezane s NRT-om može se postići kad se upotrebljavaju peći s fluidiziranim slojem ili rotacijske peći s načinom rada pri kojem nastaje vitrificirana šljaka.

Povezano praćenje opisano je u NRT-u 7.

BAT 15.Za poboljšanje ukupne ekološke učinkovitosti postrojenja za spaljivanje i smanjenje emisija u zrak NRT je utvrđivanje i provedba postupaka za prilagodbu postavki postrojenja, npr. putem naprednog sustava kontrole (vidjeti opis u odjeljku 2.1), ako i kad je to potrebno i izvedivo, na temelju karakterizacije i kontrole otpada (vidjeti NRT 11.).

BAT 16.Za poboljšanje ukupne ekološke učinkovitosti postrojenja za spaljivanje i smanjenje emisija u zrak NRT je utvrđivanje i provedba operativnih postupaka (npr. organizacija lanca opskrbe, kontinuirani, a ne isprekidani pogon) kako bi se što je moguće više ograničilo operacije uključivanja i isključivanja.

BAT 17.Za smanjenje emisija u zrak i, prema potrebi, u vodu iz postrojenja za spaljivanje NRT je osiguravanje da su sustav za pročišćavanje dimnih plinova i postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda prikladno konstruirani (npr. uzimajući u obzir maksimalnu brzinu protoka i koncentracije onečišćujućih tvari), da se njima upravlja u okviru projektiranih mogućnosti te da se održavaju tako da se osigura optimalna raspoloživost.

BAT 18.Za smanjenje učestalosti pojave neuobičajenih radnih uvjeta i smanjenje emisija u zrak i, prema potrebi, u vodu iz postrojenja za spaljivanje pri neuobičajenim radnim uvjetima NRT je utvrđivanje i provedba plana upravljanja pri neuobičajenim radnim uvjetima koji se temelji na riziku u okviru sustava upravljanja okolišem (vidjeti NRT 1.) koji uključuje sve elemente navedene u nastavku:

- utvrđivanje potencijalnih neuobičajenih radnih uvjeta (npr. kvara opreme ključne za zaštitu okoliša („kritična oprema”), njihovih glavnih uzroka i potencijalnih posljedica, te redovito preispitivanje i ažuriranje popisa utvrđenih neuobičajenih radnih uvjeta nakon periodičke procjene u nastavku);
- odgovarajuća konstrukcija kritične opreme (npr. segmentacija vrećastog filtra, tehnike za grijanje dimnih plinova i izbjegavanje potrebe za zaobilazeњem vrećastog filtra tijekom uključivanja i isključivanja itd.);
- utvrđivanje i provedba plana preventivnog održavanja za kritičnu opremu (vidjeti NRT 1.xii.);
- praćenje i bilježenje emisija pri neuobičajenim radnim uvjetima i povezanih okolnosti (vidjeti NRT 5.);
- periodička procjena emisija do kojih dolazi pri neuobičajenim radnim uvjetima (npr. učestalost događaja, trajanje, količina emitiranih onečišćujućih tvari) te provedba korektivnih mjeru ako je to potrebno.

1.4 Energetska učinkovitost

BAT 19.Za povećanje učinkovitosti resursa u postrojenju za spaljivanje NRT je primjena kotla s oporabom topline.

Opis

Energija sadržana u dimnim plinovima oporabljuje se u kotlu s oporabom topline u kojem se proizvodi topla voda i/ili para, koja se može izvoziti, internu koristiti i/ili upotrebljavati za proizvodnju električne energije.

Primjenjivost

U slučaju postrojenja namijenjenih spaljivanju opasnog otpada, primjenjivost može biti ograničena:

- ljepljivošću lebdećeg pepela;
- korozivnošću dimnog plina.

BAT 20.Za povećanje energetske učinkovitosti postrojenja za spaljivanje NRT je upotreba prikladne kombinacije tehnika navedenih u nastavku.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(a)	sušenje kanalizacijskog mulja	Nakon mehaničke dehidracije kanalizacijski mulj dodatno se suši, na primjer primjenom topline niže temperature, prije nego što se počne unositi u peć. Razmjer u kojem se mulj može osušiti ovisi o sustavu unošenja u peć.	Primjenjivo u okviru ograničenja povezanih s dostupnošću topline niže temperature.
(b)	smanjenje protoka dimnih plinova	Protok dimnih plinova smanjuje se npr.: <ul style="list-style-type: none"> — poboljšanjem distribucije primarnog i sekundarnog zraka za izgaranje; — recirkulacijom dimnih plinova (vidjeti odjeljak 2.2). Manjim protokom dimnih plinova smanjuje se energetska potražnja postrojenja (npr. za usisnim ventilatorima).	Za postojeća postrojenja primjenjivost recirkulacije dimnih plinova može biti ograničena zbog tehničkih ograničenja (npr. opterećenje onečišćujućim tvarima u dimnim plinovima, uvjeti spaljivanja).
(c)	svođenje gubitaka topline na najmanju moguću mjeru	Gubitci topline svode se na najmanju moguću mjeru npr.: <ul style="list-style-type: none"> — primjenom integriranih kotlova u pećima, koji omogućuju uporabu topline i iz stjenki peći; — toplinskom izolacijom peći i kotlova; — recirkulacijom dimnih plinova (vidjeti odjeljak 2.2); — oporabom topline iz hlađenja šljake i pepela s rešetke ložišta (vidjeti NRT 20.i.). 	Integrirani kotlovi u pećima ne primjenjuju se na rotacijske peći ili na druge peći namijenjene spaljivanju opasnog otpada na visokim temperaturama.
(d)	optimizacija konstrukcije kotla	Prijenos topline u kotlu poboljšava se optimiziranjem, npr.: <ul style="list-style-type: none"> — brzine i distribucije dimnih plinova; — protoka vode/pare; — konvektivnih snopova cijevi; — sustava za čišćenje kotlova u pogonu i izvan pogona radi smanjenja stvaranja naslaga u konvektivnim snopovima cijevi na najmanju moguću mjeru. 	Primjenjivo na nova postrojenja i na opsežne naknadne ugradnje u postojeća postrojenja.
(e)	izmjenjivači topline dimnih plinova niske temperature	Posebni izmjenjivači topline koji su otporni na koroziju upotrebljavaju se za uporabu dodatne energije iz dimnog plina na izlazu iz kotla, poslije elektrostatskog taložnika ili nakon sustava za ubrizgavanje suhog sorbensa.	Primjenjivo u okviru ograničenja profila radne temperature sustava za pročišćavanje dimnih plinova. Kod postojećih postrojenja primjenjivost može biti ograničena nedostatkom prostora.
(f)	visoki uvjeti pare	Što su uvjeti pare viši (temperatura i tlak), to je veća učinkovitost pretvaranja električne energije u parnom ciklusu. Za rad pri visokim uvjetima pare (npr. iznad 45 bara, 400 °C) potrebna je primjena posebnih slitina čelika ili vatrostalnih obloga kako bi se zaštitili dijelovi kotlova koji su izloženi najvišim temperaturama.	Primjenjivo na nova postrojenja i na opsežne naknadne ugradnje u postojeća postrojenja u kojima je postrojenje uglavnom usmjereni na proizvodnju električne energije. Primjenjivost može biti ograničena: <ul style="list-style-type: none"> — ljepljivošću lebdećeg pepela; — korozivnošću dimnog plina.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(g)	kogeneracija	Kogeneracija topline i električne energije pri kojoj se toplina (uglavnom iz pare koja izlazi iz turbine) upotrebljava za proizvodnju tople vode/pare za upotrebu u industrijskim procesima/djelatnostima ili u mreži centralnog grijanja/hlađenja.	Primjenjivo u okviru ograničenja povezanih s lokalnom potražnjom za toplinskom i električnom energijom i/ili dostupnošću mreža.
(h)	kondenzator dimnih plinova	Izmjenjivač topline ili ispirač s izmjenjivačem topline, pri čemu se vodena para sadržana u dimnim plinovima kondenzira, prenoseći latentnu toplinu u vodu na dovoljno niskoj temperaturi (npr. povratni protok toplovodne mreže). Kondenzator dimnih plinova pruža i dodatne koristi smanjenjem emisija u zrak (npr. čestica i kiselih plinova). Upotrebom toplinskih crpki može se povećati količina energije uporabljene iz kondenzacije dimnih plinova.	Primjenjivo u okviru ograničenja povezanih s potražnjom za toplinskom energijom niske temperature, npr. dostupnošću mreže za centralno grijanje, s dovoljno niskom povratnom temperaturom.
(i)	rukovanje suhim pepelom s rešetke ložišta	Suhi vrući pepeo s rešetke ložišta pada s rešetke na prijenosni sustav i hlađi se okolnim zrakom. Energija se uporabljuje upotrebom rashladnog zraka za izgaranje.	Primjenjivo isključivo na peći s ložištem na rešetki. Mogu postojati tehnička ograničenja koja sprečavaju naknadnu ugradnju u postojeće peći.

Tablica 2.

Razine energetske učinkovitosti povezane s NRT-om za spaljivanje otpada

Razina energetske učinkovitosti povezana s NRT-om (%)				
Postrojenje	Kruti komunalni otpad, ostali neopasni i opasni drvni otpad		Opasni otpad koji nije opasni drvni otpad ⁽¹⁾	Kanalizacijski mulj
	Bruto električna učinkovitost ⁽²⁾ ⁽³⁾	Bruto energetska učinkovitost ⁽⁴⁾	Učinkovitost kotla	
Novo postrojenje	25–35			
Postojeće postrojenje	20–35	72–91 ⁽⁵⁾	60–80	60–70 ⁽⁶⁾

⁽¹⁾ Razina energetske učinkovitosti povezana s NRT-om primjenjuje se samo ako se primjenjuje kotao s uporabom topline.

⁽²⁾ Razine energetske učinkovitosti povezane s NRT-om za bruto električnu učinkovitost primjenjuju se samo na postrojenja ili dijelove postrojenja za proizvodnju električne energije pomoću kondenzacijskih turbina.

⁽³⁾ Gornja granica raspona razine energetske učinkovitosti povezane s NRT-om može se postići ako se upotrebljava NRT 20. f.

⁽⁴⁾ Razine energetske učinkovitosti povezane s NRT-om za bruto energetsku učinkovitost primjenjuju se samo na postrojenja ili dijelove postrojenja koji proizvode samo toplinu ili proizvode električnu energiju korištenjem turbine s protutlakom i toplinu parom koja napušta turbinu.

⁽⁵⁾ Bruto energetska učinkovitost koja premašuje gornju granicu raspona razine energetske učinkovitosti povezane s NRT-om (čak i iznad 100 %) može se postići ako se upotrebljava kondenzator dimnih plinova.

⁽⁶⁾ Za spaljivanje kanalizacijskog mulja učinkovitost kotla u velikoj mjeri ovisi o udjelu vode u kanalizacijskom mulju koji ulazi u peć.

1.5 Emisije u zrak

1.5.1 Emisije iz raspršenih izvora

BAT 21.Za sprečavanje ili smanjenje emisija iz raspršenih izvora u postrojenju za spaljivanje, uključujući emisije neugodnih mirisa, NRT je:

- skladištenje krutog i rasutog kašastog otpada koji je neugodnog mirisa i/ili je podložan ispuštanju hlapljivih tvari u zatvorenim zgradama pod kontroliranim negativnim tlakom te primjena odsisanog zraka kao zraka za izgaranje za spaljivanje ili slanje u drugi odgovarajući sustav za smanjenje emisija u slučaju opasnosti od eksplozije;
- skladištenje tekućeg otpada u cisternama pod odgovarajućim kontroliranim tlakom i provođenje odušnika cisterne u sustav za unos zraka za izgaranje ili drugi odgovarajući sustav za smanjenje emisija;
- kontrola rizika od neugodnih mirisa tijekom razdoblja potpunog isključivanja kad nema raspoloživog kapaciteta za spaljivanje, npr.:
  - slanjem odušenog ili odsisanog zraka u alternativni sustav za smanjenje emisija, npr. mokri ispirač, fiksni adsorpcijski sloj;
  - smanjenjem količine otpada u skladištu na najmanju moguću mjeru, npr. prekidanjem, smanjenjem ili prenošenjem isporuka otpada, kao dio upravljanja tokom otpada (vidjeti NRT 9.);
  - skladištenjem otpada u odgovarajuće zapečaćene bale.

BAT 22.Za sprečavanje emisija hlapljivih spojeva iz raspršenih izvora od rukovanja plinovitim i tekućim otpadom koji je neugodnog mirisa i/ili je podložan ispuštanju hlapljivih tvari u postrojenjima za spaljivanje NRT je njegovo izravno unošenje u peć.

Opis

Za plinoviti i tekući otpad koji se isporučuje u spremnicima za otpad u rasutom stanju (npr. cisternama), izravno unošenje provodi se povezivanjem spremnika za otpad s trakom za unošenje u peć. Spremnik se zatim prazni tlačenjem dušikom ili, ako je viskoznost dovoljno niska, upumpavanjem tekućine.

Za plinoviti i tekući otpad koji se isporučuje u spremnicima za otpad koji su prikladni za spaljivanje (npr. bačve), izravno unošenje provodi se uvođenjem spremnika izravno u peć.

Primjenjivost

Možda neće biti primjenjivo na spaljivanje kanalizacijskog mulja ovisno, na primjer, o udjelu vode i o potrebi prethodnog sušenja ili miješanja s drugim vrstama otpada.

BAT 23.Za sprečavanje ili smanjenje emisija čestica iz raspršenih izvora u zrak od obrade šljake i pepela s rešetke ložišta NRT je uključivanje u sustav upravljanja okolišem (vidjeti NRT 1.) sljedećih značajki upravljanja emisijama čestica iz raspršenih izvora:

- utvrđivanja najrelevantnijih raspršenih izvora emisija čestica (primjenom npr. EN 15445);
- definiranja i provedbe odgovarajućih mjera i tehnika sprečavanja ili smanjenja emisija iz raspršenih izvora u danom vremenskom okviru.

BAT 24.Za sprečavanje ili smanjenje emisija čestica iz raspršenih izvora u zrak od obrade šljake i pepela s rešetke ložišta NRT je primjena prikladne kombinacije tehnika navedenih u nastavku.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(a)	ograđivanje i pokrivanje opreme	Ograđivanje/izoliranje radnji koje mogu dovesti do stvaranja čestica (kao što su mljevenje, razdvajanje) i/ili pokrivanje transportnih sustava i dizala. Ograđivanje se može postići i ugradnjom sve opreme u zatvorenu zgradu.	Ugradnja opreme u zatvorenoj zgradi možda neće biti primjenjiva na pokretne uređaje za obradu.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(b)	granična visina ispuštanja	Uskladiti visinu ispuštanja s promjenjivom visinom hrpe, ako je moguće automatski (npr. transportne trake s podesivim visinama).	Općenito primjenjivo.
(c)	zaštita zaliha od dominantnog smjera vjetra	Zaštita prostora za skladištenje ili zaliha u rasutom stanju pokrovima i vjetrobranima kao što su zaštitne ograde, zidovi ili vertikalno zelenilo, kao i pravilna orijentacija zaliha u odnosu na dominantni smjer vjetra.	Općenito primjenjivo.
(d)	upotreba raspršivača vode	Ugradnja sustava raspršivača vode na glavnim raspršenim izvorima emisija čestica. Vlaženje čestica pospješuje njihovu aglomeraciju i taloženje. Emisije čestica iz raspršenih izvora u zalihamu smanjuju se osiguravanjem prikladnog ovlaživanja mjesta za punjenje i pražnjenje ili samih zaliha.	Općenito primjenjivo.
(e)	optimizacija udjela vlage	Optimizacija udjela vlage u šljakici i pepelu s rešetke ložišta do razine potrebne za učinkovitu uporabu metala i mineralnih materijala, uz istodobno smanjenje ispuštanja čestica na najmanju moguću mjeru.	Općenito primjenjivo.
(f)	djelovanje pod negativnim tlakom	Provodenje obrade šljake i pepela s rešetke ložišta u zatvorenoj opremi ili zgradama (vidjeti tehniku a.) pod negativnim tlakom kako bi se omogućila obrada odsisanog zraka tehnikom smanjenja emisija (vidjeti NRT 26.) kao usmjerenih emisija.	Primjenjivo samo na pepeo s rešetke ložišta ispušten u suhom stanju i druge vrste pepela s rešetke ložišta s niskim udjelom vlage.

1.5.2 Usmjerene emisije

1.5.2.1 Emisije čestica, metala i metaloida

BAT 25.Za smanjenje usmjerenih emisija čestica, metala i metaloida iz spaljivanja otpada u zrak NRT je primjena jedne od tehnika navedenih u nastavku ili njihove kombinacije.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(a)	vrećasti filter	Vidjeti odjeljak 2.2.	Općenito primjenjivo na nova postrojenja. Primjenjivo na postojeća postrojenja u okviru ograničenja povezanih s profilom radne temperature sustava za pročišćavanje dimnih plinova.
(b)	elektrostatski taložnik	Vidjeti odjeljak 2.2.	Općenito primjenjivo.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(c)	ubrizgavanje suhog sorbensa	Vidjeti odjeljak 2.2. Nije relevantno za smanjenje emisija čestica. Adsorpcija metala ubrizgavanjem aktivnog ugljena ili drugih reagensa u kombinaciji sa sustavom za ubrizgavanje suhog sorbensa ili polumokrog apsorbera koji se upotrebljava za smanjenje emisija kiselih plinova.	Općenito primjenjivo.
(d)	mokri ispirač	Vidjeti odjeljak 2.2. Sustavi za mokro ispiranje ne upotrebljavaju se za uklanjanje najvećeg dijela čestica nego, ugrađeni poslije drugih tehnika za smanjenje emisija, za dodatno smanjenje koncentracija čestica, metala i metaloida u dimnim plinovima.	Ograničenja primjenjivosti moguća su zbog niske dostupnosti vode, npr. u sušnim područjima.
(e)	adsorpcija s fiksnim ili pokretnim slojem	Vidjeti odjeljak 2.2. Sustav se uglavnom upotrebljava za adsorpciju žive i drugih metala i metaloida te organskih spojeva, uključujući PCDD/F, ali djeluje i kao učinkovit filter za poliranje za čestice.	Primjenjivost može biti ograničena ukupnim padom tlaka povezanim s konfiguracijom sustava za pročišćavanje dimnih plinova. Kod postojećih postrojenja primjenjivost može biti ograničena nedostatkom prostora.

Tablica 3.

Razine emisija povezane s NRT-ima za usmjerenje emisije čestica, metala i metaloida u zrak od spaljivanja otpada

(mg/Nm³)

Parametar	Razina emisija povezana s NRT-om	Vrijeme usrednjavanja
čestice	< 2–5 (l)	dnevni prosjek
Cd+Tl	0,005–0,02	prosjek tijekom razdoblja uzorkovanja
Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V	0,01–0,3	prosjek tijekom razdoblja uzorkovanja

(l) Za postojeća postrojenja namijenjena spaljivanju opasnog otpada i za koje nije potreban vrećasti filter, gornja granica raspona razine emisija povezane s NRT-om je 7 mg/Nm³.

Povezano praćenje opisano je u NRT-u 4.

BAT 26.Za smanjenje usmjerenih emisija čestica u zrak iz izolirane obrade šljake i pepela s rešetke ložišta uz odsisavanje zraka (vidjeti NRT 24.f.) NRT je obrada odsisanog zraka vrećastim filtrom (vidjeti odjeljak 2.2).

Tablica 4.

Razine emisija povezane s NRT-ima za usmjerene emisije čestica u zrak iz izolirane obrade šljake i pepela s rešetke ložišta uz odsisavanje zraka

(mg/Nm³)

Parametar	Razina emisija povezana s NRT-om	Vrijeme usrednjavanja
čestice	2–5	projek tijekom razdoblja uzorkovanja

Povezano praćenje opisano je u NRT-u 4.

1.5.2.2 Emisije HCl, HF i SO₂

BAT 27.Za smanjenje usmjerenih emisija HCl, HF i SO₂ u zrak iz spaljivanja otpada NRT je primjena jedne od tehnika navedenih u nastavku ili njihove kombinacije.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(a)	mokri ispirač	Vidjeti odjeljak 2.2.	Ograničenja primjenjivosti moguća su zbog niske dostupnosti vode, npr. u sušnim područjima.
(b)	polumokri apsorber	Vidjeti odjeljak 2.2.	Općenito primjenjivo.
(c)	ubrizgavanje suhog sorbensa	Vidjeti odjeljak 2.2.	Općenito primjenjivo.
(d)	izravno odsumporavanje	Vidjeti odjeljak 2.2. Upotrebljava se za djelomično smanjenje emisija kiselih plinova prije drugih tehnika.	Primjenjivo samo na peći s fluidiziranim slojem.
(e)	ubrizgavanje sorbensa u kotao	Vidjeti odjeljak 2.2. Upotrebljava se za djelomično smanjenje emisija kiselih plinova prije drugih tehnika.	Općenito primjenjivo.

BAT 28.Za smanjenje usmjerenih vršnih emisija HCl, HF i SO₂ u zrak iz spaljivanja otpada uz ograničavanje potrošnje reagensa i količine ostataka nastalih zbog ubrizgavanja suhog sorbensa i polumokrog apsorbera NRT je primjena tehnike a. ili obiju tehnika navedenih u nastavku.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(a)	optimizirano i automatsko doziranje reagensa	Primjena kontinuiranih mjeranja HCl i/ili SO ₂ (i/ili drugih parametara koji se mogu pokazati korisnima u tu svrhu) prije i/ili poslije sustava za pročišćavanje dimnih plinova za optimizaciju doziranja automatskog reagensa.	Općenito primjenjivo.
(b)	recirkulacija reagensa	Recirkulacija dijela prikupljenih krutih tvari iz pročišćavanja dimnih plinova kako bi se smanjila količina neizreagiranih reagensa u ostacima. Ta je tehnika posebno važna u slučaju tehnika pročišćavanja dimnih plinova koje djeluju uz velik stehiometrijski suvišak.	Općenito primjenjivo na nova postrojenja. Primjenjivo na postojeća postrojenja u okviru ograničenja zbog veličine vrečastog filtra.

Tablica 5.

Razine emisija povezane s NRT-ima za usmjerenje emisije HCl, HF i SO₂ u zrak od spaljivanja otpada(mg/Nm³)

Parametar	Razina emisija povezana s NRT-om		Vrijeme usrednjavanja
	Novo postrojenje	Postojeće postrojenje	
HCl	< 2–6 (l)	< 2–8 (l)	dnevni prosjek
HF	< 1	< 1	dnevni prosjek ili prosjek tijekom razdoblja uzorkovanja
SO ₂	5–30	5–40	dnevni prosjek

(l) Donja granica raspona razina emisija povezanih s NRT-om može se postići ako se upotrebljava mokri ispirač; gornja granica raspona može biti povezana s primjenom ubrizgavanja suhog sorbensa.

Povezano praćenje opisano je u NRT-u 4.

1.5.2.3 Emisije NO_x, N₂O, CO i NH₃

BAT 29.Za smanjenje usmjerenih emisija NO_x u zrak uz istodobno ograničavanje emisija CO i N₂O iz spaljivanja otpada te emisija NH₃ iz primjene SNCR-a i/ili SCR-a NRT je primjena odgovarajuće kombinacije tehnika navedenih u nastavku.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(a)	optimizacija pos-tupka spaljivanja	Vidjeti odjeljak 2.1.	Općenito primjenjivo.
(b)	recirkulacija dimnih plinova	Vidjeti odjeljak 2.2.	Za postojeća postrojenja primjenjivost može biti ograničena zbog tehničkih ograničenja (npr. opterećenje onečišćujućim tvarima u dimnim plinovima, uvjeti spaljivanja).
(c)	selektivna nekatalitička redukcija (SNCR)	Vidjeti odjeljak 2.2.	Općenito primjenjivo.
(d)	selektivna katalitič-ka redukcija (SCR)	Vidjeti odjeljak 2.2.	Kod postojećih postrojenja primjenjivost može biti ograničena nedostatkom prostora.
(e)	vrećice za katalitič-ko filtriranje	Vidjeti odjeljak 2.2.	Primjenjivo samo na postrojenja koja su opremljena vrećastim filtrom.
(f)	optimizacija kon-strukcije i rada SNCR-a/SCR-a	Optimizacija omjera reagensa i NO _x na presjeku peći ili voda, veličine kapljica reagensa i raspona temperature u kojem se reagens ubrizgava.	Primjenjivo samo ako se SNCR i/ili SCR primjenjuje za smanjenje emisija NO _x .
(g)	mokri ispirač	Vidjeti odjeljak 2.2. Ako se za smanjenje emisija kiselih plinova upotrebljava mokri ispirač, a posebno uz SNCR, neizreagirani amonijak apsorbira se tekućinom za ispiranje te se, nakon desorpcije, može reciklirati kao reagens za SNCR ili SCR.	Ograničenja primjenjivosti moguća su zbog niske dostupnosti vode, npr. u sušnim područjima.

Tablica 6.

Razine emisija povezane s NRT-ima za usmjerenje emisije NO_x i CO u zrak od spaljivanja otpada te za usmjerenje emisije NH₃ u zrak iz primjene SNCR-a i/ili SCR-a

(mg/Nm³)

Parametar	Razina emisija povezana s NRT-om		Vrijeme usrednjavanja
	Novo postrojenje	Postojeće postrojenje	
NO _x	50–120 ⁽¹⁾	50–150 ^{(1) (2)}	dnevni prosjek
CO	10–50	10–50	
NH ₃	2–10 ⁽¹⁾	2–10 ^{(1) (3)}	

⁽¹⁾ Donja granica raspona razina emisija povezanih s NRT-om može se postići ako se upotrebljava SCR. Donja granica raspona razina emisija povezanih s NRT-om možda se neće moći postići ako se spaljuje otpad s visokim udjelom dušika (npr. ostaci iz proizvodnje organskih spojeva dušika).

⁽²⁾ Gornja granica raspona razina emisija povezanih s NRT-om je 180 mg/Nm³ ako SCR nije primjenjiv.

⁽³⁾ Za postojeća postrojenja koja su opremljena SNCR-om bez tehnika smanjenja emisija mokrim postupkom gornja granica raspona razine emisija povezane s NRT-om je 15 mg/Nm³.

Povezano praćenje opisano je u NRT-u 4.

1.5.2.4 Emisije organskih spojeva

BAT 30.Za smanjenje usmjerenih emisija u zrak organskih spojeva, uključujući PCDD/F i PCB-e iz spaljivanja otpada, NRT je primjena tehnika (a), (b), (c), (d) i jedne od tehnika od (e) do (i) navedenih u nastavku.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(a)	optimizacija postupka spaljivanja	Vidjeti odjeljak 2.1. Optimizacija parametara spaljivanja radi poticanja oksidacije organskih spojeva, uključujući PCDD/PCDF i PCB-e prisutne u otpadu te sprečavanje ponovnog nastanka tih spojeva i njihovih prekursora.	Općenito primjenjivo.
(b)	kontrola unosa otpada	Poznavanje i kontrola karakteristika izgaranja otpada koji se unosi u peć kako bi se osigurali optimalni i, koliko je to moguće, homogeni i stabilni uvjeti spaljivanja.	Nije primjenjivo na klinički otpad ni na kruti komunalni otpad.
(c)	čišćenje kotla u pogonu i izvan pogona	Učinkovito čišćenje snopova cijevi u kotlu radi smanjenja vremena zadržavanja čestica i nakupljanja u kotlu, čime se smanjuje nastajanje PCDD/F-a u kotlu. Upotrebljava se kombinacija tehnika čišćenja kotla u pogonu i izvan pogona.	Općenito primjenjivo.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(d)	brzo hlađenje dimnih plinova	Brzo hlađenje dimnih plinova s temperaturom iznad 400 °C na temperature ispod 250 °C prije uklanjanja čestica kako bi se spriječila sinteza <i>de novo</i> PCDD/F-a. To se postiže odgovarajućom konstrukcijom kotla i/ili primjenom sustava za naglo hlađenje. Potonja mogućnost ograničava količinu energije koja se može uporabiti iz dimnih plinova te se posebno upotrebljava u slučaju spaljivanja opasnog otpada s visokim udjelom halogena.	Općenito primjenjivo.
(e)	ubrizgavanje suhog sorbensa	Vidjeti odjeljak 2.2. Adsorpcija ubrizgavanjem aktivnog ugljena ili drugog reagensa, koja se obično kombinira s vrećastim filterom, pri čemu reakcijski sloj nastaje na filterskoj smjesi, a nastale krute tvari se uklanjuju.	Općenito primjenjivo.
(f)	adsorpcija s fiksnim ili pokretnim slojem	Vidjeti odjeljak 2.2.	Primjenjivost može biti ograničena ukupnim padom tlaka povezanim sa sustavom za pročišćavanje dimnih plinova. Kod postojećih postrojenja primjenjivost može biti ograničena nedostatkom prostora.
(g)	SCR	Vidjeti odjeljak 2.2. Ako se SCR upotrebljava za smanjenje emisija NO _x , odgovarajuća površina katalizatora sustava SCR također omogućuje djelomično smanjenje emisija PCDD/F-a i PCB-a. Tehnika se obično upotrebljava u kombinaciji s tehnikom (e), (f) ili (i).	Kod postojećih postrojenja primjenjivost može biti ograničena nedostatkom prostora.
(h)	vrećice za katalitičko filtriranje	Vidjeti odjeljak 2.2.	Primjenjivo samo na postrojenja koja su opremljena vrećastim filterom.
(i)	sorbens na bazi ugljika u mokrom ispiraču	PCDD/F i PCB-i adsorbiraju se sorbensom na bazi ugljika dodanom u mokri ispirač plina, bilo u tekućini za ispiranje ili u obliku impregniranih elemenata za punjenje. Tehnika se upotrebljava za uklanjanje PCDD/F-a općenito, kao i za sprečavanje i/ili smanjenje ponovne emisije PCDD/F-a nakupljenih u ispiraču (tako zvani učinak pamćenja) koji se javljaju posebno tijekom razdoblja isključivanja ili uključivanja.	Primjenjivo samo na postrojenja koja su opremljena mokrim ispiračem.

Tablica 7.

Razine emisija povezane s NRT-ima za usmjerenje emisije TVOC-a, PCDD/F-a i dioksinima sličnih PCB-a u zrak iz spaljivanja otpada

Parametar	Jedinica	Razina emisija povezana s NRT-om		Vrijeme usrednjavanja
		Novo postrojenje	Postojeće postrojenje	
TVOC	mg/Nm ³	< 3–10	< 3–10	dnevni prosjek
PCDD/F (¹)	ng I-TEQ/Nm ³	< 0,01–0,04	< 0,01–0,06	projekt tijekom razdoblja uzorkovanja
		< 0,01–0,06	< 0,01–0,08	dugoročno razdoblje uzorkovanja (²)
PCDD/F+dioksinima slični PCB-i (¹)	ng WHO-TEQ/Nm ³	< 0,01–0,06	< 0,01–0,08	projekt tijekom razdoblja uzorkovanja
		< 0,01–0,08	< 0,01–0,1	dugoročno razdoblje uzorkovanja (²)

(¹) Primjenjuje se ili razina emisija povezana s NRT-om za PCDD/F ili za PCDD/F + dioksinima slične PCB-e.

(²) Razina emisija povezana s NRT-om se ne primjenjuje ako se dokaže da su razine emisija dovoljno stabilne.

Povezano praćenje opisano je u NRT-u 4.

1.5.2.5 Emisije žive

BAT 31.Za smanjenje usmjerenih emisija žive iz spaljivanja otpada u zrak (uključujući vršne emisije žive) NRT je primjena jedne od tehnika navedenih u nastavku ili njihove kombinacije.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(a)	mokri ispirač (niska pH vrijednost)	Vidjeti odjeljak 2.2. Mokri ispirač koji radi na pH vrijednosti od približno 1. Stopa uklanjanja žive za tehniku može se povećati dodavanjem reagensa i/ili adsorbensa u tekućinu za ispiranje, npr.: — oksidansa, kao što je vodikov peroksid, za pretvaranje elementarne žive u oksidirani oblik topljiv u vodi; — sumpornih spojeva kako bi stvorili stabilne komplekse ili soli sa životinjom; — sorbensa na bazi ugljika za adsorpciju žive, uključujući elementarnu živu. Kad se projektira za dovoljno visok puferski kapacitet za hvatanje žive, tom se tehnikom učinkovito sprečava pojava vršnih emisija žive.	Ograničenja primjenjivosti moguća su zbog niske dostupnosti vode, npr. u sušnim područjima.
(b)	ubrizgavanje suhog sorbensa	Vidjeti odjeljak 2.2. Adsorpcija ubrizgavanjem aktivnog ugljena ili drugog reagensa, koja se obično kombinira s vrećastim filtrom, pri čemu reakcijski sloj nastaje na filterskoj smjesi, a nastale krute tvari se uklanjaju.	Općenito primjenjivo.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(c)	ubrizgavanje specijalnog visokoreaktivnog ugljena	Ubrizgavanje visokoreaktivnog aktivnog ugljena poboljšanog sumporom ili drugim reagensima radi poboljšanja reaktivnosti sa živom. Ubrizgavanje ovog specijalnog aktivnog ugljena obično nije kontinuirano, nego se provodi samo kada se otkrije vršna vrijednost žive. U tu se svrhu može upotrebljavati ta tehnika u kombinaciji sa kontinuiranim praćenjem žive u nerazrijeđenom dimnom plinu.	Možda nije primjenjivo na postrojenja namijenjena za spaljivanje kanalizačkog mulja.
(d)	dodavanje broma u kotao	Bromid koji se dodaje otpadu ili se ubrizgava u peć pretvara se na visokim temperaturama u elementarni brom, koji oksidira elementarnu živu u visokoadsorptivni i u vodi topliji $HgBr_2$. Tehnika se primjenjuje u kombinaciji s tehnikom naknadnog smanjenja emisija, kao što je mokri ispirač ili sustav s ubrizgavanjem aktivnog ugljena. Ubrizgavanje bromida obično nije kontinuirano, nego se događa samo kada se otkrije vršna vrijednost žive. U tu se svrhu može upotrebljavati ta tehnika u kombinaciji sa kontinuiranim praćenjem žive u nerazrijeđenom dimnom plinu.	Općenito primjenjivo.
(e)	adsorpcija s fiksnim ili pokretnim slojem	Vidjeti odjeljak 2.2. Kad se projektira za dovoljno visok adsorpcijski kapacitet, tom se tehnikom učinkovito sprečava pojava vršnih emisija žive.	Primjenjivost može biti ograničena ukupnim padom tlaka povezanim sa sustavom za pročišćavanje dimnih plinova. Kod postojećih postrojenja primjenjivost može biti ograničena nedostatkom prostora.

Tablica 8.

Razine emisija povezane s NRT-ima za usmjerene emisije žive u zrak iz spaljivanja otpada
(µg/Nm³)

Parametar	Razina emisija povezana s NRT-om ⁽¹⁾		Vrijeme usrednjavanja
	Novo postrojenje	Postojeće postrojenje	
Hg	< 5–20 ⁽²⁾	< 5–20 ⁽²⁾	dnevni prosjek ili prosjek tijekom razdoblja uzorkovanja
	1–10	1–10	dugoročno razdoblje uzorkovanja

⁽¹⁾ Primjenjuje se ili razina emisija povezana s NRT-om za dnevni prosjek ili prosjek tijekom razdoblja uzorkovanja ili razina emisija povezana s NRT-om za dugoročno razdoblje uzorkovanja. Razina emisija povezana s NRT-om za dugoročno uzorkovanje može se primjenjivati u slučaju postrojenja u kojima se otpad spaljuje uz dokazani nizak i stabilan udio žive (npr. monotokovi otpada kontroliranog sastava).

⁽²⁾ Donja granica raspona razina emisija povezanih s NRT-om može se postići ako se:

- otpad spaljuje uz dokazani nizak i stabilan udio žive (npr. monotokovi otpada kontroliranog sastava), ili
- primjenjuju posebne tehnike za sprečavanje ili smanjenje pojave vršnih emisija žive tijekom spaljivanja neopasnog otpada. Gornja granica raspona razina emisija povezane s NRT-om može biti povezana s primjenom ubrizgavanja suhog sorbensa.

Kao orijentir, polusatne prosječne razine emisija žive u pravilu će biti sljedeće:

- < 15–40 µg/Nm³ za postojeća postrojenja;
- < 15–35 µg/Nm³ za nova postrojenja.

Povezano praćenje opisano je u NRT-u 4.

1.6 Emisije u vodu

BAT 32.Za sprečavanje onečišćenja neonečišćene vode, smanjenje emisija u vodu i povećanje učinkovitosti resursa NRT je odvajanje tokova otpadnih voda i njihovo zasebno pročišćavanje ovisno o njihovim značajkama.

Opis

Tokovi otpadnih voda (npr. oborinske vode, rashladna voda, otpadne vode iz pročišćavanja dimnih plinova i iz obrade pepela s rešetke ložišta, drenažne vode prikupljene iz područja za prihvati skladištenje otpada te za rukovanje otpadom (vidjeti NRT 12.a.) odvajaju se za zasebno pročišćavanje na temelju njihovih značajki i kombinacije potrebnih tehnika pročišćavanja. Tokovi neonečišćenih voda odvajaju se od tokova otpadnih voda koje je potrebno pročistiti.

Pri oporabi solne kiseline i/ili gipsa iz efluenta ispirača, otpadne vode koje nastaju u različitim fazama (kisele i alkalne) sustava mokrog ispiranja pročišćavaju se zasebno.

Primjenjivost

Općenito primjenjivo na nova postrojenja.

Primjenjivo na postojeća postrojenja unutar ograničenja povezanih s konfiguracijom sustava odvodnje.

BAT 33.Za smanjenje potrošnje vode i sprečavanje ili smanjenje stvaranja otpadnih voda iz postrojenja za spaljivanje NRT je primjena jedne od tehnika navedenih u nastavku ili njihove kombinacije.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(a)	tehnike pročišćavanja dimnih plinova bez otpadnih voda	Upotreba tehnika pročišćavanja dimnih plinova u kojima ne dolazi do nastanka otpadnih voda (npr. ubrizgavanje suhog sorbensa ili polumokrog apsorbera, vidjeti odjeljak 2.2).	Možda nije primjenjivo na spaljivanje opasnog otpada s visokim udjelom halogena.
(b)	ubrizgavanje otpadnih voda iz pročišćavanja dimnih plinova	Otpadne vode iz pročišćavanja dimnih plinova ubrizgavaju se u toplije dijelove sustava za pročišćavanje dimnih plinova.	Primjenjivo samo na spaljivanje krutog komunalnog otpada.
(c)	ponovna uporaba/recikliranje vode	Preostali vodeni tokovi ponovno se upotrebljavaju ili recikliraju. Stupanj ponovne uporabe/recikliranja ograničen je zahtjevima kvalitete postupka u koji se voda usmjerava.	Općenito primjenjivo.
(d)	rukovanje suhim pepelom s rešetke ložišta	Suhi vrući pepeo s rešetke ložišta pada s rešetke na prijenosni sustav i hladi se okolnim zrakom. U postupku se ne troši voda.	Primjenjivo isključivo na peći s ložištem na rešetki. Mogu postojati tehnička ograničenja koja sprečavaju naknadnu ugradnju u postojeća postrojenja za spaljivanje.

BAT 34.Za smanjenje emisija u vodu iz pročišćavanja dimnih plinova i/ili iz skladištenja i obrade šljake i pepela s rešetke ložišta NRT je primjena odgovarajuće kombinacije tehnika navedenih u nastavku i primjena sekundarnih tehnika što je bliže moguće izvoru kako bi se izbjeglo razrjeđivanje.

	Tehnika	Tipične onečišćujuće tvari
Primarne tehnike		
(a)	optimizacija postupka spaljivanja (vidjeti NRT 14.) i/ili sustava za pročišćavanje dimnih plinova (npr. SNCR/SCR, vidjeti NRT 29.f.)	organски spojevi uključujući PCDD/F, amonijak/amonij
Sekundarne tehnike ^(l)		
<i>Prethodno pročišćavanje i prvi stupanj pročišćavanja</i>		
(b)	egalizacija	sve onečišćujuće tvari
(c)	neutralizacija	kiseline, lužine
(d)	fizičko odvajanje, npr. sita, pjeskolovi, primarne taložnice	krupne krute tvari, suspendirane krute tvari
<i>Fizikalno-kemijsko pročišćavanje</i>		
(e)	adsorpcija na aktivni ugljen	organiski spojevi uključujući PCDD/F, živu
(f)	precipitacija	otopljeni metali/metaloidi, sulfat
(g)	oksidacija	sulfid, sulfit, organiski spojevi
(h)	izmjena iona	otopljeni metali/metaloidi
(i)	stripiranje	onečišćujuće tvari koje se mogu ukloniti (npr. amonijak/amonij)
(j)	povratna osmoza	amonijak/amonij, metali/metaloidi, sulfat, klorid, organiski spojevi
<i>Završno uklanjanje krutih tvari</i>		
(k)	koagulacija i flokulacija	suspendirane krute tvari, metali/metaloidi vezani na čestice
(l)	sedimentacija	
(m)	filtracija	
(n)	flotacija	

^(l) Opisi tehnika nalaze se u odjeljku 2.3.

Tablica 9.

Razine emisija povezane s NRT-ima za izravne emisije u prihvratno vodno tijelo

Parametar	Proces	Jedinica	Razina emisija povezana s NRT-om ^(l)
ukupne suspendirane krute tvari (UST)	FGC obrada pepela s rešetke ložišta		10–30
ukupni organski ugljik (TOC)	FGC obrada pepela s rešetke ložišta		15–40
metali i metaloidi	As	mg/l	0,01–0,05
	Cd		0,005–0,03
	Cr		0,01–0,1
	Cu		0,03–0,15
	Hg		0,001–0,01
	Ni		0,03–0,15

Parametar	Proces	Jedinica	Razina emisija povezana s NRT-om ⁽¹⁾
Pb	FGC obrada pepela s rešetke ložišta		0,02–0,06
Sb	FGC		0,02–0,9
Tl	FGC		0,005–0,03
Zn	FGC		0,01–0,5
amonijjski dušik ($\text{NH}_4\text{-N}$)	obrada pepela s rešetke ložišta		10–30
sulfat (SO_4^{2-})	obrada pepela s rešetke ložišta		400–1 000
PCDD/F	FGC	ng I-TEQ/l	0,01–0,05

(1) ⁽¹⁾ Vremena usrednjavanja utvrđena su u Općim razmatranjima.

Povezano praćenje opisano je u NRT-u 6.

Tablica 10.

Razine emisija povezane s NRT-ima za neizravne emisije u prihvratno vodno tijelo

Parametar	Proces	Jedinica	Razina emisija povezana s NRT-om ⁽¹⁾ ⁽²⁾
metali i metaloidi	As	mg/l	0,01–0,05
	Cd		0,005–0,03
	Cr		0,01–0,1
	Cu		0,03–0,15
	Hg		0,001–0,01
	Ni		0,03–0,15
	Pb		0,02–0,06
	FGC obrada pepela s rešetke ložišta		
	Sb		0,02–0,9
	Tl		0,005–0,03
	Zn		0,01–0,5
PCDD/F	FGC	ng I-TEQ/l	0,01–0,05

(1) Vremena usrednjavanja utvrđena su u Općim razmatranjima.

(2) Razine emisija povezane s NRT-ima ne mogu se primjenjivati ako je naknadno postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda prikladno konstruirano i opremljeno za ublažavanje emisija predmetnih onečišćujućih tvari, uz uvjet da to ne dovodi do više razine onečišćenja u okolišu.

Povezano praćenje opisano je u NRT-u 6.

Učinkovitost materijala

BAT 35.Za povećanje učinkovitosti resursa NRT je rukovanje i obrada pepela s rešetke ložišta odvojeno od ostataka pročišćavanja dimnih plinova.

BAT 36.Za povećanje učinkovitosti resursa za obradu šljake i pepela s rešetke ložišta, NRT je primjena odgovarajuće kombinacije tehnika navedenih u nastavku na temelju procjene rizika, ovisno o opasnim svojstvima šljake i pepela s rešetke ložišta.

	Tehnika	Opis	Primjenjivost
(a)	odvajanje sitom i prosijavanje	Oscilirajuća, vibrirajuća i rotacijska sita upotrebljavaju se za početno razvrstavanje pepela s rešetke ložišta prema veličini prije daljnje obrade.	Općenito primjenjivo.
(b)	drobljenje	Operacije mehaničke obrade namijenjene pripremi materijala za uporabu metala ili za naknadnu uporabu tih materijala, npr. u cestogradnji i zemljanim radovima.	Općenito primjenjivo.
(c)	zračna separacija	Zračna separacija se upotrebljava za razvrstavanje svijetlih, neizgorenih dijelova koji su izmiješani s pepelom s rešetke otpuhivanjem lako fragmenata. Vibrirajući stol upotrebljava za prijevoz pepela s rešetke ložišta do cijevi, kroz koju materijal pada kroz protok zraka koji otpuhuje lagane neizgorene materijale, kao što su drvo, papir ili plastika, na pojaz za uklanjanje ili u spremnik, tako da ih se može vratiti u spaljivanje.	Općenito primjenjivo.
(d)	oporaba crnih i obojenih metala	Upotrebljavaju se različite tehnike, uključujući: — magnetsko odvajanje za crne metale; — odvajanje metodom vrtložne struje za obojene metale, — odvajanje ukupnih metala indukcijom.	Općenito primjenjivo.
(e)	odležavanje	Procesom odležavanja stabilizira se mineralna frakcija pepela s rešetke ložišta unosom atmosferskog CO ₂ (karbonizacija), odvodnjom viška vode i oksidacijom. Pepeo s rešetke ložišta nakon oporabe metala pohranjuje se nekoliko tjedana na otvorenom ili u natkrivenim zgradama, uglavnom na nepropusnoj podlozi koja omogućuje prikupljanje drenažnih i oborinskih voda za procščavanje. Zalihe se mogu navlažiti kako bi se optimizirao udio vlage za poticanje ispiranja soli i procesa karbonizacije. Vlaženjem pepela s rešetke ložišta pomaže se i sprječiti emisije čestica.	Općenito primjenjivo.
(f)	pranje	Pranjem pepela s rešetke ložišta omogućuje se proizvodnja materijala za recikliranje, uz minimalnu mogućnost ispiranja topivih tvari (npr. soli).	Općenito primjenjivo.

1.8 **Buka**

BAT 37.Za sprečavanje ili, ako to nije izvedivo, smanjenje emisija buke NRT je primjena tehnike ili kombinacije tehniku navedenih u nastavku.

Tehnika		Opis	Primjenjivost
(a)	odgovarajući razmještaj opreme i zgrada	Razina buke može se smanjiti povećanjem udaljenosti između odašiljatelja i primatelja i korištenjem zgrada kao bukobrana.	U slučaju postojećih pogona preseljenje opreme može biti ograničeno zbog nedostatka prostora ili previsokih troškova.
(b)	operativne mjere	Primjerice: — poboljšana inspekcija i održavanje opreme; — zatvaranje vrata i prozora u zatvorenim prostorima, ako je moguće; — povjerenje upravljanja opremom iskusnom osoblju; — izbjegavanje bučnih aktivnosti noću, ako je moguće; — osiguravanje kontrole buke tijekom poslova održavanja.	Općenito primjenjivo.
(c)	oprema s niskom razinom buke	To uključuje kompresore, crpke i ventilatore s niskom razinom buke.	Općenito primjenjivo kad se zamjenjuje postojeća oprema zamjeni ili ugrađuje nova oprema.
(d)	prigušenje buke	Širenje buke može se smanjiti umetanjem prepreka između odašiljatelja i primatelja. Prikladne prepreke uključuju zaštitne zidove, nasipe i zgrade.	Kod postojećih pogona umetanje prepreka može biti ograničeno nedostatkom prostora.
(e)	oprema/ infrastruktura za zaštitu od buke	Primjerice: — uređaji za smanjenje buke; — izolacija opreme; — smještanje bučne opreme u zatvoreni objekt; — zvučna izolacija zgrada.	Kod postojećih postrojenja primjenjivost može biti ograničena nedostatkom prostora.

2. OPIS TEHNIKA

2.1 **Opće tehnike**

Tehnika	Opis
napredni sustav kontrole	Upotreba automatskog računalnog sustava za kontrolu učinkovitosti izgaranja i potporu sprečavanju i/ili smanjenju emisija. To uključuje i upotrebu visokoučinkovitog praćenja radnih parametara i emisija.
optimizacija postupka spaljivanja	Optimizacija brzine unosa i sastava otpada, temperature i brzine protoka te mjesta ubrizgavanja primarnog i sekundarnog zraka za izgaranje radi učinkovitog oksidiranja organskih spojeva, pri čemu se smanjuje stvaranje NO _x .

Tehnika	Opis
	Optimizacija konstrukcije i rada peći (npr. temperature i turbulencije dimnih plinova, vremena zadržavanja dimnih plinova i otpada, razine kisika, protresanja otpada).

2.2 Tehnike za smanjenje emisija u zrak

Tehnika	Opis
vrećasti filter	Vrećasti filtri ili filtri od tkanine napravljeni su od porozne ili pustene tkanine kroz koju prolaze plinovi kako bi se uklonile čestice. Za upotrebu vrećastog filtra potrebni su tkanina koja odgovara značajkama dimnog plina i najviša radna temperatura.
ubrizgavanje sorbensa u kotao	Ubrizgavanje apsorbensa na bazi magnezija ili kalcija na visokoj temperaturi u području za naknadno izgaranje u kotlu kako bi se postiglo djelomično smanjenje emisija kiselih plinova. Ta je tehnika vrlo učinkovita za uklanjanje SO _x i HF, a donosi i dodatne koristi u pogledu smanjenja vršnih emisija.
vrećice za katalitičko filtriranje	Vrećice za filtriranje impregnirane su katalizatorom ili se katalizator izravno se miješa s organskim materijalom u proizvodnji vlakana koja se upotrebljavaju kao medij za filtriranje. Takvi se filtri mogu upotrijebiti za smanjenje emisija PCDD/F-a, kao i za smanjenje emisija NO _x u kombinaciji s izvorom NH ₃ .
izravno odsumporavanje	Dodavanje apsorbensa na bazi magnezija ili kalcija sloju peći s fluidiziranim slojem.
ubrizgavanje suhog sorbensa	Ubrizgavanje i disperzija sorbensa u obliku suhog praha u toku dimnih plinova. Alkalni sorbensi (npr. natrijev bikarbonat, hidratizirano vapno) ubrizgavaju se kako bi reagirali s kiselim plinovima (HCl, HF i SO _x). Aktivni ugljen se ubrizgava samostalno ili u kombinaciji kako bi se adsorbirali posebno PCDD/F i živa. Nastale krute tvari najčešće se uklanjuju vrećastim filtrom. Višak reaktivnih tvari može se recirkulirati kako bi se smanjila njihova potrošnja, po mogućnosti nakon ponovne aktivacije zrenjem ili ubrizgavanjem pare (vidjeti NRT 28.b.).
elektrostatski taložnik	U elektrostatskim taložnicima čestice se nabijaju i razdvajaju pod utjecajem električnog polja. Elektrostatski taložnici mogu raditi u vrlo raznolikim uvjetima. Učinkovitost smanjivanja emisija može ovisiti o broju polja, vremenu zadržavanja (veličini) i dalnjim uređajima za uklanjanje čestica. Obično sadržavaju od dva do pet polja. Elektrostatski taložnici mogu biti suhog ili mokrog tipa, ovisno o tehnici koja se upotrebljava za prikupljanje čestica iz elektroda. Mokri elektrostatski taložnici obično se upotrebljavaju u fazi poliranja kako bi se uklonili ostaci čestica i kapljica nakon mokrog ispiranja.
adsorpcija s fiksnim ili pokretnim slojem	Dimni plin se propušta kroz filter s fiksnim ili pokretnim slojem na kojem se nalazi adsorbens (npr. aktivirani koks, aktivirani lignit ili polimer impregniran ugljikom) koji adsorbira onečišćujuće tvari.

Tehnika	Opis
recirkulacija dimnih plinova	<p>Recirkulacija dijela dimnih plinova u peć kako bi se zamijenio dio svježeg zraka za izgaranje, s dvostrukim učinkom snižavanja temperature i ograničavanja udjela O₂ za oksidaciju dušika, čime se ograničava nastanak NO_x. To znači dovođenje dimnog plina iz peći u plamen radi smanjenja udjela kisika te posljedično i temperature plamena.</p> <p>Ovom se tehnikom smanjuju i gubici energije dimnih plinova. Uštede energije postižu se i kada se recirkulirani dimni plin odsisava prije pročišćavanja dimnih plinova, smanjenjem protoka plina kroz sustav za pročišćavanje dimnih plinova i veličinom potrebnog sustava za pročišćavanje dimnih plinova.</p>
selektivna katalitička redukcija (SCR)	<p>Selektivna redukcija dušikovih oksida amonijakom ili ureom u prisutnosti katalizatora. Tehnika se temelji na redukciji NO_x u dušik u katalitičkom sloju reakcijom s amonijakom na optimalnoj radnoj temperaturi koja je obično oko 200–450 °C za konfiguraciju <i>high-dust</i> i 170–250 °C za konfiguraciju <i>tail-end</i>. Općenito, amonijak se ubrizgava kao vodena otopina; izvor amonijaka može biti i bezvodni amonijak ili otopina uree. Može se upotrijebiti više slojeva katalizatora. Povećana redukcija NO_x postiže se upotrebom veće površine katalizatora koja je ugrađena kao jedan ili više slojeva. SCR-om „u dimnoj cijevi“ ili „za preostali amonijak“ kombinira se SNCR s naknadnim SCR-om kojim se smanjuje količina preostalog amonijaka iz SNCR-a.</p>
selektivna nekatalitička redukcija (SNCR)	<p>Selektivna redukcija dušikovih oksida u dušik amonijakom ili ureom na visokim temperaturama bez katalizatora. Raspon radne temperature održava se između 800 i 1 000 °C radi optimalne reakcije.</p> <p>Učinkovitost sustava SNCR može se povećati kontroliranjem ubrizgavanja reagensa iz višestrukih lanceta uz potporu (brzoreagirajućeg) sustava za akustičko mjerjenje ili mjerjenje temperature s pomoću infracrvenog zračenja kako bi se osiguralo da se reagens u svakom trenutku ubrizgava u optimalnu temperaturnu zonu.</p>
polumokri apsorber	<p>Poznat i kao polusuhi apsorber. Alkalna vodena otopina ili suspenzija (npr. vaspreno mlijeko) dodaje se toku dimnih plinova radi hvatanja kiselih plinova. Voda ispari, a reakcijski produkti su suhi. Dobivene krute tvari moguće je recirkulirati kako bi se smanjila potrošnja reagensa (vidjeti NRT 28.b.).</p> <p>Ova tehnika obuhvaća niz različitih konstrukcija, uključujući procese brzog sušenja koji se sastoje od ubrizgavanja vode (čime se omogućuje brzo hlađenje plina) i reagensa na ulaznom otvoru filtra.</p>
mokri ispirač	<p>Upotreba tekućine, obično vode ili vodene otopine/suspenzije, za hvatanje onečišćujućih tvari iz dimnih plinova apsorcijom, posebno kiselih plinova, kao i drugih topivih spojeva i krutih tvari. Za adsorpciju žive i/ili PCDD/F-a, mokrom ispiraču može se dodati sorbens na bazi ugljika (kao mulj ili kao plastično punjenje impregnirano ugljikom).</p> <p>Upotrebljavaju se različite vrste konstrukcije ispirača, npr. mlazni ispirači, rotacijski ispirači, Venturijevi ispirači, ispirači s raspršivanjem i ispirači s punjenim tornjem.</p>

2.3 Tehnike za smanjenje emisija u vodu

Tehnika	Opis
adsorpcija na aktivni ugljen	Uklanjanje topivih tvari (otopljenih tvari) iz otpadnih voda tako što ih se prenosi na površinu krutih visokoporoznih čestica (adsorbensa). Aktivni ugljen obično se upotrebljava za adsorpciju organskih tvari i žive.
precipitacija	Pretvaranje otopljenih onečišćujućih tvari u netopive spojeve dodavanjem sredstava za precipitaciju. Kruti talozi naknadno se odvajaju sedimentacijom, flotacijom ili filtracijom. Kemikalije koje se obično upotrebljavaju za precipitaciju metala su vapno, dolomit, natrijev hidroksid, natrijev karbonat, natrijev sulfid i organski sulfidi. Kalcijeve soli (osim vapna) upotrebljavaju se za precipitaciju sulfata ili fluorida.
koagulacija i flokulacija	Koagulacijom i flokulacijom suspendirane krute tvari odvajaju se od otpadnih voda, a ti se postupci često provode jedan nakon drugoga. Koagulacija se provodi dodavanjem koagulansa (npr. željezova (II) klorida) s nabojem suprotnim naboju suspendiranih krutih tvari. Flokulacija se provodi dodavanjem polimera pri čemu se mikropahuljaste čestice sudaranjem povezuju u veće pahulje. Krute pahulje koje nastanu naknadno se odvajaju taloženjem, flotacijom zrakom ili filtracijom.
egalizacija	Uravnoteženje tokova i opterećenja onečišćujućim tvarima uporabom bazena ili drugih tehnika upravljanja.
filtracija	Odvajanje krutih tvari iz otpadnih voda njihovim prolaskom kroz porozni medij. Uključuje različite vrste tehnika, npr. filtraciju pijeskom, mikrofiltraciju i ultrafiltraciju.
flotacija	Odvajanje krutih ili tekućih čestica iz otpadnih voda njihovim povezivanjem s finim mjehurićima plina, obično zraka. Plutajuće čestice akumuliraju se na površini vode te se prikupljaju zgrtačima.
izmjena iona	Zadržavanje ionskih onečišćujućih tvari iz otpadnih voda i njihova zamjena prihvatljivijim ionima primjenom smole za izmjenu iona. Onečišćujuće tvari privremeno se zadržavaju, a zatim se otpuštaju u tekućinu za regeneraciju ili ispiranje.
neutralizacija	Prilagodba pH vrijednosti otpadnih voda neutralnoj razini (približno 7) dodavanjem kemikalija. Natrijev hidroksid (NaOH) ili kalcijev hidroksid (Ca(OH)_2) općenito se upotrebljavaju za povećanje pH, a sumporna kiselina (H_2SO_4), klorovodična kiselina (HCl) ili ugljikov dioksid (CO_2) za smanjenje pH. Tijekom neutralizacije može doći do precipitacije nekih tvari.
oksidacija	Pretvaranje onečišćujućih tvari kemijskim oksidansima u slične spojeve koji su manje opasni i/ili čje je emisije lakše smanjiti. U slučaju otpadnih voda nastalih primjenom mokrog ispirača zrak se može upotrebljavati za oksidaciju sulfita (SO_3^{2-}) u sulfat (SO_4^{2-}).
povratna osmoza	Membranski postupak u kojem su razlike u tlaku između dva odjeljka odvojena membranom uzrok otjecanja vode od koncentriranije otopine k manje koncentriranoj.

Tehnika	Opis
sedimentacija	Odvajanje suspendiranih krutih tvari gravitacijskim taloženjem.
stripiranje	Uklanjanje onečišćujućih tvari koje se mogu ukloniti (npr. amonijaka) iz otpadnih voda njihovim kontaktom s jakim tokom plina kako bi se prenijele u plinovitu fazu. Onečišćujuće tvari se kasnije izdvajaju (npr. kondenzacijom) za daljnju uporabu ili zbrinjavanje. Učinkovitost uklanjanja može se povećati povišenjem temperature ili smanjenjem tlaka.

2.4 Tehnike upravljanja

Tehnika	Opis
plan upravljanja neugodnim mirisima	Plan upravljanja neugodnim mirisima dio je EMS-a (vidjeti NRT 1.) i uključuje: (a) protokol za praćenje neugodnih mirisa u skladu s normama EN (npr. dinamička olfaktometrija u skladu s normom EN 13725 za određivanje koncentracije neugodnih mirisa); može se dopuniti mjerljevanjem/procjenom izloženosti neugodnim mirisima (npr. u skladu s normama EN 16841-1 ili EN 16841-2) ili procjenom utjecaja neugodnih mirisa; (b) protokol za reakciju na utvrđene incidente s neugodnim mirisima, npr. pritužbe; (c) program za sprečavanje i smanjivanje neugodnih mirisa namijenjen utvrđivanju izvora, ocjenjivanju doprinosa izvora te provedbi mjera za sprečavanje i/ili smanjenje.
plan upravljanja bukom	Plan upravljanja bukom dio je EMS-a (vidjeti NRT 1.) i uključuje: (a) protokol za praćenje buke; (b) protokol za reakciju na utvrđene incidente s bukom, npr. pritužbe; (c) program smanjenja buke namijenjen utvrđivanju jednog ili više izvora, mjerljevanju/procjeni izloženosti buci, karakterizaciji doprinosa izvora i provedbi mjera za sprečavanje i/ili smanjenje.
plan upravljanja nesrećama	Plan upravljanja nesrećama dio je EMS-a (vidjeti NRT 1.) i u njemu su utvrđene opasnosti u okviru postrojenja i povezani rizici te mjere za uklanjanje tih rizika. U njemu se razmatra popis onečišćujućih tvari koje su prisutne ili mogu biti prisutne, a čije bi istjecanje moglo imati posljedice za okoliš. Može se sastaviti, primjerice, primjenom analize mogućih pogrešaka i njihovih posljedica i/ili analize mogućih pogrešaka, njihovih posljedica i važnosti. Plan upravljanja nesrećama uključuje uspostavu i provedbu plana za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje požara koji se temelji na rizicima i uključuje primjenu sustava za automatsko otkrivanje požara i sustava za upozoravanje te ručnih i/ili automatskih protupožarnih sustava. Plan za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje požara relevantan je posebno za: — prostore za skladištenje i prethodnu obradu otpada; — prostore za utovar u peći;

Tehnika	Opis
	<ul style="list-style-type: none"> — električne kontrolne sustave; — vrećaste filtre; — fiksne adsorpcijske slojeve. <p>Plan upravljanja nesrećama uključuje i, posebno kad je riječ o postrojenjima u kojima se prima opasni otpad, programe osposobljavanja osoblja u pogledu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — sprečavanja eksplozija i požara; — gašenja požara; — poznavanje kemijskih rizika (oznaka, karcinogenih tvari, toksičnosti, korozije, vatre).

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/2011**od 28. studenoga 2019.****o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2016/2009 o odobravanju programa cijepljenja protiv bolesti kvrgave kože koje podnose države članice tako što će se produljiti razdoblje njezine primjene**

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2019) 8580)

(Vjerodostojni su samo tekstovi na bugarskom, grčkom i hrvatskom jeziku)**(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 89/662/EEZ od 11. prosinca 1989. o veterinarskim pregledima u trgovini unutar Zajednice s ciljem uspostave unutarnjeg tržišta ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 4.,uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 90/425/EEZ od 26. lipnja 1990. o veterinarskim pregledima koji se primjenjuju u trgovini određenim živim životinjama i proizvodima unutar Unije s ciljem uspostave unutarnjeg tržišta ⁽²⁾, a posebno njezin članak 10. stavak 4.,uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 92/119/EEZ od 17. prosinca 1992. o uvođenju općih mjera Zajednice za suzbijanje određenih bolesti životinja i posebnih mjera koje se odnose na vezikularnu enterovirusnu bolest svinja ⁽³⁾, a posebno njezin članak 19. stavak 1. točku (a), članak 19. stavak 3. točku (a) i članak 19. stavak 6.,

budući da:

- (1) Direktivom 92/119/EEZ utvrđene su opće mjere nadzora koje se primjenjuju u slučaju pojave određenih bolesti životinja, uključujući bolest kvrgave kože. Te mjere nadzora uključuju uspostavljanje zaraženih i ugroženih područja oko zaraženoga gospodarstva, a njima se predviđa i hitno cijepljenje u slučaju pojave bolesti kvrgave kože kao dodatak drugim mjerama nadzora.
- (2) Bolest kvrgave kože prvi put je potvrđena u kolovozu 2015. u Grčkoj. U 2016. zabilježeni su slučajevi bolesti kvrgave kože u Bugarskoj i dodatni slučajevi u Grčkoj, a bolest se pojavila i u nekoliko susjednih trećih zemalja.
- (3) Kao odgovor na pojavu bolesti kvrgave kože pogodjene države članice, odnosno Grčka i Bugarska, te zahvaćene susjedne treće zemlje provele su programe masovnog cijepljenja svojih živilih goveda i divljih preživača u zatočeništvu. Program masovnog cijepljenja protiv bolesti kvrgave kože kao preventivnu mjeru zbog epidemiološke situacije u susjednim državama članicama i trećim zemljama provela je u 2016. i 2017. i Hrvatska, u kojoj se bolest kvrgave kože još nije pojavila. Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2016/2009 ⁽⁴⁾ odobreni su programi cijepljenja protiv bolesti kvrgave kože u Grčkoj, Bugarskoj i Hrvatskoj, a te tri države članice navedene su u Prilogu tom aktu kao države s odobrenim programima cijepljenja protiv bolesti kvrgave kože.
- (4) U 2017. bolest kvrgave kože u jugoistočnoj Europi bila je manje prisutna, odnosno u većim razmjerima ponovno se pojavila u Albaniji, a nekoliko se puta povremeno pojavljivala u Grčkoj i Sjevernoj Makedoniji. U 2018. i 2019. epidemiološka situacija u pogledu bolesti kvrgave kože kontinuirano se poboljšavala i nije bilo prijavljenih slučajeva bolesti kvrgave kože ni u jednoj državi članici ni susjednoj trećoj zemlji u jugoistočnoj Europi, osim Turske. Tijekom tog razdoblja sve države članice i susjedne treće zemlje jugoistočne Europe koje su bile zahvaćene bolešću kvrgave kože nastavile su s masovnim godišnjim cijepljenjem protiv bolesti kvrgave kože.

⁽¹⁾ SL L 395, 30.12.1989., str. 13.⁽²⁾ SL L 224, 18.8.1990., str. 29.⁽³⁾ SL L 62, 15.3.1993., str. 69.⁽⁴⁾ Provedbena odluka Komisije (EU) 2016/2009 od 15. studenoga 2016. o odobravanju programa cijepljenja protiv bolesti kvrgave kože koje podnose države članice (SL L 310, 17.11.2016., str. 66.).

- (5) S obzirom na povoljnu epidemiološku situaciju Hrvatska je početkom 2018. obustavila preventivno cijepljenje protiv bolesti kvrgave kože i zamijenila ga sustavnim nadziranjem bolesti, koji je potvrdio odsutnost bolesti kvrgave kože u 2018. Zato je Provedbena odluka Komisije (EU) 2016/2008⁽³⁾ izmijenjena Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2019/81⁽⁴⁾ da bi se Hrvatska izbrisala s popisa država članica koje imaju status „slobodna područja na kojima je obavljeno cijepljenje“ u Prilogu I. Provedbenoj odluci (EU) 2016/2008. Osim toga, Provedbena odluka (EU) 2016/2009 izmijenjena je Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2019/82⁽⁵⁾ da bi se Hrvatska izbrisala s popisa država članica s odobrenim programom cijepljenja protiv bolesti kvrgave kože.
- (6) U skladu s pravilima Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE) zemlja ili njezino područje u kojem se obustavi cijepljenje protiv bolesti kvrgave kože status područja slobodnog od bolesti može ponovno stići najmanje osam mjeseci kasnije u slučaju preventivnog cijepljenja ili najmanje 14 mjeseci kasnije u slučaju cijepljenja koje se provodi kao odgovor na pojavu bolesti kvrgave kože. Stoga bi mjere utvrđene Provedbenom odlukom (EU) 2016/2009 trebale ostati na snazi najmanje osam ili 14 mjeseci, ovisno o području, prije nego što bude moguća ponovna dodjela statusa područja slobodnog od bolesti kvrgave kože.
- (7) Provedbena odluka (EU) 2016/2009 primjenjuje se do 31. prosinca 2019. te će se u skladu s tim aktualne mjere koje se odnose na bolest kvrgave kože u Grčkoj i Bugarskoj utvrđene u tom aktu prestati primjenjivati nakon tog datuma. S obzirom na aktualnu epidemiološku situaciju i najmanje vrijeme potrebno za ponovno stjecanje statusa područja slobodnog od bolesti kvrgave kože, potrebno je produžiti razdoblje primjene tih mjer za odgovarajuće vremensko razdoblje.
- (8) Uredbom (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁶⁾ utvrđena su pravila za sprečavanje i suzbijanje određenih bolesti s popisa, uključujući bolest kvrgave kože. Budući da se ta uredba primjenjuje od 21. travnja 2021., razdoblje primjene Provedbene odluke (EU) 2016/2009 trebalo bi produžiti do 20. travnja 2021.
- (9) Provedbenu odluku (EU) 2016/2009 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (10) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

U članku 2. Provedbene odluke (EU) 2016/2009 datum „31. prosinca 2019.“ zamjenjuje se datumom „20. travnja 2021.“.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Republici Bugarskoj, Helenskoj Republici i Republici Hrvatskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. studenoga 2019.

Za Komisiju
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije

⁽³⁾ Provedbena odluka Komisije (EU) 2016/2008 od 15. studenoga 2016. o mjerama nadzora zdravlja životinja u pogledu bolesti kvrgave kože u određenim državama članicama (SL L 310, 17.11.2016., str. 51.).

⁽⁴⁾ Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/81 od 17. siječnja 2019. o izmjeni Priloga I. Provedbenoj odluci (EU) 2016/2008 o mjerama nadzora zdravlja životinja u pogledu bolesti kvrgave kože u određenim državama članicama (SL L 18, 21.1.2019., str. 43.).

⁽⁵⁾ Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/82 od 17. siječnja 2019. o izmjeni Priloga Provedbenoj odluci (EU) 2016/2009 kojom se odobravaju programi cijepljenja protiv bolesti kvrgave kože koje podnose države članice (SL L 18, 21.1.2019., str. 48.).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja“) (SL L 84, 31.3.2016., str. 1.).

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/2012**od 29. studenoga 2019.****o izuzećima na temelju članka 14. Uredbe Komisije (EZ) br. 29/2009 o utvrđivanju zahtjeva u vezi s uslugama podatkovnih veza za jedinstveno europsko nebo**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 (¹), a posebno njezin članak 44. stavak 1. točku (a),

uzimajući u obzir Uredbu Komisije (EZ) br. 29/2009 od 16. siječnja 2009. o utvrđivanju zahtjeva u vezi s uslugama podatkovnih veza za jedinstveno europsko nebo (²), a posebno njezin članak 14.,

budući da:

- (1) Na temelju članka 14. svoje Uredbe (EZ) br. 29/2009 Komisija pregledava zahtjeve država članica za izuzeća od zahtjevā iz članka 3. stavka 2. zatražena za kombinacije tipova/modela zrakoplova za koje se približava kraj proizvodnog vijeka i koji se proizvode u ograničenom broju i kombinacije tipova/modela zrakoplova za koje bi troškovi potrebne modernizacije bili neopravdano visoki zbog zastarjelog dizajna.
- (2) Cilj iz uvodne izjave 8. Uredbe (EZ) br. 29/2009, prema kojem bi najmanje 75 % letova biti opremljeno podatkovnim vezama, vrijedi i ako se izuzeća odobre.
- (3) Komisija je zaprimila zahtjeve država članica za izuzeća te se savjetovala s dotičnim strankama. Pregledala je te zahtjeve na temelju kriterija iz članka 14. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 29/2009 te zaključila da bi se izuzeća trebala odobriti.
- (4) Komisija je na temelju kriterija iz članka 14. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 29/2009 ponovno pregledala izuzeća odobrena na temelju Odluke Komisije C(2011) 2611 final od 20. svibnja 2011. o izuzećima na temelju članka 14. Uredbe (EZ) br. 29/2009 i Provedbene odluke Komisije C(2011) 9074 final od 9. prosinca 2011. o izuzećima na temelju članka 14. Uredbe (EZ) br. 29/2009. Komisija se savjetovala s dotičnim strankama i zaključila da je navedene akte potrebno objediti u jedinstvenu provedbenu odluku. Stoga bi Odluku C(2011) 2611 final i Provedbenu odluku C(2011) 9074 final trebalo staviti izvan snage.
- (5) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora iz članka 127. stavka 1. Uredbe (EU) 2018/1139,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Od zahtjeva iz članka 3. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 29/2009 trajno se izuzimaju sljedeće kombinacije tipova/modela zrakoplova:

- (a) kombinacije tipova/modela zrakoplova iz Priloga I;
- (b) kombinacije tipova/modela zrakoplova iz Priloga II. za koje je svjedodžba o plovidbenosti prvi put izdana prije 5. veljače 2020.

^(¹) SL L 212, 22.8.2018., str. 1.^(²) SL L 13, 17.1.2009., str. 3.

Članak 2.

Od zahtjeva iz članka 3. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 29/2009 do 5. veljače 2022. izuzimaju se sljedeće kombinacije tipova/modela zrakoplova:

- (a) kombinacije tipova/modela zrakoplova iz Priloga II. za koje je svjedodžba o plovidbenosti prvi put izdana 5. veljače 2020. ili nakon toga;
- (b) kombinacije tipova/modela zrakoplova iz Priloga III.

Članak 3.

Odluka C(2011) 2611 final i Provedbena odluka C(2011) 9074 final stavljaju se izvan snage.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 29. studenoga 2019.

*Za Komisiju
Predsjednik*
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG I.

IZUZEĆA NAVEDENA U ČLANKU 1. TOČKI (a)

Tip/serija/model zrakoplova	Proizvođač	ICAO-ova oznaka tipa
AN-12 – svi	Antonov	AN12
AN-124 100	Antonov	A124
IL-76 – svi	Iljušin	IL76
A300 – svi	Airbus	A30B A306 A3ST
A310 – svi	Airbus	A310
A-319/-320/-321 kojima je svjedodžba o plovvidbenosti prvi puta izdana od 1. siječnja 1995. do uključivo 5. srpnja 1999.	Airbus	A319 A320 A321
A340 – svi	Airbus	A342 A343 A345 A346
A318-112	Airbus	A318
AVROLINER (RJ-100)	AVRO	RJ1H
AVROLINER (RJ-85)	AVRO	RJ85
BA146-301	British Aerospace	B463
B717-200	Boeing	B712
B737-300	Boeing	B733
B737-400	Boeing	B734
B737-500	Boeing	B735
B747-400	Boeing	B744
B757-200	Boeing	B752
B757-300	Boeing	B753
B767-200	Boeing	B762
B767-300	Boeing	B763
B767-400	Boeing	B764
MD-82	Boeing	MD82
MD-83	Boeing	MD83
MD-11 – svi	Boeing	MD11
CL-600-2B19 (CRJ100/200/440)	Bombardier	CRJ1/CRJ2
Dornier 328-100	Dornier	D328
Dornier 328-300	Dornier	J328

Tip/serija/model zrakoplova	Proizvođač	ICAO-ova oznaka tipa
Fokker 70	Fokker	F70
Fokker 100	Fokker	F100
King Air series (90/100/200/300)	Beechcraft	BE9L BE20 B350
Hercules L-382-G-44K-30	Lockheed	C130
SAAB 2000/SAAB SF2000	SAAB	SB20

PRILOG II.

IZUZEĆA NAVEDENA U ČLANKU 1. TOČKI (b) I ČLANKU 2. TOČKI (a)

Tip/serija/model zrakoplova	Proizvođač	ICAO-ova oznaka tipa
A330 Series 200/300	Airbus	A332/A333
Global Express/5000 BD-700-1A10/1A11	Bombardier	GLEX/GL5T
CL-600-2C10 (CRJ-700)	Bombardier	CRJ7
C525C, CJ4	Cessna	C25C
C560XL (Citation XLS+)	Cessna	C56X
Falcon 2000 – svi	Dassault	F2TH
Falcon 900 – svi	Dassault	F900
EMB-500 (Phenom 100)	Embraer	E50P
EMB-505 (Phenom 300)	Embraer	E55P
EMB-135BJ (Legacy 600)	Embraer	E35L
EMB-135EJ (Legacy 650)	Embraer	E35L
EMB-145 (135/140/145)	Embraer	E135 E145, E45X
PC-12	Pilatus	PC12

PRILOG III.

IZUZEĆA NAVEDENA U ČLANKU 2. TOČKI (b)

Tip/serija/model zrakoplova	Proizvođač	ICAO-ova oznaka tipa
A318 (ACJ)	Airbus	A318
A319 (ACJ)	Airbus	A319
A320 (ACJ)	Airbus	A320
A321 (ACJ)	Airbus	A321
B737-700IGW (BBJ)	Boeing	B737
B737-800 (BBJ2)	Boeing	B738
B737-900ER (BBJ3)	Boeing	B739
B767-300F	Boeing	B763
ERJ 190-100ECJ	Embraer	E190

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

